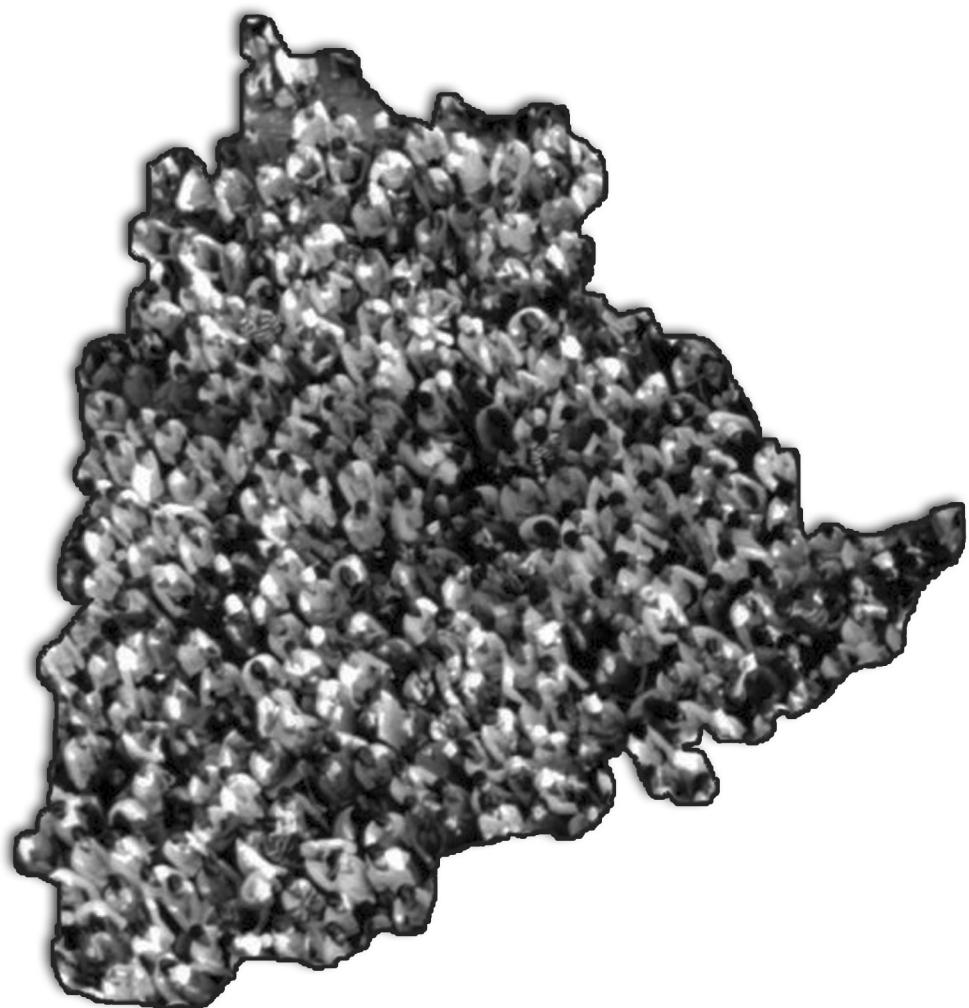

ప్రజల్క విస్తరించిన శ్రీకృష్ణ నివేదిక

2011

తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్
హిమాయత్ నగర్
హైదరాబాద్

ప్రజత్తి విస్తరంచిన నివేదిక

ప్రచురణ కాలం : 25, ఫిబ్రవరి, 2011

ప్రచురణ : తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్, హైదరాబాద్

ప్రచురణ కర్త : ఎం. వేదకుమార్

సంకలన కర్త : బొనకుర్తి సోమేశ్వర్

ప్రతులకు : తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్
“చంద్రం” 490, స్ట్రీట్ నెం. 11, హిమయత్నగర్, హైదరాబాద్.
telanganaresource@gmail.com; Mobile : 9030626288

దిశ పుస్తక కేంద్రం, చిక్కడపల్లి,
సహచర బుక్మార్క్ బాగ్లింగంపల్లి,
నవయుగ బుక్ హౌస్, సుల్తాన్బజార్,
నవోదయ బుక్ హౌస్, కాచిగూడ,
తెలంగాణలోని ప్రముఖ పుస్తక ఘాపులు

వెల : రూ. 20/-

Printed at :

DECCAN PRESS Azamabad, Hyderabad. Ph.+91-040-27678411
e-mail : deccan.press@yahoo.com

ప్రజల్మి విస్తరించిన

శ్రీ కృష్ణ నివేదిక

2011

తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్

హిమాయత్ నగర్

హైదరాబాద్

విషయ సూచిక

అభివృద్ధి అంటే ఏమిటీ శ్రీకృష్ణ!	7
శ్రీకృష్ణ సామాజిక (కుంభ)కోణం	
తీ కృష్ణ చెప్పిన నీటి మాటలు	11
న్యాయం చేయని అధ్యయనం	
‘శ్రీకృష్ణ’ లీలల సారం చిదంబర ‘మాయ’	14
బోసులో యూపీఎ ఏలికలు	
విభజనే మార్గాంతరం	17
సత్యాన్ని గుర్తించని సత్యశోధన	
అభివృద్ధి బోర్డు కాదు - తెలంగాణ కావాలి	19
ఈ నేతుల చేతిలో ఏదీ తెగదు, ముదిపడదు	
చెల్లని నాటం ‘ఆరో సూత్రం’	21
నివేదికలో డొల్లతనం	
అధ్యయనం, శాస్త్రీయత పూజ్యం	23
33వద్యవ్యాహంలో కాంగ్రెస్	
అవ్యవహారంగా కమిటీ నివేదిక	26
కమిటీ నేతుల వ్యాఖ్యలు	
నివేదికలో డొల్లతనం	29
అధ్యయనం, శాస్త్రీయత పూజ్యం	
జనం నవ్వుతున్నారు	31
విద్యార్థులే ఉద్యమనేతలు	
దిక్కుమూలిన ప్రతిపాదనలు	35
తీ కృష్ణ కమిటీ నివేదికపై ప్రముఖుల అభిప్రాయాలు	
విషయ సూచిక - విసుర్కు	37
సూచనల్లో మూడింటిని కమిటీయే తిరస్కరించింది	
కేంద్ర హోంమంత్రి చిదంబరం విపరణ	40
జనం నవ్వుతున్నారు	
విద్యార్థులే ఉద్యమనేతలు	41
దిక్కుమూలిన ప్రతిపాదనలు	
తీ కృష్ణ కమిటీ నివేదికపై ప్రముఖుల అభిప్రాయాలు	42
విషయ సూచిక - విసుర్కు	44

చెత్తబుట్టలో శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక గురించి మాట్లాడుకోవాలనుకుంటే, ముందుగా ఆ కమిటీ వేసిన సందర్భం గురించి మాట్లాడుకోవాలి. 9 డిసెంబర్ 2009న తెలంగాణ ప్రక్రియ మొదలుపెడుతున్నామన్న చిదంబరం ప్రకటన తరువాత అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో వచ్చిన రాజకీయ మార్పుల నేపథ్యంలో వేసిన కమిటీనే శ్రీ కృష్ణ కమిటీ. కానీ, దాని విధి విధానాలు చూసిన తరువాత మళ్ళీ తెలంగాణ రాష్ట్ర పరిపూర్వం చౌరస్తాలో నిలబడ్డది అని చెప్పుకోవాలి. ఎట్లకేలకు, గతంలో వేసిన ప్రణాల్ కమిటీ, రోశయ్య సబ్ కమిటీలాగా కాకుండా గడువుకు ఒకరోజు ముందే నివేదిక ఇప్పుడంచ మినహా శ్రీకృష్ణ కమిటీ నుంచి తెలంగాణకు ఒరిగిందేమీ లేదు. ‘శ్రీకృష్ణ కమిటీ’ని బొందపెట్టిన తెలంగాణ విద్యార్థి సంఘాలవాదనే నిజమని తెలంగాణ ప్రజలు నమ్మేస్తికి రావాల్సి వచ్చింది. ఆరు సూత్రాలు ఇచ్చి, అందులో కొన్ని వాళ్ళు సాధ్యంకాదని చెప్పి, మొదటి సూత్రాన్ని మళ్ళీ ఆరోసూత్రంగా పెట్టడం తెలంగాణా ప్రజలను అయ్యామయంలో పెట్టడమే. అయితే, ఒక న్యాయమూర్తి ఇచ్చిన నివేదిక, ఇంత నీచంగా ఉంటుందని కమిటీ మీద అంతో ఇంతో ఆశ ఉన్న తెలంగాణ ప్రజలు ఉంపించలేదు. కమిటీ తీసుకున్న ఏకపక్ష నిర్ణయాలు, ఇక తెలంగాణకు ఎన్ని కమిటీలు వేసినా సీమాంధ్ర లాబీయంగ్ ముందు దిగుబడుపేనని దేశంలో ఆన్ని వర్గాలు గుర్తించేలా చేసింది.

శ్రీకృష్ణని పరిశోధన, చేసిన వ్యాఖ్యలు పొరసమాజం పూర్తిగా అసహ్యంచుకునే విధంగానే ఉన్నాయి. ఇక్కడి తెలంగాణ ఉద్యమం, సీమాంధ్ర ప్రజలకు, తెలంగాణ ప్రజలకు మధ్య జరుగుతున్నది కాదు. సీమాంధ్ర ప్రభుత్వానికి, తెలంగాణ ప్రజలకు జరుగుతున్న యుద్ధం. అలాంటి పోరాటానికి న్యాయమూర్తిగా వచ్చిన శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఒక వర్గమైన ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం తన నివేదికను తయారు చేయడం సీమాంధ్ర ప్రభుత్వంపై పక్షపాత వైఫలిని అవలంబించినట్టే. ఇక్కడి విద్యుత్ వినియోగంపట్ల స్పందించిన తీరును చూస్తుంటే, ప్రజలపట్ల, ప్రజా ఉద్యమాలపట్ల, ప్రజల ఆకాంక్షలపట్ల శ్రీకృష్ణ కమిటీకి ఎంత అవగాహన ఉందో అర్థమవుతుంది. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే, ప్రతీ విషయం తెలంగాణకు వ్యతిరేకభావంతో వచ్చిందే. కాబట్టి, ఆ కమిటీతో సంబంధంలేని తెలంగాణను తెలంగాణ ప్రజలు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. తమ ఆకాంక్షకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నటువంటి శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికను చెత్తబుట్టలో పడేసి కమిటీలతో కాలయాపన చేయకుండా తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు ప్రక్రియను ప్రారంభించాలని తెలంగాణ ప్రజలు కోరుకుంటున్నారు.

మధ్యపర్తిగా లేదా న్యాయమూర్తి లేదా సమీక్షకుడి హోదాలో ఉండే వ్యక్తి లేదా కమిటీ ఉభయపక్షాలవాదనలను విని అందులోని వాస్తవాల ఆధారంగా తీర్పు లేదా నివేదిక ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది. శ్రీకృష్ణ కమిటీ మాత్రం ఇందుకు భిన్నంగా సీమాంధ్ర పాలకవర్గాలు అందించిన సమాచారాన్నే ఎక్కువగా విశ్వసించింది. తెలంగాణ మేధావులు, ప్రజలు, పాలనాదక్కలు అందించిన సమాచారాన్ని విస్తరించింది. శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక లోని దొల్లతనాన్ని ఎంతోమంది తెలంగాణవాదులు, ఇతర మేధావులు ఎండగట్టారు.

వివిధ పత్రికల్లో వారు రచించిన వ్యాసాలు అసలు వాస్తవాలను వెలుగులోకి తీసుకువచ్చాయి. ఈ వాస్తవాలను అందరికీ అందుబాటులోకి తీసుకురావాలన్న ఉద్దేశంతో ఈ పుస్తకాన్ని ప్రచురిస్తున్నాం. ఇందులోకిరాని వ్యాసాలు, ప్రత్యేక కథనాలు మరెన్నే ఉన్నాయి. వ్యవధి తక్కువగా ఉండడంతో కొన్ని వ్యాసాలను మాత్రమే ఇందులోకి చేర్చగలిగాం. ఆయా రచయితలకు, వాటిని ప్రచురించిన పత్రికలకు యావత్త తెలంగాణ ప్రజానీకం తరపున మా కృతజ్ఞతలు. ఈ పుస్తక ప్రచురణకు సహకరించిన మిత్రులకు, తెలంగాణవాదులకు ధన్యవాదాలు.

- ఎం. వేదకుమార్
ఛైర్మన్, తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్

ముందుమాట

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక: రాజకీయ, ఆర్థిక నేపథ్యం

ఈ ప్రచురణలో దాదాపు పది వ్యాసాలు చేర్చబడ్డాయి. సహజంగానే వ్యాసాలన్నీ విమర్శనా పూర్వకంగా, కొన్ని వ్యాసాలు ఆగ్రహంగా, మరికొన్ని వ్యాసాలు వ్యంగ్యంగా ఉన్నాయి. అందరినీ సంతృప్తిపరుస్తుందన్న నివేదిక ఎవరినీ సంతృప్తిపర్చ లేకపోయింది. అయితే ఆంధ్ర ప్రాంత ఆలోచనావాదులు ఈ నివేదిక తమ మీద తెలంగాణ ఉద్యమం మోపిన భారాన్ని తగ్గించిందని, మనసు కొంత కుదుటపడిందని అంటున్నారు. అలా అనడానికి ప్రథాన కారణం ఆంధ్ర ప్రాంత పెట్టుబడిదారులు తెలంగాణం దోషించి చేశారు, తెలంగాణ వెనుకబడిన ప్రాంతం కాదు, వెనుక వెయ్యబడ్డ ప్రాంతమని, చేసిన ఏ వాగ్దానాలను కూడా నిలుపుకోలేదని తెలంగాణ ఉద్యమం నుండి వెల్లువగా వచ్చిన విమర్శలకు జవాబు ఎలా చెప్పాలి అన్న సందిగ్ధం నుండి తెలంగాణలో చాల అభివృద్ధి జరిగిందని, మిగతా ప్రాంతాల కంటే వృద్ధి రేటు ఎక్కువున్నదని, తెలంగాణ ఉద్యమం పేర్కొంటున్న ‘అసమానతలు’ వాస్తవం కాదని ఈ నివేదిక అనడం వల్ల ఆ ప్రాంతంలోని కొందరు ఊపిరి ఫీల్యూకనే అవకాశాన్ని శ్రీకృష్ణ నివేదిక కల్పించింది. సహజంగానే తెలంగాణ ఉద్యమ కారులను, ఉద్యమానికి మద్దతు ఇస్తున్న మా లాంటి వాళ్ళను కొంత ఆశ్చర్యానికి గురిచేసింది. ఈ కమిటీ ఇలా చేయడానికి నా దృష్టిలో ప్రథాన కారణం ఈ కమిటీ సభ్యులు అవలంబించిన పద్ధతులు, వాళ్ళు అభివృద్ధిని చూసిన విలువల చట్టమే లోపభూయిష్ట మైంది. శ్రీకృష్ణ న్యాయమూర్తి కాబట్టి న్యాయాన్ని చేస్తారనే భ్రమలు తోలగిపోయాయి. న్యాయమూర్తి పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని న్యాయమైన ఆర్థిక సమూహాగా అంగీకరించడంతో పెట్టుబడికి, పెట్టుబడుదారులకు న్యాయం చేశాడే కానీ, తీప్రతాసంతృప్తితో ఉన్న తెలంగాణ ప్రజలకు కానీ, ప్రజల ఆకాంక్షలకు కానీ న్యాయం చేయలేదు. ఆ కోణం నుండి తెలంగాణ సమస్యను చూడడానికి వారు నిరాకరించడమే దీనికి ప్రథాన కారణం.

పెట్టుబడిదారీ ప్రమాణాలు వృద్ధి, అభివృద్ధి, స్వాల ఆదాయం, తలసరి ఆదాయం, సంపద సృష్టి లాంటి గణాంకాల సుధిగుండంలో కూరుకుపోయి ఉంటుంది. ప్రాంతీయ అసమానతలకు కారణమైన ఈ నమూనాను ప్రశ్నించకుండా, దాన్ని అభివృద్ధి అని భ్రమించిన వారికి తెలంగాణ ప్రజల ఆవేదన అర్థం కావడం చాలా కష్టం. ప్రభుత్వం చాలా లెక్కలు చెబుతుంది, ఆ గణాంకాల మీద ఆధారపడి శ్రీకృష్ణ కమిటీ కోరుకున్న కన్సల్టేంట్లు ఈ సర్కన్ చేశారు. కన్సల్టేంట్ అంటే కేవలం డబ్బుల కౌరకు పనిచేసే వారు, వాళ్ళు శాస్త్రవేత్తలు కాదు, విజ్ఞాన సృష్టికర్తలు అంతకంటే కాదు, చంద్రబాబు నాయుడు ప్రభుత్వం ఈ కన్సల్టేంట్లు మీద ఆధారపడి నిండా మునిగింది. ఇంకా ఆ దెబ్బ నుండి తప్పించుకోలేక పోతున్నారు. రైతుల విషయంలో ఆ పార్టీకి ఈ రోజు ఎంత వ్యాయప్రయాసాలో చంద్రబాబుకు జరిగిన నష్టమే ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీకి జరిగే ప్రమాద ముంది.

తెలంగాణ ఉద్యమానికి ఆర్థిక సమూహా మీద స్వస్థమైన అవగాహన ఉందని అనడం కష్టం, కానీ తమకు అన్యాయం జరిగిందన్న అవగాహన, అనుభవం ప్రజలకు ఉంది. నిజానికి ఆంధ్రా ప్రాంత సామాన్య జనం ఏమంత మెరుగున జీవించడం లేదు. సమైక్య ఉద్యమాన్ని లేవదీసిన నాయకులకు ఆంధ్రా ప్రాంత సామాన్య ప్రజల పట్ల కనీస సానుభూతి కూడా లేదు. అక్కడి పెట్టుబడి దారులు పైదరాబాద్ నగరంలో తమ సంపాదన పెంచుకొనడమేగాక అభివృద్ధి పేర పైదరాబాద్ నగర సామాజిక జీవనాన్ని విధ్వంసం చేశారు. అందమైన గుట్టలను పగులగొట్టారు. చెట్లను నరికారు. పాత కట్టడాలను కూల్చారు. పారులను ఆక్రమించుకున్నారు. ఈ విధ్వంసమే అభివృద్ధి అని నమ్మజూపారు. తెలిసో తెలియకో తెలంగాణ వాళ్ళకు ఇది సరైన అభివృద్ధి అన్నిం చడం లేదు. పైదరాబాద్లో జరిగిన అభివృద్ధిని గమనిస్తే 70వ దశాబ్దంలో 75 వేల రూపాయల ఇన్వెస్ట్మెంట్లకు ఒక మనిషికి ఉద్యోగం వస్తే ఇప్పుడు కొన్ని కోట్ల పెట్టుబడులు పెట్టినా ఉద్యోగాలు రావడం లేదు. అభివృద్ధి వేగంగా జరిగినా ఒక అంచనా ప్రకారం పెట్టుబడి 10 నుంచి 15 రెట్లు పెరిగినా, 1970లలో

సంఘటిత రంగంలో 5 లక్షల మందికి కలిగిన ఉపాధి ఇప్పటికి దాదాపు ఆ 5 లక్షలే ఉంది. అవకాశాలు అసంఘటిత రంగంలో పెరిగాయి. అవి అన్నీ చాలా చిన్న చిత్తకా ఉద్యోగాలు. అయితే ఐటీ రంగంలో వచ్చిన కొత్త అవకాశాలు కూడా శాశ్వత మైన ఉపాధి కల్పించిన రంగం కాదు. అయితే వచ్చిన ఉద్యోగాలకు ఆదాయం లక్షలాది రూపాయలు కావడంతో, కొంత మందికి అవకాశాలు వచ్చినా సంపద బాగా పెరగడంతో పైదరాబాద్ ఆర్థిక వ్యవస్థ రూపంలో కొట్టవచ్చిన మార్పు వచ్చింది. ఆంధ్రా ప్రాంతం యువత ఈ ఆకర్షణీయమైన ఉద్యోగావకాశాలు తమకు దక్కుండా పోతాయేమౌని ఆందోళన చెందుతోంది. ఆంధ్రా పెట్టుబడిదారులు ఈ ఆందోళనను తమకు మద్దతుగా తమకు మద్దతుగా ఉపయోగించుకుంటున్నారు. సంపద పెరిగి అవకాశాలు తగ్గుతున్నప్పుడు తెలంగాణలోని యువత తమకు చాలా అన్యాయం జరిగిందని భావించడం సహజమే. దీంతో పైదరాబాద్ నగరం ఎవరిది అన్న ఒక కీలక మైన ప్రశ్న ముందుకు వచ్చింది.

శ్రీకృష్ణ కమిటీ మొత్తం సమస్యను పైదరాబాద్తో ముడివేసి చూసింది. అలా చూడడం లోపభూయిష్టమైంది. ఒక వివాద సందర్భంలో ఒక పట్టణాన్ని చూసేట ప్పుడు చరిత్ర, సంస్కృతి, కట్టడాలు, జ్ఞాపకాలు, ప్రకృతిసౌందర్యం, పారులు, చెట్లు అన్న సమష్టి జ్ఞాపకాల్లో మిగిలి ఉంటాయి. పట్టణానికి ఒక విశిష్ట వ్యక్తిత్వాన్ని కల్పిస్తాయి. తమ కళ్ళ ముందే ఆ జ్ఞాపకాలు మర్కెతున్నప్పుడు ప్రజలు అభివృద్ధిని ఫల్గుంచరు. పాశ్చాత్య దేశాల్లో ఎంతో అభివృద్ధి వచ్చినా తమ చరిత్ర, చారిత్రక సంపద, కట్టడాలను కాపాడుకున్నారు. ఈ వాస్తవాలను వేటినీ గమనించకుండా పైదరాబాద్ను కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా మార్చాలా, లేక పైదరాబాద్ను కర్మాలు, విజయవాడ దాకా ఎలా కలపాలి అన్నవి దుర్మార్గపు ఆలోచనలు. నిజానికి ఇవి ఎవరు అడిగిన పరిష్కారాలో కావు. ఇవ్వీ శ్రీకృష్ణ కమిటీ సభ్యుల ఆలోచనలు కూడా కాకపోవచ్చు. ఇది శ్రీకృష్ణ కమిటీ నియమించిన కన్సలైటింగ్లు బుర్రలో నుంచి, నూతన ఆర్థిక విధానంలోనుంచి పుట్టుకు వచ్చిన ఆలోచన సరళి.

పైదరాబాద్ నగరమేకాక, నీళ్ళ విషయానికి వస్తే, తెలంగాణ లోని మిగతా ప్రాంతాల కంటే వేగంగా నీటి పారుదల పెరిగిందని అనడం తప్పించి, క్షేత్రస్వాయిలో వాస్తవాలను చూడవలసిన బాధ్యత శ్రీకృష్ణ కమిటీ తీసుకోలేదు. ఈ బాధ్యతను వారు పూర్తిగా విస్తరించారు. తెలంగాణలో ఉటబావులు, చెరువులు పూర్తిగా విధ్వంసమయ్యాయి. ఏటి స్థానంలో బోరు బావులు వచ్చాయి. ఈ బోరు బావులు నడవడానికి విద్యుత్పక్తి కావాలి. మా చిన్నతనంలో వ్యవసాయం సాఫ్ట్‌గానే సాగేది, మంచినీళ్ళకు కొదవలేదు, గ్రామంలోని బావులు మా అందరికీ స్విమ్మింగ్‌పాల్స్‌గా ఉండేవి. అది మారి, రాత్రింబవళ్ళు నిద్ర లేకుండా విద్యుత్ ఎప్పుడు వస్తుందో అని ఎదురు చూసే రైతుల జీవితాన్ని చూడకుండా, విద్యుత్ వాడుక తెలంగాణలో ఎక్కువ ఉంది అని లెక్కలు కట్టి తెలంగాణ ప్రజలలో ఏసీ గదుల కొరకు విద్యుత్ ఉపయోగి స్తున్నట్లు భావించి, అభివృద్ధి చాలా జరిగిందని లెక్కలు చేపే ఓ కమిటీని ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి?

అన్నింటికి మించి, కమిటీ వేసిన సందర్భం ఎమిటి? ఏళ్ళను పరిశీలించాల్సిందిగా చెప్పిన అంశాలేమిటి? వాళ్ళ చేసిన పనేమిటి? గత నాలుగైదు దశాబ్దాలుగా తెలంగాణాలో అసంతృప్తి ఉంది. అది భిన్న రూపాల్లో వ్యక్తికరింప బడుతోంది. గత పది సంవత్సరాలుగా విరామం లేకుండా ఒక ఉద్యమం జరుగుతోంది. ఈ ఉద్యమం ఫలితంగా కేంద్ర హోర్స్ రోడ్ శాఖ మంత్రి స్వయంగా తెలంగాణ రాష్ట్ర నిర్మాణ ప్రక్రియ ప్రారంభింపబడుతుంది అని ప్రకటించిన మరుక్కణంలో అంతవరకూ సమైక్యత గురించి ఒక్క మాట కూడా మాటల్లాడని నాయకులు తమ ప్రజల ఆకాంక్ష మేరకు తమ పదవులకు మాటల్లాచిని రాజీనామా చేస్తున్నట్లు నటించి కమిటీని వేయించుకున్నారు. కమిటీ చేయవలసిందల్లా తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజల ఆకాంక్షలు ఏమిటి? అన్న అంశాన్ని ముందు అంచనా వేయాలి. అసంతృప్తికి కారణాలను వెదకాలి. వాటికి పరిష్కారమార్గాలు సూచించాలి లేదా అంధ్ర ప్రాంత నాయకుల అందోళనలు ఏమిటి, ఇంతకాలం ఒక్కమాట కూడా మాటల్లాడని ప్రాంతం ఒక్కసారిగా ఎందుకు అందోళనకు ఎందుకు గుర్తైంది? తెలంగాణ ప్రజలు దశాబ్దాల కాలం ఉద్యమాలు చేస్తుంటే, వాళ్ళ ఉద్యమాలను గుర్తించకపోవడమేమిటి, ఒక ప్రాంత ప్రజల ఆకాంక్షల పట్ల ఇంత చులకన భావన ఏమిటి అనే ప్రశ్నల ముందుకు వస్తాయి. సమైక్య ఉద్యమం సమాంతరంగా నడిస్తే అది వేరే విషయం. తెలంగాణ ప్రజల బలమెంత, వాళ్ళ

అరిచినా ఏమీ కాదు అనే అతి విశ్వాసం కాకపోతే, రాత్రికి రాత్రి నిర్మించిన ఉద్యమాన్ని నాలుగు దశాబ్దాల ఉద్యమంతో సమంగా చూసే దృష్టిని ఏమనాలి? అంటే పెట్టుబడిదారుల ధన బలం ముందు జనబలం ఏం లెక్క అని అనడమే కదా! ఇది ప్రజాస్వామ్య సంస్కృతేనా? ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలు ఈ పద్ధతిన కొనసాగగలవా అనే ఓ భయంకర అనుభవాన్ని తెలంగాణ ఉద్యమం ముందుకు తీసుకువచ్చింది.

ఇస్టోకైనా రెండు ప్రాంతాలు స్నేహపూర్వారితంగా విడిపోవడం, తెలుగు ప్రజల మధ్య సాంస్కృతిక, చారిత్రక సంబంధాలు మెరుగుపడడం అవసరం. తెలంగాణ ప్రజలకు జరిగిన అన్యాయం ఆంధ్రా ప్రజల వలన కాదు. ఈ అన్యాయం పెట్టుబడిదారులు, పట్టణాలను కొల్లగొట్టే వారి వలన. సంపదను అక్రమంగా సంపాదించే వర్గం చేసిన అన్యాయమిది. ఈ వర్గమే ఆంధ్రా ప్రాంతంలో కొన్ని పట్టణాలనైనా అభివృద్ధి కేంద్రాలుగా మార్గకపోవడానికి కారణం. అభివృద్ధి పేర పైదరాబాద్ నగరంలో జరిగిన మార్పుతో ఈ పట్టణం ఇంత వివాదాస్పదమైంది. ఆ ప్రాంతం నుంచి పైదరాబాద్కు బటుకుతెరువుకు వచ్చిన వాళ్ళ గౌరవం, భద్రత తెలంగాణ ఉద్యమ బాధ్యత. ఎన్నో సంస్కృతులను ఇమిడించుకున్న పైదరాబాద్కు ఇది కష్టం కాదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత లేదా ఏర్పడుతున్న క్రమంలో అభివృద్ధి సమూహాను ప్రశ్నించకపోతే కొత్తగా ఏర్పడే రాష్ట్రంలో ప్రజల జీవనం గుణాత్మకంగా మారడం సాధ్యం కాదు. ఉద్యమాలు ఒక సమప్తి చేతన్యాన్ని కలిగిస్తాయి. అలాంటి సందర్భంలోనే మెలక ప్రశ్నలు, దీర్ఘకాలిక మార్పు, ఒక కొత్త సమాజ స్వప్నం కూడా ఉండాలి. లేకపోతే తెలంగాణ త్యాగాలకు అర్థం ఉండదు.

ఈ వ్యాసాలన్నింటినీ కూర్చు, భిన్నమైన ఆలోచనలను ప్రజల ముందు ఉంచి చర్చ మరింత అర్థవంతంగా జరగడానికి చేస్తున్న ఈ ప్రయత్నాన్ని అభినందించవలసిందే. ఈ ప్రచురణలో వ్యాసకర్తలు స్పృశించిన రంగాల మీద మరింత విస్మయమైన చర్చ జరగాలి. ఇలాంటి ప్రచురణలు మరిన్ని రావాల్సిన అవసరాన్ని ఈ ప్రచురణ గుర్తు చేస్తున్నది.

- ప్రోఫెసర్. హరగోపాల్

అభివృద్ధి అంటే ఏమిటీ శ్రీకృష్ణ!

విద్యా రంగాన్ని మార్కెటీకరణ చేయదలుచుకున్న ఇంగ్లాండ్‌లోని టోరి ప్రభుత్వాన్ని అడ్డుకునేందుకు విద్యార్థులు మరోసారి ఆందోళనకు సిద్ధమాతున్నారు. డిసెంబర్ మాసంలో సాగిన ఉద్యమాన్ని క్రిస్టమస్, నూతన సంవత్సరాది సెలవుల సందర్భంగా తాత్కాలికంగా వాయిదా వేశారు. కళాశాలల్లో ఉన్న ఫీజును మూడు రెట్లు పెంచారు. పేదవిద్యార్థులకు వారానికొకసారి ఇచ్చే 30 హౌండ్ పాకెట్ మనీని రద్దు చేశారు. విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థి సంఘాలు ప్రదర్శనలకు సన్నాహాలు జరుగుతున్నాయి. ఉద్యమాలు అనుకున్నట్టే విశ్వవిద్యాలయాల నుంచే మొదలయ్యాయి. ఉన్నత విద్యారంగాన్ని ప్రపంచీకరణ ఒడిలో బంధించే ప్రయత్నమే ఈ ఉద్యమానికి కారణం. ప్రపంచాన్ని గ్రోబర్ ఎకానమీ వైపుకు తీసుకుపోవాలని, ఆర్థిక వసరుల ద్వారా ప్రపంచాన్ని తన గుప్పిల్లోకి తీసుకునే ప్రయత్నాలు పెట్టుబడిదారీ దేశాలు ముమ్మరం చేస్తున్నాయి. దీనికి దేశ దేశాల రాజకీయ శక్తులు తోడ్పుడుతున్నాయి. ఈ సకల సంక్లోభాలకు అదే కారణం. దీన్ని వ్యతిరేకిస్తూ విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఉద్యమాలు ఎగయటమే కాకుండా, అభివృద్ధి అనే పదాన్ని నిర్వచించటానికి కొత్త ఎత్తుగడలు తట్టుకొనుటకై చైతన్యవంతులైన ప్రజలంతా ఆందోళనలకు దిగుతున్నారు.

సదుపాయాలు అందరికీ అందేట్లు ఉండాలి

గ్రోబర్ ఎకనామిక్ గ్రోట్ కొంత మందికే ఉపయోగపడితే దాన్నే అభివృద్ధి అందామా? అభివృద్ధి అంటే ఆర్థిక ఎదుగుదల అంటే బహుళజాతి కంపెనీలకు ఉపయోగపడేనా? ప్రపంచంలోని సామాన్యాల అభివృద్ధా? అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో ఏర్పడినటువంటి జీవన ప్రమాణాలు అన్ని దేశాలకూ విస్తరించటమా? మానవ అభివృద్ధి అనే పదానికి కొత్త భాష్యాన్ని నిర్వచిస్తున్నప్పుడు సామాజిక ఉద్యమాలు ప్రపంచ మానవసంపదను అందరికీ వంచటంకోసం జరుగుతున్నాయి. అభివృద్ధి అనగా జాతీయ ఆదాయం పెరగటం తగ్గటమే కాదు, జిడిపిల ఎదుగుదల బొదుగుదలలే కాదు ప్రతి మనిషికి అన్ని సదుపాయాలు అందాలి. ప్రజలందరికీ ఆర్థిక పరిపుణ్ణి జరిగే విధంగా అభివృద్ధి ఫలాలు అందరికీ అందే విధంగా ఉండాలి. అలాంటి వాతావరణం సృష్టించబడాలి. ప్రతివ్యక్తికి తనలో శక్తి సామార్ద్ధాలు పెంచుకునే అవకాశం ఉండాలి. ఉత్సత్తిని సృష్టించే శక్తి ప్రతి వారికి కావాలి. సృజనాత్మకమైన జీవితం అందరికీ రావాలి. తన అవసరాలు తాను తీర్చుకోగలిగే స్థాయి రావటమే అభివృద్ధి అంటారు. ప్రతి మనిషికి ఆత్మ విశ్వాసం కలిగించటం, ప్రతి వారికి యోగ్యత కల్పించటం, ఎవరి దయాద్భుతాలమేద మేంబతకటం లేదన్న సూర్యుతో మనిషి ముందుకు సాగటమే అభివృద్ధి అవుతుంది.

మానవ అభివృద్ధి అంటే జిడిపిలు పెరగటం కాదు. ప్రజలే దేశం సంపద అనే భావం రావాలి. ప్రజల కోరికలను పెంచగలగాలి. ప్రజలు ఎలాంటి జీవితాన్ని కాంక్షిస్తున్నారో అలాంటి జీవితం రావటానికి కోరికలు పెరుగుతుంటాయి. ఆ కోరికలను తీర్చుటమే అభివృద్ధి అంటారు.

పట్టణ, గ్రామాల అంతరం ఉండకూడదు

పట్టణాల్లో ఉన్న మాదిరిగా జీవితం గడపాలని గ్రామీణుల కుంటుంది. ఆ కోరికలను తీర్చుగల సామర్థ్యం గ్రామానికి పెంచాలి. పట్టణ, గ్రామాల మధ్య అంతరాలను తుడిచేయాలి. ప్రజలకు ఆ జీవితాలు గడిపే స్థామత కల్పించాలి. ప్రజల కాంక్షలను తీర్చుటమే అభివృద్ధి. తమ పిల్లలు బాగా చదువుకోవాలని, మంచి వైద్యం దొరకాలని అందరికీ ఉంటుంది. వాటిని తీర్చుకోగలిగన స్థాయి ప్రతి వ్యక్తికి రావాలి. అలాంటి వాతావరణం సృష్టించబడాలి. దానే ‘అభివృద్ధి’ అంటారు.

శ్రీకృష్ణ తెలంగాణలో అభివృద్ధి జరిగిందని చెపుతున్నాడు. తెలంగాణలో ప్రజలు తమ కనీస ఆవసరాలను తీర్చుగలిగే స్థితికి వచ్చారా? ప్రజల యోగ్యతను, సామర్థ్యాన్ని పెంచటమే అభివృద్ధికి గీటురాయి అవుతుంది. కనీస ఆవసరాలంటే అందరూ ఆరోగ్యకరమైన జీవితం జీవితాంతం గడపాలని ఉంటుంది. నేను, నాతరం విద్యావంతులు కావాలని కోరుకుంటున్నాను. ఇవి తీర్చటానికి కావాల్సిన వనరులు నాకందుబాటులో ఉండాలని కోరుకుంటారు. సామాజిక కార్యక్రమాల్లో భాగస్వామి కావాలని కోరుకుంటారు. ఈ సామర్థ్యాలు తెలంగాణ ప్రజలకు ఉన్నాయా? లేవా? అన్నది నిర్ణయించాలి. ఇది అభివృద్ధికి తార్యాణాలు. అది కాకుండా శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఇలా తీర్పునిస్తే ఎట్లా అని తెలంగాణ మేధావులు అలోచిస్తున్నారు. అభివృద్ధి జాతీయాదాయంతో ఆధారపడి ఉండదని ప్రజల నిత్యదేశందిన జీవితంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. అభివృద్ధి సామాన్యాడు నిర్ణయించి చెప్పాలి.

తెలంగాణ ప్రజల అవసరాలు తీర్చుకోవటం కోసం ఏం చేశారని చూడాలి. అది అభివృద్ధికి గీటురాయి అవుతుంది. మేం అభివృద్ధి చెందాం. మేం వెనుకబడిలేమని ఇక్కడి ప్రజలు చెప్పాలి. తెలంగాణ పల్లెలు చెప్పాలి. ప్లోర్సిన్ బాధిత గ్రామాలు చెప్పాలి. నీళ్లందని ఊళ్లు చెప్పాలి. ఎండిపోయిన చెరువులు చెప్పాలి. పత్తి రైతుల ఆత్మహత్యలు చెప్పాలి. 600మంది ఆత్మ బలిదానాలు చేసుకున్న విద్యార్థులు చెప్పాలి. రైతులు చెప్పాలి. అభివృద్ధిని నిర్ణయించేది సామాన్య ప్రజలు వారి కోరికలు తీర్చుకునే ప్రతిపాదిక ఉంటే అది అభివృద్ధికి సంకేతం అవుతుంది. ఆట్లు కాలేజీల్లో నిత్యం రగులుతున్న నిష్పు ఏ రకమైన అభివృద్ధి చెప్పాలి.

ఉద్యమానికి ప్రజల నుంచే మద్దతు ఎక్కువ

తెలంగాణలో విద్యాపరంగా జరిగిన గణనీయమైన ప్రగతే ప్రజల నుంచి బలమైన ఉద్యమానికి మద్దతు లభించిందని శ్రీకృష్ణ కమిటీ చెప్పింది. సామాజిక వర్గాల ఆర్థిక అభివృద్ధికి విద్యాపరంగా సాధించిన ప్రగతికి, పొంతన లేకపోవటమే అసంతృప్తికి కారణం అని కూడా కమిటీ తెలిపింది.

రాష్ట్రంలో మిగతా ప్రాంతాలలో పోలిస్టే తెలంగాణలో అక్కరాస్యత తక్కువగా ఉంది. అక్కరాస్యత రేటు అభివృద్ధిలో మాత్రం ఈ ప్రాంతం ముందుంది. అక్కరాస్యత తక్కువగా ఉందని కమిటీ ఒప్పుకుంది. తెలంగాణలో బడికి వెళ్లే పిల్లలు ఘష్ట లెర్చర్స్ కావటం వలన ఇతర ప్రాంతాల కన్నా ఈ ప్రాంతం వెనుకబడి ఉంది. ఇతర ప్రాంతాల వాళ్లు ఘష్ట లెర్చర్స్ కాదు. ఇక్కడ చదువుతున్న తల్లిదండ్రులు తక్కువగా ఉండటం వలన పిల్లలకు స్వరైన గైడెన్స్ లేదు. తెలంగాణలో కొత్తగా సూళ్లు తెరిచింది వాస్తవమే. సూళ్ల పరిస్థితి మాత్రం ఎంత అధ్యానంగా ఉన్నాయో పరిశీలించాలి. పిల్లలకు ఇంటి దగ్గర పోద్ధులం లేనందువల్ల ఇంటి సపోర్టు వారికి లభించలేదు. గ్రామాల సూళ్లో మౌలిక వసతులు సరిగా లేకపోవటం వల్ల రెండవ రకం చదువే దొరికింది. కానీ నాణ్యమైన చదువు దొరకలేదు. ఆర్థిక, పాఠార్థి రంగాలలో తెలంగాణ విద్యార్థులు పోటీ పడలేకపోతున్నారు. ఈ శక్తి వారికి లేదు. ఇక్కడ పిల్లలు చదివిన చదవు ఆర్థిక ఎదుగుదలకు ఉపయోగపడలేదు. అందుకే ఇక్కడి సామాన్యాలు జీవితాలు మెరుగుపడలేదు.

వార్త దినపత్రిక, 26 జనవరి 2011

ప్రాద్రాబ్ది : శతాబ్దాల త్యాగఫలం

వరంగల్ జిల్లాకు 8 జూనియర్ కాలేజీలను ఇస్తావుని 2009 జనరల్ ఎన్నికలకంటే ముందు ప్రభుత్వం చెప్పింది. నడుస్తున్న కాలేజీలకు ప్రిన్సిపల్ లేదు. లెక్షరర్లు సక్రమంగా లేదు. కాంట్రాక్టు లెక్షరర్లను నియమించారు. తెలంగాణకు ఇంటి సపోర్ట్ దొరకలేదు. బయట సపోర్టు లభించలేదు. పేదరికం కాబట్టి ట్యూషన్ లేదు. కాలేజీకి పోతే లెక్షరర్ లేదు. గణాంకాల ప్రకారం తెలంగాణలో కాలేజీలున్నాయి. మంచి చదువు మాత్రం లేదు. ఇక్కడి విద్యార్థులు స్వతహోగా కష్టపడి వచ్చారు. కానీ ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించి చేసిన సాయం ఏమీలేదు. విద్యారంగం ఆర్థిక అభివృద్ధికి దోహదపడితేనే దాని ప్రభావం ప్రజల జీవన విధానంటై కనపడాలి. అది తెలంగాణలో కనపడలేదు. కాబట్టి అసంతృప్తికి కారణమని గుర్తించాలి.

వృత్తి కాలేజీలైన ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలవల్ గ్రాడ్యూయేట్లల సంఖ్య భాగా పెరిగింది. కానీ ఉత్పత్తి యాజమాన్యాల అవసరాలకు తగినట్లు విద్యా ప్రమాణాలు పెరగకపోవటం వలన ఉద్యోగ అవకాశాలు మాత్రం పెరగలేదు. ఇంజనీరింగ్ కాలేజీల వల్ల నిరుద్యోగుల సంఖ్య లెక్షలేనంతగా పెరిగిపోతుంది. ఒక వైపు తల్లిదండ్రుల దారిద్ర్యం, రెండోవైపు ఉపాధి లేకపోవటం, మూడోవైపు నాసిరకం చదువు ప్రజల అసంతృప్తి భగ్గమనటానికి కారణభూతమైంది. విద్యారంగంలో ఏర్పడినటువంటి మార్పు ఆర్థికరంగంలో కానరాకపోవటమే అభివృద్ధిలో ఉన్న దొల్లతనాన్ని తెలియజ్ఞేస్తోంది. విద్యారంగం విస్తరణ ఒక భారంగా మారింది. తెలంగాణకు దరిద్రంగా అయ్యింది.

ఎస్సి, ఎస్టీ హస్టల్లో సంఖ్య అవసరానికి తగినట్లు లేకపోవటం వలన చేరే విద్యార్థుల సంఖ్య ఎక్కువగా ఉండటం, అక్కడి వన రులు కూడా తక్కువగా ఉండటం వల్ల విద్యార్థుల మరణాల సంఖ్య పెరిగింది. అనారోగ్యం పెచ్చరిల్లింది. ద్రావపుట్ల సంఖ్య పెరిగింది. అనారోగ్యం పెచ్చరిల్లింది. సంక్షేపు కార్యక్రమాలు ఆ వర్గాల అభివృద్ధికి ఏ మాత్రం తోడ్పడలేదని స్పష్టమాతుంది.

తెలంగాణ అభివృద్ధికి రాజకీయమైన నిబధ్ధత లేకుండా పోయింది. తెలంగాణకు అభివృద్ధి పరచాలన్న రాజకీయ చిత్తశుద్ధి అసలు లేకుండా పోయింది. అందుకే నిరసన మంటలు లేచాయి. ప్రతి కాలేజీని ప్రాద్రాబ్దికు రప్పించుకుని ప్రాద్రాబ్దిను తమ అధీనంలో ఉంచుకోవాలన్న ఆలోచన బలంగా ఉంది. అందుకే వరంగల్లో ఉన్న జెఎస్టీయు హెడ్ క్యూర్సెను, సాగర్లోని అంబేద్కర్ ఓపెన్ యూనివరిటీని ప్రాద్రాబ్దిను తెప్పించుకున్నారు. బాసరలో ఐటి నెలకొల్పాలని శాసనసభలో ఏకగ్రేవ తీర్మానాన్ని తోసిపుచ్చి చివరకు దాన్ని కూడా ప్రాద్రాబ్దిలో పరిసరాలకే రిప్పించారు. ప్రాద్రాబ్దిను విద్యారంగానికి కేంద్రంగా మార్చి తెలంగాణ జిల్లాలలో సైరాశ్యం నింపారు.

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక బయటకొచ్చింది. అబద్ధపు ప్రచారం బట్టబయలైందని పేరు పొందిన మహా నాయకులు మాట్లాడుతున్నారు. ఇదే చర్చిల్ అన్నాడు.“ఇండియాలో రైలు నిర్మాణాలు చేశాం. విశ్వవిద్యాలయాలను కట్టించాం. ఎలా మాట్లాడాలో నేర్చాం...” అని భారత స్వాతంత్య ఉద్యమాన్ని చులకన చేశాడు. అభివృద్ధి అంటే లెక్ష నడిపించటమో, సూక్ష్మ ప్రారంభించటమో కాదు. మాట్లాడటంకన్నా తాము అనుకున్న విషయం చెప్పటం ప్రధానం అని అనాటి జాతీయ నాయకులు ఘూటైన సమాధానమిచ్చారు.

రైల్వే లైన్లు ఎందుకు వేశారు? దేశ సంపదను తరలించుకపోవటానికి వేసుకున్న రైలు రహదారులవి. ఇక్కడి ప్రజలకు ఉపాధి కల్పించారా? ఫౌక్షరీలు పెట్టారా? తమ దేశంలో తాము అనుకున్న స్థలంలో ఫౌక్షరీలు పెట్టుకొని తాము అనుకున్న ప్రజలకు ఉపాధి కల్పించుకున్నారు. ఫౌక్షరీలు పెట్టుకుని దేశ దేశాల్లో సంపదలను మానవ వనరులను దోచుకుని తమ దేశం సూర్యాస్తమయం చెందని సామ్రాజ్యమని చెప్పుకునేందుకు పనికి వచ్చింది. కాలేజీలు పెట్టేది దేశంలో పరిశోధనలు జరుపటానికా? విద్యా కూలీలను తయారు చేయటానికా? తమ సంస్కృతిని ప్రచారం చేసుకుని భారతీయ విద్యారంగంపై మట్టి కొట్టడానికి ఉపయోగించుకున్నారు.

అభివృద్ధి అంటే కట్టడాలు కాదు, అదోక మైండ్ సెట్, ఎవరికోసం కట్టారు? ఎందుకోసం కట్టారు? ఏ సంస్క ఎక్కడ పెట్టు కోవాలి? ఎవరికోసం పెట్టుకోవాలి? ఏ ప్రజల బాగోగుల కోసం నిలబడాలి? ఎలాంటి మానవ సంపదను తయారు చేయాలనే హక్కు ఆ దేశ ప్రజలకు ఉండాలని మనజాతి నాయకులు ఆనాడు స్వాతంత్య నా హక్కు అని పోరాదారు. అదే మాదిరిగా గత 60సంవత్సరాల నుంచి తెలంగాణ ప్రజల పోరాటాలను అధ్యయనం చేయండి.

తెలంగాణ ఒక వ్యాపక వ్యవస్థ కింద ఉంది. ప్రైమరీ విద్యకు కూడా తెలంగాణలో అందుబాటులో లేదు. వరంగల్ జిల్లాలో ప్రాథమిక విద్య నైజాం కాలంలో 20 శాతం, కరీంనగర్ 15 శాతం, ఆదిలాబాద్ 5 శాతం కన్నా మించలేదు. 1948 నుంచి 1956 వరకు బూర్గుల రామకృష్ణారావు మంత్రివర్గంలో ప్రతి ఊరులో స్కూలు పెట్టడమే పెద్ద పనిగా మారింది. 1956 నుంచి వరకు బూర్గుల రామకృష్ణారావు మంత్రివర్గంలో ప్రతి ఊరులో స్కూలు పెట్టడమే పెద్ద పనిగా మారింది. 1956 నుంచి దాన్ని కొనసాగించాలని, ఆ విద్యా యజ్ఞాన్ని ముందుకు తీసుకపోండని కోరితే చేసిందిమిటి? ప్రాథమిక విద్యను అభివృద్ధి చేయండని మేమడుగుతుంటే తెలంగాణ చుట్టూ కార్బోరేట్ కాలేజీల కంచెలను కట్టారు. ఉన్న సర్కారీ స్కూల్సు కూడా మూనేసి తెలంగాణ విద్యను హర్షాజ్ (వేలంపాట)గా చేసేశారు. ఈ కార్బోరేట్ విద్యా గుదారాలను చూపించి తెలంగాణను అభివృద్ధి చేశామని అంటున్నారు. ఈ కాలేజీలకు వచ్చే స్థోమత ఎవరికుంటుంది? ఒక వ్యాపక వ్యవస్థలో నలిగిపోయిన కుటుంబాలకు ఆ స్థోమత ఉంటుందా? చదువు సమాజ పరివర్తనకా? మార్కెట్ కోసమా? తెలంగాణ ప్రజల సంపదంతా ఉత్తర తెలంగాణలో ఉన్నది. ఆదిలాబాద్ నుంచి ఖమ్మం వరకు జలవనరులు, ఖనిజ సంపద, అడవి వనరులు, నైపుణ్యంగల మానవ వనరులను పెంచితే ఆ ప్రాంతానికే కాదు, దేశం అవసరాలు తీర్చుతాయని బాసరలో ఐపటి పెట్టండని పెద్ద పెనుగులాట కూడా జరిగింది. అన్ని ఐపటిలో లేని కోర్సులను అగ్రికల్చర్ టెక్నాలజీని పెంచి ఈ ప్రాంతాన్నే కాకుండా దేశానికే వ్యవసాయ పరిజ్ఞానాన్ని ఇవ్వాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఐపటి బాసరలో పెట్టండని అడిగితే పాలకులు చేసిన పని ఏమిలో ఒక్కసారి ఆలోచించండి.

పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ మొదటగా ఐపటి పెట్టాలని ఆలోచిస్తున్నప్పుడు బి.సి.రాయ్ తన బెంగాల్కు ఇష్టమన్నాడు. కలకత్తాలో నెలకొల్పుతావా? అని నెహ్రూ ఆయనను ఆడిగారు కాదన్నాడు. ఎక్కడైతే విజాన కిరణాలు కూడా పడలేదో ఆ గ్రామాలలో పెడతానన్నాడు. అంటే నీ దగ్గర డబ్బే లేదు. పల్లెటూర్లో బిల్డింగ్లు ఎలా కడతావని నెహ్రూ అడిగాడు. స్వాతంత్య సమరయోధుల్ని నిర్వంధించేందుకు కట్టబడ్డ ఆ భవనాన్ని భాళీ చేయించి, ఆ జైలు ప్రాంగణంలో నూతన ఐపటిని ప్రారంభిస్తానని బి.సి.రాయ్ చెప్పాడు. అక్కడికి రైలు మార్గాన్ని నిర్మిస్తానన్నాడు. ఇప్పుడు అదే ‘భర్గోపూర్ ఐపటి అంటున్నారు. సంస్థలు పెట్టడం ప్రధానం కాదు. అది ఎందుకోసం పెట్టాలి? దాని ప్రయోజనం ఏమిటి? ఆలోచించాలి. అదే ఏ ఐఎఎస్ ఆఫీసర్లో అడిగితే ధిల్లీలోనో, కలకత్తాలోనో పెట్టమనేవారు. కానీ ఇది రాజకీయ నిర్దిశలు. అదే మాదిరిగా రాష్ట్ర శాసనసభ ఏకగ్రివంగా బాసరలో ఐపటి పెట్టాలని తీర్చానం చేస్తే పది సంవత్సరాల పోరాటం తర్వాత కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక ఐపటిని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికిస్తే గద్ద వచ్చి కొట్టుకపోయినట్లు దాన్ని ప్రాద్రాబాద్ పరిసరాలకు మార్చుకున్నారు. అది కూడా ఎందుకని అంటే మెడక్ జిల్లా కందికి, ఆదిలాబాద్కు మధ్య పోటీలు పెట్టారు. పాలకుల లక్షణం ఎప్పుడైనా విభజించి, పాలించు అన్నదే ఏ సంస్థను ఎక్కడ నెలకొల్పుకోవాలన్న సామాజిక ఆలోచన, హక్కు లేకుంటే ఆ ప్రజలు ఏమనుకుంటారో ఆలోచించారా? కాబట్టి సంస్క పెట్టటం ప్రధానం కాదు. ప్రజల బాగోగుల కోసమై సంస్క పెట్టాలి. అలా చేస్తే ఆ ప్రాంతం మొత్తం తెలంగాణ అభివృద్ధి అయ్యేది. తెలంగాణ పేరు మీద ప్రజలు ఏది తెచ్చుకుంటే దాన్ని ప్రాద్రాబాద్కు తరలించారు. అలీనవాబ్జంగ్ తెలంగాణ ప్రజలకు ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు ద్వారా నీరు పంపమని నైజాం నవాబును అడిగితే చేయలేదు. నైజాం నవాబు ప్రాద్రాబాదులో ఉన్నానియా విశ్వవిద్యాలయం నిర్మించాడు. గ్రామాలకు రోడ్లు వేయమని అడిగితే నిజాం ప్రాద్రాబాదులో సిమెంట్ రోడ్లు వేయించాడు. ప్రాద్రాబాదులో ప్రతిరోడ్లు వెనుక తెలంగాణ ప్రజల నెత్తురు, చెముట ఉన్న విషయాన్ని గుర్తించాలి. అన్న వసతులు కల రాజధాని 1953లో ఉన్నదని అనుకున్నప్పుడు దాని వెనుక తెలంగాణ ప్రజలు చేసిన త్యాగాలను గుర్తించలేదా? అన్నది ప్రశ్నించుకోవాలి. అది కొన్ని శతాబ్దాల త్యాగమంది.

- చుక్క రామయ్

రచయిత ప్రముఖ విద్యావేత్త, శాసనమండలి సభ్యులు

శ్రీకృష్ణ సామాజిక (కుంభ)కోణం

ప్రత్యుర్ధులపై ప్రత్యేక యుద్ధం చేసి గెలవలేక కుటిల మాయోపాయాలతో కురుక్షేత్ర యుద్ధంలో పంచపాండవులను గలిపించిన మాయావి శ్రీకృష్ణ లీలలు కోకాల్లలు. ఆ పేరు పెట్టుకొని తన పేరును సార్థకం చేసుకొన్న జస్సిన్ శ్రీకృష్ణ రథ సారథ్యంలో ఏర్పడిన శ్రీకృష్ణ కమిటీ లీలలు కూడా కోకాల్లలే. ప్రత్యేక తెలంగాణ -సమైక్యాంధ్ర వివాదాన్ని పరిపూరించే మార్గం చూపడం కోసం ఏర్పడిన ఈ కమిటీ రూపొందించిన ఆరు సూత్రాల పథకం కృష్ణ లీలల్లో - ప్రాంతీయ వెనుకబటుతనంతో పాటు సామాజిక వెనుకబటుతనం కూడా ఒక అంశంగా ఉన్న సంగతి తెలిసిందే. ప్రాంతీయ కోణం సంగతి అటుంచి, సామాజిక కోణంలో దాగిపున్న అగ్రకుల కుంభకోణం సంగతేమిటో పరిశీలిద్దాం. చిన్న రాష్ట్రాల ఏర్పాటు చిన్న కులాలకి తోడ్వాటునిస్తుందని ఆశించిన అంబెద్కర్ ఆశయాన్ని తారుమారు చేసి చిన్న రాష్ట్రాలలో సైతం పెద్దకులాల పెత్తనమే కొనసాగే విధంగా సామాజిక కుంభకోణానికి పాల్పడిన ప్రత్యేక రాయలసీమ, రాయల తెలంగాణ రాష్ట్రాల ప్రతిపాదనలను, వాటికి వంత పాడిన శ్రీ కృష్ణ కమిటీ నిర్వాకాన్ని ప్రత్యేకంగా పరిశీలిద్దాం.

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక సూచించిన ఆరు ప్రత్యామ్నాయాల్లో మూడోదైన 'రాయల తెలంగాణ' రాష్ట్ర ఏర్పాటు నిజంగా రాయలసీమ అభివృద్ధికి తోడ్వడే సహేతుక ప్రతిపాదనేనా? లేక రాయలసీమను వంచించి సీమ అగ్రకుల సంపన్న వర్గాల స్వార్థపర స్వప్రయోజనాలకు వంతపాడే - దగాకోరు ప్రతిపాదనా? రాయలసీమ అభివృద్ధిని కాంక్షించే సీమవాసులంతా, చిన్న రాష్ట్రాల ఏర్పాటును స్వాగతించే బడుగువర్గ బహుజనులంతా ఈ కుటిల పన్నాగం గురించి తీవ్రంగా ఆలోచించాల్సిన సమయం ఆసన్నమైంది.

సీమాంధ్ర వలస పెత్తందార్ పాలనలో తెలంగాణ ప్రాంతీయ అభివృద్ధి అసాధ్యమని అయిదున్నర దశాబ్దాల విఫలాంధ్ర అనుభవంతో స్వపరిపాలనాధికారం కోసం తెలంగాణ వారు ఉద్యమిస్తున్న సంగతి తెలిసిందే. తెలంగాణతో పాటు మరో వెనుకబడిన ప్రాంతమైన రాయలసీమకు కూడా ప్రత్యేక రాష్ట్రం కావాలని రాయలసీమ పాలకవర్గ రాజకీయ శక్తులు వాదిస్తూవస్తున్న సంగతి కూడా తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో తెలంగాణ, ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతాల కంటే రాయలసీమ అత్యంత వెనుకబడిన ప్రాంతమని నిర్ధారించిన శ్రీకృష్ణ కమిటీ ప్రత్యేక రాయలసీమ కాకుండా, రాయలతెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటును సిఫార్స్ చేయటం ఓ ఫార్స్గా మారింది. ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమం ఉధృతమైనవ్యుదుల్లా ప్రత్యేక రాయలసీమ వాదాన్ని తెర మీదకు తెచ్చిన రాయలసీమ రాజకీయ శక్తులు ఇప్పుడు ప్రత్యేక రాయలసీమ సెంటిమెంటుని పక్కన బెట్టి తెలంగాణతో కలిసి రాయలతెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పర్చాలని శ్రీకృష్ణ కమిటీకి నివేదించటం, అది వంతపాదటం చూస్తుంటే వీరి మధ్య మ్యాచ్ఫిక్సీంగ్ జరిగింది అని అనుమానం కలుగుతుంది. కనుక రాయలసీమ రాజకీయ అవకాశవాదులు ఇప్పుడు ఇలా ఫేటు ఫిరాయించటంలో అసలు ఆంతర్యం ఏమిటో వెలికి తీయాల్సిన అవసరం ఉంది. అంతేకాదు, గతంలో వీరు తెర మీదకు తెచ్చిన ప్రత్యేక రాయలసీమ వాదం ప్రత్యేక తెలంగాణ వాదానికి పోటీ పెట్టి దాని ప్రతిష్టని దెబ్బకొట్టే కుటిల ఎత్తుగడా అని సందేహించాల్సి వస్తోంది.

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు చేస్తే, మిగితా సీమాంధ్ర ప్రాంతం ఉత్తరాంధ్ర, దక్కిణాంధ్ర, రాయలసీమ ప్రాంతాల వారీగా మూడు ముక్కలై ఆంధ్రప్రదేశ్ ముక్క చెక్కలై పోతుందని, ఈ ప్రాంతీయ వీర్పాటువాదం రాష్ట్ర సమైక్యతకే గాక దేశ సమైక్యతకే ముఖ్య తెస్తుందనే దుష్టుచారంతో సమైక్యత ముసుగులో తెలంగాణ ప్రాంతంపై తమ గుత్తాధిపత్యాన్ని కొనసాగించుకొనే సీమాంధ్ర వలస పెత్తందార్ కుటిల పన్నాగమే ఈ ఎత్తుగడల వైభాగిక అనేది స్పష్టం. 2009 డిసెంబర్ 9న చిదంబరం ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు ప్రక్రియను ప్రారంభిస్తున్నామని ప్రకటించగానే, ఆ ప్రకటనను స్వాగతించి రాయలసీమ ప్రాంతాన్ని కూడా మరో ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా లేదా చిన్న రాష్ట్రంగా ఏర్పాటుచేయాలని కోరి ఉంటే వీరి చిత్తశుద్ధిని నమ్మేవాళ్ళం. కానీ అందుకు విరుద్ధంగా కోస్తాంధ్ర వలస పెత్తందార్తో చేతులు కలిపిన రాయలసీమ అగ్రకుల తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్

సంపన్న వర్గాలవారు తెల్లవారేసరికి తెలంగాణకి వ్యతిరేకంగా సమైక్యంద్రవాదాన్ని రెచ్చగాట్టి, రాజకీయ సంక్షోభం సృష్టించి ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడకుండా అడ్డుకొన్నారు తప్ప రాయల్సీమకు ప్రత్యేక రాష్ట్రం కావాలని అడగలేదు. ప్రత్యేక రాయల్సీమ రాష్ట్రం కోసం, రాయల్సీమ ప్రాంతియ సామాజిక అభివృద్ధికోసం వీరెన్నదూ పాటుపడలేదు.

తెలంగాణ ప్రాంతంపై ఉమ్మడి పెత్తనం కోసం కోస్తాంధ్ర పెత్తందార్తతో కుమ్మక్కుయిన రాయల్సీమ వలసపెత్తందార్లు, ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు తప్పనిసరైతే వారితో కూడా కలిసి ఉండకుండా మరోసారి ఫైట్లు ఫిరాయించి, తెలంగాణతో కలిసి రాయల తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు కోసం సంసిద్ధం కావటం వారి స్వార్థపరత్వానికి పరాకాపు. అందుకే ఈ తోడుదొంగలైన సీమాంధ్ర వలస పెత్తందార్లని తెలంగాణ వారెన్నదూ వేరుగా చూడలేదు. వీరిరువురిని ఉమ్మడి శత్రువులుగా పరిగణించారు గనుకనే రాయల్సీమ వలస పెత్తందార్లు ప్రతిపాదించిన ‘రాయల తెలంగాణ’ ప్రతిపాదనని, ఆ వేరుతో శ్రేక్షణ కమిటీ చేసిన సిఫారసునీ తెలంగాణ వారు నిర్ణయించుంగా తిరస్కరించారు.

ప్రత్యేక తెలంగాణవాదులే కాదు. ప్రత్యేక రాయల్సీమ వాదులు కూడా ‘రాయల తెలంగాణ’ రాష్ట్ర ప్రతిపాదనని అమోదించటంలేదు. ‘చిన్న రాష్ట్రాల ఏర్పాటు బడుగువర్గాలకు తోడ్పాటు’గా ఉంటుందని చెప్పిన అంబేద్కర్ ఆలోచనా విధానంతో చిన్నరాష్ట్రాల వాదాన్ని బలపర్చే రాయల్సీమ బడుగువర్గ బహుజనులు కూడా రాయల తెలంగాణ వాదాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు.

‘సామాజిక ఆంధ్ర మహాసభ’ అనుబంధ సంస్థ ‘సామాజిక సీమ సాధనా సమితి’ అనంతపురం జిల్లా శాఖ తరపున “పొక్కనిస్టు దత్తమండలం రాయల్సీమలో ‘సామాజిక సీమ’ ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పరచాలి” అని డిమాండ్ చేస్తూ శ్రేక్షణ కమిటీకి మెమురాండం ఇచ్చింది. పరిపాలనా సాలభ్యం, వికేంగ్రెంక్యత అభివృద్ధి కోసం చిన్న రాష్ట్రాలను ఏర్పాటు చేయడం అవసరమని, పెద్ద రాష్ట్రాల్లో సంఘటితంగా ఆధిపత్యం చలాయించే అగ్రకుల శక్తుల సంఘటితశక్తి సన్నగిల్లతుంది గనుక ‘చిన్న రాష్ట్రం ఏర్పాటు చిన్న కులాల తోడ్పాటు’కి దారి తీస్తుందని ఆశించిన అంబేద్కర్ ఆశయాలకు అనుగుణంగా రాయల్సీమను ప్రత్యేక చిన్న రాష్ట్రంగా ఏర్పాటుచేయాలని (2010 జూన్ 12న) రాయల సీమ రాష్ట్రసాధన సమితి’ (ఆర్.ఆర్.ఎన్.ఎస్) నాయకులు, పైన పేర్కొన్న ‘సామాజిక సీమ సాధన సమితి’ నాయకులు శ్రేక్షణ కమిటీని కోరారు. ఆ సందర్భంగా జరిగిన చర్చలో శ్రేక్షణ కమిటీ చేసిన ప్రశ్నలకు పై రెండు సంస్థల వారు చెప్పిన సమాధానాలు పొక్కనిస్టు రాయల్సీమ అగ్రకుల సంపన్న వర్గాల ‘రాయల తెలంగాణ’ రాష్ట్రవాదానికి విరుద్ధంగా, సామాజిక రాయల్సీమ ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఆవశ్యకతను నొక్కి చెప్పే విధంగా ఉన్నాయి. కమిటీ ప్రశ్న: రాయల్సీమ వారే సి.ఎం.లుగా ఎక్కువ కాలంపాటు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించారు కదా? అయినా ఇంతకాలం రాయల్సీమ అభివృద్ధి చెందకుండా ఎందుకు వెనుకబడి ఉంది? సమాధానం: అగ్రకుల సంపన్న వర్గాల వారే సి.ఎం.లుగా పనిచేశారు. వారికి రాయల్సీమ ప్రాంతియ వెనుకబటుతనం గానీ, బడుగువర్గాల సామాజిక వెనుకబటుతనం గానీ పట్టలేదు. ప్రజా ప్రతినిధులుగా రాయల్సీమ బడుగువర్గ బహుజనుల ఓట్లతోనే గలిచినా, తామ సీమలో కొల్లగాట్టి కూడబెట్టిన డబ్బుతో పైదరాబాద్లో పెట్టుబడులు పెట్టి, ఆ లాభాలతో తమ పొట్లలు నింపుకొన్నారేగాని రాయల్సీమ ప్రాంతియ అభివృద్ధికాగ్ని తోడ్పుడలేదు. మరోప్రశ్న: రాష్ట్రాన్ని విభజించాల్సివున్న రాయల తెలంగాణ’ పేరిట తెలంగాణ వారితో కలుస్తారా, ‘సీమాంధ్ర’ రాష్ట్రం పేరిట కోస్తావారితో కలుస్తారా, లేక కర్ణాటకతో కలుస్తారా? సమాధానం: అంబేద్కర్ ఆలోచనా విధానం ప్రకారం చిన్న రాష్ట్రాల ఏర్పాటు చిన్న కులాలకు తోడ్పుడుతుంది. గనుక ప్రత్యేక చిన్న రాష్ట్రంగా ‘సామాజిక సీమ’ రాష్ట్రం కావాలని స్వప్తం చేశారు. ఇంకో ప్రశ్న: రాయల తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకి పైదరాబాద్ పాతబస్తీ పునాదిగా ఉన్న ఎంపిం కూడా మద్దతు పలుకుతుంది కదా, ఈ మైనార్ట్ సామాజిక వర్గం మీలాంటి బడుగు వర్గ బహుజనులతో గొంతు కలపకుండా రాయల్సీమ కాంగ్రెస్ రాజకీయ శక్తులతో ఎందుకు చేతులు కలుపుతుంది? సమాధానం: ఈ ఎంపిం రాజకీయ అవకాశవాదాన్ని పైదరాబాద్-తెలంగాణ ముస్లింలు తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. అందుకే ఆంధ్రప్రదేశ్ అఫిలపక్ష సమావేశంలోనూ, కేంద్రంలో చిదంబరంతో భేటీ అయిన సందర్భంలోనూ వారు రాయల తెలంగాణ వాదాన్ని వెనక్కి తీసుకొని తటస్త వైఖరిని ఎంచుకున్నారు. కనుక రాయల తెలంగాణ వాదానికి రాయల్సీమ రెడ్డి సామాజిక వర్గం తప్ప మరెవరి మద్దతు లేదు. అలాగే గంటా పాపారావు సారథ్యంలో ‘ఉత్తరాంధ్ర ప్రజా హక్కుల పోరాట వేదిక’ తరపున ‘సామాజిక కళింగ సీమ’ ప్రత్యేక రాష్ట్రం లేదా ప్రత్యేక అభివృద్ధి మండలిని కోరుతూ మరొక మెమురాండం ఇచ్చారు. అయినా ఈ బడుగువర్గ బహుజనుల ప్రాంతియ,

సామాజిక ప్రజాస్వామ్య ఆకాంక్షలను ఏవీ పట్టించుకోకుండా నిప్పుక్కపాత హేతుబద్ధ శాస్త్రీయ పరిశీలనా పద్ధతిని తుంగలో తొక్కి ఏకపక్షంగా, అగ్రకుల సంపన్న వర్గాల కొమ్ముగాశారు.

అందుకే రెడ్డి సామాజిక వర్గానికి కొమ్ముగానే కాంగ్రెస్ పార్టీకి 35 ఏళ్ళపాటు ఎదురు లేకుండా పోయింది. మిగతా కాలమంతా కోస్తాంధ్ర పట్టుకొమ్ముగా ఉన్న మరో అగ్రకుల కమ్మ సామాజిక వర్గానికి కొమ్ముగానే తెలుగుదేశం గుత్తాధిపత్యం చెలాయించింది. 1994 ఎన్నికల్లో బి.ఎస్.పి.ని, 1999లో మహాజనపార్టీని అధికారంలోకి రాకుండా అడ్డుకొన్నదీ, మరో అగ్రకుల కాపు సామాజిక వర్గం స్థాపించిన ప్రజారాజ్యం పార్టీని కూడా నెగ్నియుకుండా దెబ్బతీసింది, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడకుండా అడుగుగునా అడ్డుకుంటున్నది ఈ కమ్మ-రెడ్డి అగ్రకుల సామాజిక, రాజకీయ సంఘటిత శక్తి. అలా అయిదున్నర దశాబ్దాలపాటు ఒకరి తర్వాత ఒకరు ఆంధ్రప్రదేశ్లో పెత్తనం చెలాయించిన ఈ రెండు సామాజిక వర్గాలు రాయల తెలంగాణ పేరిట రెడ్డి రాజ్యాన్ని, కోస్తాంధ్రప్రదేశ్ పేరిట కమ్మ రాజ్యాన్ని నెలకొల్పుకొని అగ్రకుల సామాజికాధిపత్యాన్ని, వలసాధిపత్యాన్ని కొనసాగించుకోవటం కోసం పన్నిన పన్నాగమే ఈ రెండు అగ్రకులాల రెండు రాష్ట్రాల్ల వాదం. కనుక ఈ కుటిల పన్నాగాన్ని తిరస్కరించి తెలంగాణ వెనుకబాటుతనం సమస్యకి స్వపరిపాలనాధికారమే పరిష్కారమార్గమని - ప్రత్యేక తెలంగాణ వాదం స్వార్థతో ప్రత్యేక రాయలసీమ వాదంతో సామాజిక న్యాయంకోసం ఉద్యమించటమే సమస్యలకు పరిష్కారమని బడుగువర్గ బహుజనులు భావిస్తున్నారు. ఒకవేళ శాస్త్రీయ హేతుబద్ధ పరిశీలనలో రాయలసీమ ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటు, ఉత్తరాంధ్ర ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటు ఆచరణ సొధ్యంకాదని తేలితే చట్టబద్ధ అధికారాలుగల రాయలసీమ - ఉత్తరాంధ్ర అభివృద్ధి మండలాల్ని ఏర్పాటుచేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఏదేవైనా రాయలసీమ - ఉత్తరాంధ్ర ప్రజల ప్రజాభిష్టాన్ని ఎవరైనా శిరసా వహింపక తప్పదు.

- ఉ.సా.

సూర్య దినపత్రిక, 14-01-2011

శ్రీ కృష్ణ చెప్పిన నీటి మాటలు

శ్రీ కృష్ణ కమిటీకి తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సమర్పించిన నాలుగు నివేదికలో ఒకటి సాగునీటి రంగానికి సంబంధించినది. అంద్రప్రదేశ్ ఏర్పడ్డాక తెలంగాణకు జరిగిన అన్యాయాలను విశదికరిస్తూ, విపులంగా, సాక్ష్యధారాలతో ఆ నివేదికను అందజేశాము. అంద్రపొలకులు తమ వివక్షాపూరిత విధానాలతో తెలంగాణకు న్యాయంగా చెందవలసిన నీటిని ఏ విధంగా అంద్ర ప్రాంతానికి తరలించింది వివరించాము. తెలంగాణ ప్రాజెక్టులను ఏ పద్ధతిలో మటుమాయం చేయడం లేదా కుదించడం జరిగిందో పేర్కొన్నాము. తప్పనిసరిగా కొనసాగించవలసి వచ్చినప్పుడు ఏరకంగా బడ్జెటు కేటాయింపులు చేయకుండా పనులను నిలిపివేసి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం సత్తునడకన సాగేట్లు చేస్తున్నది. వివరించాము. ‘జలయజ్ఞం’లో యాభై శాతానికి పైగా నిధులను తెలంగాణ ప్రాజెక్టులకు వెచ్చిస్తూ అభివృద్ధి చేస్తున్నామన్నది అవాస్తవ ప్రచారమేనని స్పష్టం చేశాం. జలయజ్ఞం మూలంగా తెలంగాణలో అదనంగా ఒక ఎకరం కూడా కొత్తగా సాగులోకి రాలేదన్న నిజాన్ని కమిటీ ఎదుట రైతుల ప్రత్యక్ష సాక్ష్యాలతో విన్నవించడం జరిగింది. మేమేకాక ఇతర ప్రజాసంఘాలు, ఇంజనీర్ల సంఘాలు సమర్పించిన నివేదికల్లోని సాంకేతిక అంశాలను అధ్యయనం చేయడానికి మొహిలే అనే జలరంగ నిపుణాడిని నియమించారు. ‘అంద్రప్రదేశ్లోని ఏ ప్రాంతమైనా సాగునీటి పంపకంలో నిర్మక్ష్యానికి, వివక్షక్ గురయిందా?’ అన్న విషయాన్ని తెలియజేయాలని ఆ నిపుణాడిని ఆదేశించారు.

మొహిలే మహోశయుడు నిపుణులు, ఇంజనీర్లతో సుదీర్ఘ చర్చలు జరిపారు. అనంతరం అయిదు రోజుల పాటు ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టులను సందర్శించారు. అక్కడ రైతులతో, ప్రజా సంఘాల వారితో సంప్రతింపులు జరిపారు. అయినా అయిన వెలువరించిన రిపోర్టు ‘అర్థ సత్యాలతో’ నిండి ఉంది. తెలంగాణ మేధావులు ఉటంకించిన అన్యాయాలను అయిన అంగీకరించారు. అయితే ఆ అన్యాయాలకు బాధ్యతైన ప్రభుత్వాధికారులను తప్ప పట్టడం కాని, వారిని ఆదేశించిన మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రుల విపక్షను బహిర్గతం చేయడంకాని జరగలేదు. ఏమైనా దొంగతనం జరిగిందన్న సంగతి నిజమేకాని దొంగపేరు వెల్లడించడం సాధ్యం కాదన్న ఈనాటి ప్రభుత్వ విధానాల సరళిలోనే శ్రీకృష్ణ కమిటీ అభిప్రాయాలు కొనసాగాయి. ఏ ఏ అంశాలతో కమిటీ ఏకీభవించింది, వేటిపై భిన్నాభిప్రాయాలు ప్రకటించింది. మరి వేటిపై మౌనం దాల్చిందన్న అంశాల్లోకి నిశితంగా దృక్కులు సారిద్దాం. అయితే ముందుగా శ్రీకృష్ణ నివేదికలో ఎలాంటి బండ తప్పులు (ఇవి కొన్ని మాత్రమే) ఉన్నాయో చూడండి. (అ) కృష్ణానదిపైన నిర్మిస్తున్న బీమా. నెట్టింపాడు, కల్వకుర్తి లాంటి ఎత్తిపోతల పథకాలను గోదావరి పైన నిర్మించతలపెడుతున్నారట. నిజమేనా? (ఆ) రాజోలిబండ ద్వారా తెలంగాణకు రావలసిన నీరు రాకపోవడానికి తుంగభద్ర కంట్రోల్బోర్డు సరిగా వ్యవహారించకపోవడం కారణమట. రాజోలిబండ ప్రాజెక్టు తుంగభద్ర కంట్రోల్ బోర్డు పరిధిలో లేదన్న ప్రాథమిక విషయం కమిటీకి తెలియకపోవడాన్ని ఏమనుకోవాలి? (ఇ) తెలంగాణలో భారీ మధ్యతరపో ప్రాజెక్టుల ద్వారా రాప్రోవతరణ ద్వారా సాగునీటి సామర్థ్యం 71 శాతం పెరిగిందని రాశారు. అంతేనా? సాగునీటి వసతి విసీర్షం 7 లక్షల హెక్టార్ల నుంచి 19 లక్షల హెక్టార్లకు పెరిగిందని అదే పేరాలో ఉంది. ఇవి ఎంత వాస్తవాలో అందరికీ తెలుసు. దీన్ని బట్టి శ్రీకృష్ణ కమిటీ తన నివేదికను ఎంత నిర్మక్ష్యంగా రాశిందో అర్థం కావడం లేదా?

ఈక గణాంకాలు. అంద్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అందజేసిన గణాంకాలను యథాతథంగా స్వీకరించడం జరిగింది. అవి సరైనవేనా అని ఏ మాత్రం ఆలోచించకుండనే నివేదికలో ఉటంకించారు.

జలయజ్ఞంలో ప్రభుత్వం ప్రచురించిన గణాంకాలు పూర్తిగా ఆ వాస్తవాలని, కావాలంటే క్షేత్రస్థాయిలో ఈ విషయం

నిరూపణ జరుగుతుందని నిపుణునికి తెలియజేయడం జరిగింది.

మొహిలే మహోశయుడు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు ద్వితీయ దశ పనులను సందర్శించారు. ఆ సందర్భంగా ఆయన రైతులను 'ప్రభుత్వం అందజేసిన గణాంకాలు సరైనవేనా?' అని ప్రశ్నించారు. అవన్నీ అనత్యాలని, అనలు ఉపకాలువలు, పిల్లకాలువలే పూర్తి కానప్పుడు లక్షల ఎకరాలకు నీరు అందడం సాధ్యమా అని రైతులు ప్రశ్నించారు. దీంతో అక్కడన్న ప్రభుత్వాధికారుల ముఖాలు వెల వెలబోయాయి. ఈ విషయాన్ని గ్రహించిన మొహిలే తన ఆగ్రహాన్ని, అసంతృప్తిని వ్యక్తం చేశారు. అయితే శ్రీకృష్ణ నివేదికలో ఈ అంశం అసలు ప్రస్తావనకే నోచుకోలేదు. జలయజ్ఞంపై ప్రభుత్వ గణాంకాలు మాత్రం యథాతథంగా ప్రతిబింబించాయి. దీనినేమంటారు ఆడుసుమిల్లి జయప్రకాశ్ గారూ? ఇదంతా శ్రీ కృష్ణ సత్యశోధనే అంటారా?

తెలంగాణకు చెందిన ఇంజనీర్లు మొదటినుండి మొత్తుకుంటూనే ఉన్నారు ఏమని? తెలంగాణలో రైతులను మరో మార్గం లేక భారీ ఖర్చు భరించి బోరుబావులు తవ్వి సాగు చేస్తున్నారని, ఆ విధంగా పెరిగిన సాగు భూముల విస్తీర్ణాన్ని అంద్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తన ప్రయోజకత్వంగా చూపేడుతుందని. తెలంగాణలో ఈ అభివృద్ధి అంద్రప్రదేశ్ ఆవిర్భవించిన తరువాతనే జరిగిందని ఆంధ్ర ప్రచారం చేస్తున్నారని తెలిపాము. మొహిలే ఈ విషయాన్ని ఒప్పుకుంటూనే తెలంగాణ రైతులు సాంత ఖర్చుతో సేద్యం చేస్తుంటే కోస్తాంధ్ర రైతులు ప్రభుత్వం కల్పించిన సాగునీటిని అనుభవిస్తున్నారన్న సత్యాన్ని బయటపెట్టడానికి మొహమాట పడ్డారు. పైగా 'బోరు బావులు వేసుకునే తెలంగాణ రైతులు పేదవాళ్యంటే ఎలా ఒప్పుకోగలం?' అన్న విధంగా పరోక్ష వ్యాఖ్య కూడా చేశారు. తెలంగాణకు గుండెకాయ వంటి చెరువులు, కుంటలు ఏడాదికేడాదికి ప్రభుత్వ నిర్దిష్టానికి గురయి నాశనమవుతున్నాయన్న సత్యాన్ని నిపుణుడికి సాక్షాధారాలతో చూపేట్టాము. 'నిజమే, ఇతర ప్రాంతాలలో పోల్చినప్పుడు తెలంగాణలో చెరువుల క్రింద వ్యవసాయం ఘోరంగా దెబ్బ తిన్నదన్న అర్థ సత్యాన్ని మాత్రమే ప్రకటించి కూడా దానికి కారణమేమిటో చెప్పుకుండా తప్పించుకున్నారు.

పోతిరెడ్డి పాడు పోడిగ్యులేటర్ (సైజును నాలుగింతలు చేసి) నీటిని అక్కమంగా తరలించేందుకు నిర్మాణం పనులు చక చక జరుగుతున్నాయన్న సంగతిని స్వయంగా నిపుణుడు స్వయంగా తెలుసుకున్నారు. పైపెచ్చ ఎలాంటి శాస్త్రియ ఆధారాలు లేకుండా శ్రీశైలం కనీస నీటి స్థాయిని 834 నుంచి 854 అడుగులకు పెంచి, వరద నీరు వచ్చేది కేవలం 30 రోజులే కనుక ఈ ఏర్పాటు చేశామని ప్రభుత్వం చెప్పిన వివరణను తిరస్కరించడమైతే తిరస్కరించారు. అయితే దాని వెసుక ఉన్న కుటులను నామమాత్రంగా పైనా స్పృశించడానికి మొహిలే మనసు ఒప్పుకోలేదు కదా. రాజోలి బండ ద్వారా మహబూబ్ నగర్కు అందజేసిన 15.9 టిఎంసీల నీరు ఏనాడూ రాలేదన్న రైతుల ఘోషను మొహిలే మహోశయుడు ప్రత్యక్షంగా విన్నారు. అయినా అందుకు బాధ్యతైన కె.సి.కెనాల్ రైతాంగాన్ని కాని, అందుకు సహకరించిన కర్బూలు జిల్లా ప్రజా ప్రతినిధులను కాని, ఈ సున్నిత సమస్యను ఇంతకాలం పరిష్కరించలేకపోయిన ఆంద్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని కాని ఒక్క మాట అయినా అన్నారా?

1983 ఒకేసారి ప్రారంభమయిన తెలుగు గంగ, శ్రీశైలం ఎడుమగట్టు కాలువ (రెండిటి సామర్థ్యం దాదాపు సమానమే, ఖర్చు సమానమే) ఏ గతిన కొనసాగుతున్నాయో ప్రభుత్వ గణాంకాల ఆధారంగా నిపుణుని ఎదుట బెట్టడం జరిగింది. తెలుగుగంగకు 60 కోట్లు విడుదల చేస్తే ఎన్సెల్వబిసికి 3.5 కోట్లు. తెలుగు గంగకు 75 కోట్లు ఇస్తే ఎన్సెల్వబిసికి 15 కోట్లు ... ఇలా వివక్కకు గురిచేశారని తెలిపాము. 2006 జనవరి వరకు తెలుగుగంగకు 1880 కోట్లు ఖర్చుచేస్తే ఎన్సెల్వబిసికి 648 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చుచేశారని తెలంగాణ గోసను విన్నించాము. అయినా ఈ వాస్తవాన్ని పట్టించుకోకుండా 'ఎన్సెల్వబిసిలో సారంగం ఉంది కదా, పూర్తి కావడానికి టైం పడ్డుండని సాంత్వన వచ్చాలు పలికారు. ఇదే విధంగా పోచంపాడు విషయంలోనూ వివక్కతో వ్యవహరించారని చెబితే ఎలాంటి వ్యాఖ్య చేయలేదు. నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువను దురుద్దేశపూర్వకంగా పాలేదు జలాశయంలో పదేయడం ద్వారా తెలంగాణలో ఆయకట్టు భారీగా సష్టపోయిందన్న

ఫిర్యాదును అంగీకరించారు. అయినా ఎత్తిపోతల ద్వారా ఎంతో కొంత సష్టుం వూడుతోందట కదా అని ప్రభుత్వ మాటనే పునరుద్ధాటించారు.

పోలవరం, ఇచ్చంపల్లి - ఈ రెండు ప్రాజెక్టుల సమస్య ఒకటే. భారీ ముంపు, గిరిజనుల వ్యతిరేకట, పొరుగు రాష్ట్రాలు సనేమిరా అనడం వాటికి అవరోధంగా ఉన్న ప్రథాన కారణాలు. మాతో జరిపిన చర్చల్లో పోలవరానికి పర్యావరణ అనుమతి లేనప్పుడు, పొరుగు రాష్ట్రాలు సుఖీంకోర్చులో కేసులు వేసినప్పుడు, ఇంత ముంపు ఉన్నప్పుడు పోలవరానికి ఒప్పుకునే ప్రసక్తి లేదని అన్నారు. అయితే నివేదికలో మాత్రం 'పోనీలే, పొత ప్రాజెక్ట్ కదా, దాన్ని అడ్డుకోవడం సరైందికాదు. పైగా ఈ ప్రాజెక్టు మూలంగా తెలంగాణకు లాభమటగా' అని సమర్థించారు. ఇచ్చంపల్లి మాత్రం భారీ ముంపు కారణంగా కుదరదన్న అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. అహా, పోలవరానికి ఓ న్యాయం! ఇచ్చంపల్లికి మరో న్యాయం! వింటున్నారా జయప్రకార్?

ప్రాణహిత - చేవెళ్ల ప్రాజెక్టు సుమారు 42,500 కోట్ల రూపాయల ప్రాజెక్టు. ఎలాంటి డిపిఆర్ (డిటైల్డ్ ప్రాజెక్టు రిపోర్ట్) తయారు కాకుండా, కేవలం మొబిలైజేషన్ అద్వాన్సుల ఆశతో 28 ప్యాకేజీలుగా విభజించి గుత్తేదార్లకు కట్టబెట్టి తెలంగాణ ప్రజలను దారుణంగా దగా చేస్తున్నారు. పైగా జాతీయ హోదా కల్పిస్తామని చిలుకపలుకులు పలుకుతున్నారు. అని నిపుణుని దృష్టికి తీసుకెళ్లాము. అయితే ఇంత ముఖ్యమైన అంశాన్ని ప్రస్తావించకుండా, భారీ ఎత్తిపోతల ప్రాజెక్టును శాంక్షన్ చేయవలసిన తరుణంలో ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తల గురించి వ్యాఖ్యానించారు!

ఇరవై వేల కోట్ల రూపాయల ఖర్చుతో ప్రభుత్వం తలపెట్టిన దుమ్ము గూడెం - నాగార్జునసాగర్ టోర్ పాండ్ ఒక దుర్భాగ్యపు ప్రాజెక్టు అని, అది కేవలం కృష్ణ జలాలను రాయలసీమ తరలించే కుట్టలో భాగమని ఆధారాలతో సహా విన్నవించాం. శ్రీకృష్ణ కమిటీ వారు దీనిపై మౌనం వహించారు. ఇలాగే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో చేపట్టిన ఆధునికీకరణ పనులు, జెట్ స్పీడ్స్ విడుదల చేసిన జీవోలు ఇలా ఎన్నో ఎన్నో వారి దృష్టికి తెస్తే (బహుశా పేజీల అభావం వల్ల) మిన్నకుండిపోయారు. ఇలా చెప్పుకుంటూపోతే ఓ చిన్న గ్రంథమవుతుంది. ఇప్పుడు చెప్పండి - శ్రీకృష్ణ నివేదిక తెలంగాణలో అభివృద్ధి జరిగిందని ఒప్పుకుండా? సత్యాలు వెల్లడించిందా? అబద్ధాలు వల్లించిందా? లేక అర్థ సత్యాలతో నివేదికను నింపివేసిందా?

అయితే శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఓ పుణ్యం కట్టుకుంది. ప్రత్యేక తెలంగాణ ఏర్పడినా లేక ఆంధ్రప్రదేశ్ యథాతథంగా కొనసాగినా భవిష్యత్తులో ప్రాజెక్టులన్నీ, అలాగే నీటి నిర్వహణ కూడా ఒక నీటి నిర్వహణ బోర్డు క్రింద పనిచేయాలని సూచించింది. దీనికి కేంద్ర ప్రభుత్వాధికారి చైర్మన్‌గా ఉండాలని, అది స్వయంప్రతిపత్తి, చట్టబడ్డత కలిగి ఉంటుందని, ఏ ప్రాంతానికి ఎంత నీరు ఇచ్చేది ఇక ఆ బోర్డే నిర్ణయించాలని సిఫార్సు చేసింది. దీన్ని బట్టి తెలంగాణకు గతంలోనూ, వర్తంమానంలోనూ, భవిష్యత్తులోనూ ఆంధ్ర పాలకుల మూలంగా ఎలాంటి న్యాయం జరగలేదని, జరగడం లేదని, జరగబోదని అన్న సత్యం స్పష్టం కావడం లేదా? మరి తెలంగాణ ప్రజలు ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని కోరుకుండా ఎలా ఉంటారు?

- ఆర్. విద్యాసాగర్ రావు

కేంద్ర జలసంఘం రిటైర్డ్ చీఫ్ ఇంజనీర్

అంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక, 15-02-2011

న్యాయం చేయని అధ్యయనం

ఒక ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందింది అని నిర్ధారించటానికి పరిగణలోకి తీసుకోవాలిన సూచికలు ఏమిటి? ప్రజల జీవన ప్రమాణాలా? లేక ప్రభుత్వ రికార్డులలో ఉన్న కేటాయింపులా? అను ప్రశ్న చాలా చిన్నదిగా కన్నించవచ్చు. కాని ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం తెలంగాణ ముఖ చిత్రాన్నే మార్చేస్తుంది. శ్రీకృష్ణ కమిటీ వారు లెక్కలను మదింపు వేసి సమైక్య రాష్ట్రం తెలంగాణ మనుగడ సాధించిన తేలేళారు. తెలంగాణ అంతటా పచ్చదనం వర్ణిల్చుతూ ఉండని సెలిచ్చారు. సమైక్య రాష్ట్రం ఏర్పడ్డ తర్వాత చేపట్టిన భారీ, మధ్య తరహా నీటి ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం వల్ల కోస్తాంధ్ర ప్రాంతం కంటే ఆరు రెట్లు ఎక్కువ నీటి వసతులు ఏర్పడ్డాయని చెప్పారు. అంకెలను సాపేక్షంగా కాకుండా విడివిడిగా చూసి అంతా అభివృద్ధేనని తెలంగాణ వాదం మీద ఒక వికటాట్ల హోసం విసీరారు. అందరిని సంతృప్తి పరుస్తావే కుహనా పెద్దరికం మునుగు క్రింద ఈ కమిటీ ఆవిష్కరించిన అసత్యాలను, అసంపూర్ణ అధ్యయనాన్ని అడుగుగునొ ఎండగట్టాలిన అవసరం ఉంది.

తెలంగాణ ఉద్యమం లేవనెత్తిన ప్రధానమైన అంశాలు మూడు: (అ) వనరుల దోషిపి; (ఆ) ఒప్పుందాల ఉల్లంఘను; (ఇ) ఆత్మగౌరవ సమస్య వీటిలో ఏ అంశాన్ని శ్రీకృష్ణ కమిటీ సాధికారికంగా చర్చించలేదు. సంతృప్తికరమైన సమాధానం ఇవ్వలేదు. రైతులు, చేనేత కార్బూకులు వందలాదిగా తెలంగాణలోనే ఎందుకు ఆత్మహత్యలకు పాల్చుడుతున్నారన్న విషయం జస్టిష్ శ్రీకృష్ణకు తట్టినే లేదు. దేశంలోనే బాగా వెనకబడిన జిల్లాల్లో ఒకటి పాలమూరు జిల్లా, ఆ జిల్లాలోని 35 లక్షల జనాభాలో 16 లక్షల మంది అంటే దాదాపు సగం జనాభా పొట్ట చేత బట్టుకొని కూలిపనుల కోసం వలసపోతారు. దేశం నలుమాలలా నిర్మాణపు పనులలో పాలమూరు లేబర్ దర్శనమిస్తారు. నిత్యం వలస పట్టుతైన పాలమూరు కూలీల గురించి శ్రీకృష్ణ నివేదికలో కనీస ప్రస్తావన కూడా లేదు! 372 కిలో మీటర్ల దూరం కృష్ణానది జిల్లాలో ప్రవహిస్తుంటే జారాల అనకట్ట కింద పదివేల ఎకరాలు కూడా సాగుకాని దౌర్ఘాట పరిస్థితి ఎందుకు ఉండన్న పాలమూరు జిల్లావాసుల ప్రశ్న శ్రీకృష్ణ చెపులకసలు సోకనే లేదు.

పైపెచ్చు శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఎ.డి.మొహిలి అను నీటిపారుదల శాఖ నిపుణుడి మాట సహాయాన్ని అరువు తెచ్చుకున్నది. కేంద్ర జలవనరుల కమిషన్ షైర్క్రిస్టగా మొహిలి కొంతకాలం వనిచేశారట. ఆయనను నీటి పారుదల విషయంలో ఆంధ్ర, తెలంగాణ, రాయలసీమవాసుల వాద ప్రతివాదనలు పరిశీలించి, క్లీత్ పరిశీలన చేసి నిర్దిశుయం చేయమన్నారు. ఆ మొహిలి మహాశయుడు ఇచ్చిన నివేదిక ప్రకారం కల్పకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకం క్రింద మూడు వందల ఎకరాలకు అయినా నీటి వసతి ఒనగూడి ఉంటే శ్రీకృష్ణను కల్పకుర్తి ప్రజల సత్యసంధుదని పొగిడి ఉండేవాళ్ళు. సర్వే మాత్రం జరిగింది. కొన్ని ఊళలో కాలువలు కూడా తీశారు. ఆ తర్వాత పనులు ఉష్ణ... కాకి, అంత మాత్రనికే ఆయన కల్పకుర్తి ప్రాంతమంతా స్వయంశ్యామలమయిపోయినట్టు రూపుకట్టాడు.

ఇంకో విషయం శ్రీకృష్ణ చాలా గంభీరంగా సెలవచ్చారు. 2004వ సంవత్సరం నుంచి 2009 వరకు 12 భారీ, మధ్యతరహా నీటి ప్రాజెక్టులు రాష్ట్రంలో పూర్తయ్యాయట. వాటి కింద పంటల కోసం నీటిని వదిలారట. నీటిలో ఏపి తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఏ ఏ జిల్లాల్లో ఉన్నాయో చెప్పి పుణ్యం కట్టుకుని ఉంటే బాగుండేది. ఆ దైర్యం మాత్రం చేయలేకపోయారు శ్రీకృష్ణగారు. జారాల ప్రాజెక్టుకు రెండు కిలో మీటర్ల దూరంలో పొలాలు ఉన్న రైతులు నీటి వసతి లేక ఆముదాల పంట వేసుకుంటున్న విషయం క్లీత్ పరిశీలన చేసిన మొహిలి గారికి అసలు కన్నించలేదు. కాని సీమాంధ్రుల పట్ల ప్రేమాభిమానాలు ఉన్న శ్రీకృష్ణ గారికి మాత్రం నెల్లారు జిల్లాకు నీటి కోటా తగ్గించి భీమా ప్రాజెక్టుకు కేటాయించారన్న విషయం మాత్రం చాలా బాధ కలిగించింది. కమిటీ వారు తమ నివేదికలో ఈ విషయాన్ని ప్రశ్నేకంగా ప్రస్తావించారు మరి.

సమైక్య రాష్ట్రంలో నీటి పంపకం సజావుగా జరగడానికి ఒక బోర్డ్ ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించారు శ్రీకృష్ణగారు.

బాంబులు వేసి, గేట్లను పగలగొట్టి రాజోలి బండ దైవర్షన్ స్నేం నుంచి తమకు కేటాయించిన నీటికంటే చాలా ఎక్కువ మొత్తంలో నీటిని మళ్ళించుకోనే కర్మాలు జిల్లా రైతుల నుంచి ఆలంపూర్ ప్రాంత వ్యవసాయదారులను వాటర్ బోర్డ్ రక్షించగలదా అనే విషయాన్ని శ్రీకృష్ణ గారు సెలవిస్తే బాగుండేది. ఆ బలవంతపు నీటి మళ్ళింపుదారులంతా రాయలసీమ చెందిన ముఖ్యమంత్రుల, రాజకీయ నాయకుల అనుచరగణమే కాదా!

గిర్గుని కమీషన్ రిపోర్ట్ ప్రకారం 610 జీవో అమలుకు ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యల పట్ల తెలంగాణ ఉద్యోగులు సంతృప్తికరంగా ఉన్నారని శ్రీకృష్ణ నివేదిక పేర్కొంది. అయితే అధికార కేంద్రమయిన సచివాలయంలో ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు చెందినవారు కేవలం ఆరు మంది (సెక్రెటీరియట్ తెలంగాణ ఉద్యోగుల సంఘం శ్రీకృష్ణ కమిటీకి సమర్పించిన గణాంకాలు ఆ తర్వాత మారిపోయాయి. ప్రస్తుతం ఆదిలాబాద్ జిల్లా వాళ్ళు సెక్రెటీరియట్లో పదిమంది ఉన్నారు) మాత్రమే ఎందుకు ఉన్నారు? పాలమూరు జిల్లాకు చెందినవాళ్ళు కేవలం 12 మంది ఉన్నారన్న ప్రాథమిక ప్రశ్నలకు శ్రీకృష్ణ కమిటీ చెముడు నటించి దాట వేసింది. ఆరు సూత్రాల పథకం ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతటా అన్ని ప్రాంతాల ప్రజలు కన్నించాలి. అందుకు భిన్నంగా తెలంగాణ ప్రాంతంలో అంధ్ర ప్రాంత ఉద్యోగులు కోకొల్లలుగా కన్నిస్తారు. కాని సీమాంధ్రలో భూతద్దం పెట్టి వెతికితే తెలంగాణ వాళ్ళు కన్నిస్తారేమో! అదీ అనుమానమే! సెక్రెటీరియట్లో కంటే రెట్లింపు సంఖ్యలో ఉద్యోగులు ఉన్న తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థానంలో, విశాఖపట్టం పోర్ట్లో తెలంగాణ ఉద్యోగుల సంఖ్య ఎంతో శ్రీకృష్ణ గారు తెలుసుకొని వుంటే బాగుండేది.

విద్య, వైద్య, నీటి పారుదల, ఉపాధికల్పనలాంటి రంగాలలో తెలంగాణ ఎందుకు వెనుకబడివుందో నిష్పక్షికమైన అధ్యయనం చేసివుంటే శ్రీకృష్ణ గారు సుప్రింకోర్ట్ మాజీ న్యాయమార్తిగా తన బాధ్యత సరిగ్గా నిర్వహించి ఉండేవారు. కనీసం తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఏర్పడితే అభివృద్ధికి ఆటంకాలు ఏవి? సమైక్యంగా ఉంటే వచ్చే ప్రయోజనాలు ఏమిటో ఒక పెద్ద మనిషి హోదాలో చెప్పిఉంటే తెలంగాణ ప్రజలు ఆయన్ని క్షమించి ఉండేవాళ్ళు కాని, మరీ అన్యాయంగా రాయలసీమతో పోల్చుకుంటే తెలంగాణ ఎంతో అభివృద్ధి సాధించినదని చెప్పి పుండుమీద కారం చల్లే ప్రయత్నం చేసింది ఈ కమిటీ.

‘వాస్తవాలను విస్మరిస్తే అది ఘోర తప్పిందం అవుతుంది. నిజాలను ఉన్నవి ఉన్నట్టుగా ఆమోదించాలి. వాటిని సరిగ్గా గుర్తించాలి. లేని పక్కంలో అవి చాలా తీప్రంగా ప్రతీకారం తీర్చుకుంటాయి’ అన్న సర్దార్ వల్లభ్ భాయి పటీల్ మాటలతో ఈ కమిటీ నివేదిక ముగుస్తుంది. సరిగ్గా ఈ హాచురికతోనే శ్రీకృష్ణ కమిటీకి దాని వెనక ఉన్నవి ఏ శక్తులయినా సరే... అవి సీమాంధ్ర లాబీయస్టులే కావచ్చు. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని శాసిస్తున్న యుపివ మూలస్తంభాలే కావచ్చు. వాటికి సమాధానం చెప్పాలి.

- ఎ. రాజేంద్రబాబు

అంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక, 25 జనవరి, 2011

(అమెరికాలోని డాల్స్ పట్టణంలో ఈనెల 16న శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికపై తెలంగాణ కమ్యూనిటీవారు నిర్వహించిన సమిక్షా సమావేశంలో ఇచ్చిన ఉపన్యాస సారాంశం)

‘శ్రీకృష్ణ’ లీలల సారం చిదంబర ‘మాయ’ బోనులో యూపీవీ ఏలికలు

“అన్ని విషయాలను ముఖ్యంగా అనుకూల, ప్రతికూల విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు ప్రతిపాదన అత్యంత ముఖ్యమైన అంశం కాదు. కానీ, రెండవ ప్రాధాన్యతాంశంగా భావించవచ్చు. అనివార్యమైతేనే ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పాటు సిఫార్సు చేయవచ్చు. మూడు ప్రాంతాల మధ్య సయోద్య సాధ్యమైతేనే ఈ నిర్ణయాన్ని ప్రకటించవచ్చు”.

‘శ్రీకృష్ణ కమిటీ’ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన సారాంశ పత్రంలోనిచి ఈ వాక్యాలు. దీని అర్థం, శ్రీకృష్ణ కమిటీ తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని ఇవ్వమని చెబుతున్నట్టు కొందరు భావించే అవకాశం ఉంది. కానీ, కమిటీ సమర్పించిన నివేదికలో అనేక అంశాలు ఉన్నపుటికీ, ఈ సారాంశ వాక్యాలే అత్యంత కీలకం. ఈ వాక్యాలను నిశితంగా పరిశీలిస్తే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు అసాధ్యమన్న విషయం స్పష్టంగానే అర్థమవుతుంది. అంతేకాకుండా, కమిటీ దృష్టిలో తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటు అంత ప్రాధాన్యతాంశం కాదన్నది కూడా ఈ వాక్యాలు చెప్పకనే చెబుతున్నాయి. రెండో విషయం, మూడు ప్రాంతాల మధ్య సయోద్య అన్నది తెలంగాణ ఏర్పాటు ఉద్యమం సాగుతున్న ప్రతి సందర్భంలోనూ ముందుకొస్తున్న అంశం. 2009 డిసెంబర్ 9న కేంద్ర మంత్రి చిదంబరం తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటు ప్రక్రియ ప్రారంభమవుతుందని ప్రకటన చేసిన వెంటనే, సీమాంధ్ర ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలు రాజీనామాలు చేసి, ఆ ప్రకటనను వెన క్రూ తీసుకునేలా చేయగలిగారు. ఆప్టటి సుండి ఆప్టటి వరకూ కేంద్రంలో ఉన్న ప్రతి నాయకుడి నోటివెంట ఏకాభిప్రాయం, అందరి ఆమోదం కావాలనే మాటలు వినిపిస్తున్నాయి. మూడు ప్రాంతాలు సామరస్యపూర్వక వాతావరణంలో ఒక నిర్ణయానికి రావడమనేది అసాధ్యమన్నది ఎప్పుడో తేలిపోయింది. ముఖ్యంగా సీమాంధ్రకు చెందిన రాజకీయ నాయకులు ఈ విషయాన్ని ఒక కొలికిర్రాకుండా చూడటానికి చేయవలసిన ప్రయత్నాలన్నీ చేస్తునే ఉన్నారు. దానికి రకరకాల కారణాలను అడ్డపెట్టుకోవడం కూడా పరిపాటిగా మారింది.

శ్రీకృష్ణ కమిటీ తన నివేదికలో, తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు అడ్డంకులను ఏకరువు పెడుతూ హైదరాబాద్లో ఉంటున్న సీమాంధ్ర ప్రజల, వ్యాపారస్తుల ఆస్తులు, పెట్టుబడులు ప్రధాన అవరోధంగా ప్రస్తావించింది. దీనికి సరైన పద్ధతిలో పరిష్కారాలు అవసరమని అభిప్రాయపడింది. తెలంగాణ ఉద్యమ పార్టీలు, సంఘాలు ఈ విషయంలో తమ అభిప్రాయాలను అనేక పర్యాయాలు చాలా స్పష్టంగానే ప్రకటించాయి. హైదరాబాద్ సహా తెలంగాణలో స్థిరపడ్డ సీమాంధ్ర ప్రజల, వ్యాపారస్తుల ఆస్తులకు, వ్యాపారాలకు ఎటువంటి ఇబ్బందులూ ఉండవని, యథావిధిగా కొనసాగించుకోవచ్చనని పదేపదే ప్రకటిస్తున్న విషయం మరువలేనిది. అయినప్పటికీ, అదే అంశాన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ ముందుకు తెస్తూ, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు అంశాన్ని సీమాంధ్ర రాజకీయ నాయకులు అడ్డుకోవడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలను కమిటీ నివేదిక పరోక్షంగా బలపరుస్తున్నట్టే కనిపిస్తోంది. ఒకవైపు, ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర డిమాండు అన్యాయమైన నదేమి కాదు అని చెప్పానే, ఏకాభిప్రాయ సాధన వంటి మెలికలు పెట్టడం నివేదిక అంతస్సుప్రతంగా కనిపిస్తున్నది.

ఈ నివేదికలోని ఆరు అంశాలలో ఇది ఐదవది. మొదటి నాలుగు అంశాలను కమిటీయే ప్రస్తావించి తిరస్కరించడం గమనార్థం. నివేదికలోని మొదటి అంశం రాష్ట్రం యథాపూర్వ స్థితిలో ఉండటం సాధ్యం కాదు అని ప్రకటించింది. రాష్ట్రాన్ని సీమాంధ్ర, తెలంగాణలుగా విభజించి, హైదరాబాద్ను కేంద్రపాలిత ప్రాంతం చేయాలన్నది రెండో అంశం. మూడో అంశంగా, రాయలసీమ, తెలంగాణ, కోస్తూ ప్రాంతాలుగా విభజించి రాయలసీమ, తెలంగాణలను కలిపి హైదరాబాద్ను రాజధానిగా ఉంచాలని ప్రతిపాదించింది. ఈ మూడు అంశాలను కూడా కమిటీ తిరస్కరించింది. అయితే తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్

ఇక్కడే నాయగో అంశంగా మరో చిత్రమైన విషయాన్ని ముందుకు తెచ్చింది. హైదరాబాద్ నగరాన్ని దక్షిణ తెలంగాణ జిల్లాలకు విస్తరించి దాన్ని రాయల్సీమ, కోస్తాంద్రల కారిడార్గా ఉండే విధంగా కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా మార్చాలని ప్రతిపాదించి, ఆ వాడనను కూడా తిరస్కరించింది.

మొత్తం నివేదికలో ప్రధానమైన అంశం, కమిటీకి చాలా ఇష్టమైన విషయం ఆరవ భాగం. ఈ ఆరవ అంశాన్నే కమిటీ తమ అసలైన సిఫారసుగా భావిస్తున్నది. ఇప్పుడున్న స్థితిలోనే రాష్ట్రాన్ని సమైక్యంగా ఉంచుతూ తెలంగాణ సమగ్రాభివృద్ధికి చట్టపరమైన అధికారాలు కలిగిన ప్రాంతీయ మండలిని ఏర్పాటు చేయాలంటుంది. 1956లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అవతరణ సందర్భంగా నాటి విశాలాంధ్రవాదులు పలికిన పలుకులే ఇక్కడ మనకు తారసవడతాయి. ఆ విధంగా చూసినపుడు కమిటీ సూచించిన ఆరవ అంశం ఆనాటి ఫార్ములాకు నకలు ప్రతి అని చెప్పవచ్చు. దానిని కమిటీ మరింతగా వివరిస్తూ - “ఈ విషయాన్ని అన్ని కోణాలనుంచీ పరిశీలించిన మీదట, దీని అమలులో కొన్ని సమస్యలు ఉన్నప్పటికీ మూడు ప్రాంతాల ప్రజల ఆర్థిక, సామాజిక ప్రయోజనాలు, సంక్లేషం దృష్ట్యా ఇదే ఆచరణాత్మక కమైన ప్రాంతాలంశంగా కనిపిస్తున్నది. అదేవిధంగా మూడు ప్రాంతాల అభివృద్ధిరీత్యా చూసినా, జాతీయ దృవ్యాధంలో ఆలోచించినా రాష్ట్రాన్ని సమైక్యంగా ఉంచడమే సరైనదని భావిస్తున్నాం” అని కమిటీ నివేదికలో స్పష్టం చేసింది. తెలంగాణ ప్రజలు ఆకాంక్షిస్తున్న అభివృద్ధికి, ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల పరిపూర్వానికి శాసనపరమైన యంత్రానంతో కూడిన ‘ప్రాంతీయ మండలి’ ఏర్పాటును కమిటీ ప్రతిపాదించింది. ఈ మూడు ప్రాంతాల అభివృద్ధి సమర్థంగా జరగాలంటే సమైక్యాంధ్రగా కొనసాగడమే సరైనదని కమిటీ భావించింది. అంతేకాకుండా, హైదరాబాద్ లో నెలకొన్న అనిశ్చిత స్థితికి ఇక్కడ ఉనికిలోఉన్న విద్య, పారిక్రామిక, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ రంగాలకు భరోసా ఉంటుందని కూడా భావించింది. నీటి పారుదల రంగం విషయంలో కూడా కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకుని ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్ డెవలప్మెంట్ కార్బోరేషన్, వాటర్ మేనేజ్మెంట్ బోర్డు వంటి సంస్థలను నెలకొల్పడం ద్వారా అన్ని ప్రాంతాలకు సమంగా నీటి వసరులు అందుతాయని భావించింది. జాతీయ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా సమైక్యాంధ్ర ప్రతిపాదనే సరైందని భావిస్తున్నామని కమిటీ తన అంతరంగాన్ని బహిర్గతం చేసింది.

ఈ అన్ని అంశాలను గమనంలోకి తీసుకుని చూస్తే శ్రేక్షణ కమిటీ సంవత్సరంపాటు కాలికి బలపం కట్టుకుని తిరిగి అనేక వేల మందిని విచారించి తేల్చిందేమిటంబే - ఈ రాష్ట్రాన్ని సమైక్యంగా ఉంచాలని ప్రతిపాదించటం. దానికి ప్రాంతీయ మండలి వంటి కొసరు ప్రతిపాదనలు కేవలం కంటితుడువు మాత్రమే. తెలంగాణ ప్రజలకు ప్రాంతీయ మండలి అనుభవం కొత్తది కాదు. ఆ మండలి పని విధానం, దాని ప్రభావం ఇక్కడి ప్రజలకు తెలియనిదేమీ కాదు. అలాగే, కమిటీలూ నివేదికలూ కొత్తకాదు. ఇక జీవోల విషయం సరేసరి. తెలంగాణ ప్రజలు కోరుకుంటున్నది ప్రశ్నక రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడం, అందుకు పార్శవమెంటులో బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం. ఇది మినహ మరొక ప్రతిపాదనకానీ, సూచనకానీ తెలంగాణ ప్రజలకు సమృద్ధం కాదు. అటువంటి ఆలోచనలు రాజకీయేతర రంగా లకు చెందిన సభ్యులతో కూడిన కమిటీలకు ఉంటే ఉండవచ్చుగానీ, ప్రజల ఓట్లతో గలిచి పదేపదే తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు తథ్యమని ప్రకటిస్తున్న ప్రజా ప్రతినిధులకు, ఆయా పార్టీల నాయకులకు, ప్రభుత్వాలకు ఉండటం సరైనది కాదు. శ్రేక్షణ కమిటీ ఏడాదిపాటు కొండను తవ్వి ఎలుకను కాదుగదా చీమను కూడా వెదకి పట్లని వ్యర్థప్రయత్నంగా మిగిలిపోయింది. కాంగ్రెస్ నాయకత్వంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ కమిటీ వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాలను పక్కనపెట్టి బిల్లు పెట్టడానికి సిద్ధపడకపోతే, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకు అర్థం, పరమార్థం లేనట్టే. నివేదిక నేపథ్యంలో తల్లి పరిణామాలకు యూపీ-2 నేత్యత్వంలోని కేంద్రప్రభుత్వం బోనలో నిలబడక తప్పదని గుర్తించాలి.

- మల్లెపల్లి లక్ష్మీయ్

సాక్షి దినపత్రిక, జనవరి 7, 2011

విభజనే మార్గంతరం

జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక ప్రజల ముందున్నది. తెలంగాణ -సమైక్యంద్ర ఉద్యమాల నేపథ్యంలో ఏర్పాటైన ఈ కమిటీ తొలి నుంచీ తమ నివేదిక 'రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలకు అన్ని వర్గాలకు ఆమోదయోగ్యంగా ఉంటుందని' చెబుతూ వచ్చింది. చర్చల ద్వారా ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించాలనేది ప్రజాస్వామ్య సూత్రం. ఇందుకనుగణంగా శ్రీకృష్ణ కమిటీ సభ్యులు అన్ని రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులు, సకల సామాజిక వర్గాల, మతాల వారితో చర్చలు జరిపారు. వేల పేజీల సమాచారాన్ని అవగాహన చేసుకున్నారు; క్లైటస్టాయి పర్యాటనలు జరిపారు. వీటిన్నింటి ఘలితంగా రూపొందిన నివేదిక 'అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన పరిష్కారాన్ని' సూచించిందా? అసలు అటువంటి పరిష్కారం సాధ్యమేనా? తెలుగు ప్రజలు ఇప్పుడు తర్జనభర్తలు పడుతున్న ప్రత్యుత్తి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చారిత్రక నేపథ్యం, ఆర్థికాభివృద్ధిలో ప్రాంతీయ సమత్వం, వనరుల వినియోగంలో వివక్ష, విద్యుత్ ఉద్యోగరంగాల్లో సమస్యలు, సామాజిక, సాంస్కృతిక వివాదాలు మరీ ముఖ్యంగా హైదరాబాద్ ఆభివృద్ధి ఇత్యాది కీలక అంశాలను జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీ నిశితంగా అధ్యయనం చేసింది. మొత్తం ఆరు పరిష్కార మార్గాలను సూచించిది. వాటిలో రెండు మాత్రమే ప్రస్తుతమన్న పరిస్థితిని కొడ్ది మార్పులతో యథాతథంగా ఉంచాలని సూచించాయి. మిగతా నాలుగు పరిష్కారాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ విభజన వైపు మొగ్గాయి. అయితే ప్రాధాన్యతారీతిలో తెలంగాణ ప్రాంతానికి కొన్ని రాజ్యాంగ రక్షణలతో ఆంధ్రప్రదేశ్ ను యథాతథంగా కొనసాగించాలనే సూచనకు మొదటి స్థానాన్ని ఇచ్చారు. అనివార్యమయితేనే రాష్ట్ర విభజన జరపాలని శ్రీకృష్ణ కమిటీ స్పష్టం చేసింది. విభజనను రెండో ఉత్తమ ప్రత్యోమ్మాయంగా పేర్కొంది.

సరే, శ్రీకృష్ణ కమిటీ చెప్పిన ఆరు మార్గాల్లో ఏది న్యాయమైనది? మొదటి మూడు పరిష్కారాలు ఆచరణాత్మకమైనవి కావని కమిటీ స్వయంగా అభిప్రాయపడింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సమైక్యంగా కొనసాగుతున్నందువల్ల తెలంగాణ సమస్య ఏర్పడిందనేది స్పష్టం కాబట్టి రాష్ట్రాన్ని ఆ విధంగా ఇంక ఎంత మాత్రం ఉంచలేదని, ఏదో ఒక చర్య తీసుకోవాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి శ్రీకృష్ణ కమిటీ స్పష్టం చేసింది. అయితే ఏ విధమైన చర్యలు చేపడితే సమస్యకు పరిష్కారం లభిస్తుంది?

తెలంగాణలో అంతర్భాగంగా ఉన్న హైదరాబాద్ ను వేరు చేసి ఎవరికీ చెందకుండా లేక అందరికీ సమానంగా చెందే విధంగా చేస్తే న్యాయమైన పరిష్కారం అవుతుందా? హైదరాబాద్ అభివృద్ధిని రెండు ప్రాంతాలకు సమానంగా పంచాలనే ఉద్దేశం ఉన్నా అది ఎంత వరకు సుసాధ్యమవుతుంది? హైదరాబాద్ కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా తగిన భౌతిక వనరులు లేకుండా మన గలుగుతుందా? నీరు, విద్యుత్కు ఇత్యాది ప్రాథమిక అవసరాలు నిరాటంకంగా తీరుతాయా? ఒహుముఖంగా విస్తరించిన హైదరాబాద్ లేకుండా తెలంగాణ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందగలదా? మహానగరం అభివృద్ధికి పెట్టుబడులు ఎంత అవసరమో భౌతిక వనరులు కూడా అంతే అవసరం. మరి హైదరాబాద్ చుట్టూప్రక్కల ఉన్న వనరులను నగర అభివృద్ధికి వెచ్చిస్తే అదే మేరకు ఆ ప్రాంతాలకు కూడా ఆ నగరాభివృద్ధి నుంచి లభి కలగాలి కదా? అటువంటి లభి సమకూరనష్టు తెలంగాణ అభివృద్ధి ఎలా సాధ్యమవుతుంది? తన అభివృద్ధికి అంతాగా తోడ్పడని హైదరాబాద్ కు తెలంగాణ తన వనరులను ఎందుకివ్వాలి?

శ్రీకృష్ణ కమిటీ దృష్టిలో మొదటి ప్రాధాన్యం పొందిన పరిష్కారం తెలంగాణకు రాజ్యాంగ పరమైన రక్షణలు కల్పించడమనేది సరికాత్మ మార్గం కానేకాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆవిధావానికి దోహదం చేసిన పెద్ద మనుషుల ఒప్పందం నాటి నుంచే అటువంటి రక్షణలు ఉన్నాయి. అయినా గతంలో వివిధ సందర్భాలలో ఏర్పరిచిన రక్షణలు ఏనాడూ అమలుకాలేదు. ఏ విధంగా ఏ పరిస్థితులలో ఉల్లంఘన లకు గరయినాయో అందరికీ తెలిసిన చరిత్రే కదా.

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక ఒక అంశాన్ని మాత్రం స్పష్టం చేసింది. ఒప్పుందాలు ఎంతగా ఉల్లంఘనకు గుర్తునపుటికీ, వెనుకబడి లేదు. తెలంగాణ వారు చెబుతున్నటువంటి ప్రతికూల పరిస్థితుల్లో ఇదెట్లు సాధ్యమయిందనేది ముఖ్యం. ఉదాహరణకు వ్యవసాయ రంగాన్నే తీసుకుండాం. తెలంగాణలో కాలువల పారకం తక్కువగా ఉన్నపుటికీ ఆహార ధాన్యాల ఉత్పాదకత ఎక్కువగా ఉంది. ఇదెలా సాధ్యమయింది? నీటి వసతి కల్పించుకోవడానికి రైతులు సొంత పెట్టుబడులు పెట్టారు. ఎన్నో వ్యయప్రయాసాలు పడ్డారు. సేద్యానికి భారీ వ్యయాన్ని రైతులు వ్యక్తిగతంగా భరిస్తానే ఉన్నారనే విషయం మరచిపోరాదు.

తెలంగాణకు కల్పించిన రాజ్యాంగ రక్షణల ఉల్లంఘన సులభంగా జరిగింది. రాజకీయంగా, సామాజికంగా బలమైన వర్గాలకు చెందిన వారు అధికారంలో ఉండడం వల్లే ఆ ఉల్లంఘనలు సాధ్యమయ్యాయిని చెప్పవచ్చు. మన అనుభవంలో బలమైన ముఖ్యమంత్రులుగా ఉన్న చంద్రబాబునాయుడు, వైఎస్ రాజశేఖర్ రెడ్డిల హయాంలో అంతర్గత పరిరక్షణ వ్యవస్థలు నిరీర్యమవలేదా? అంతెందుకు? మొన్నటికి మొన్న ఉప ముఖ్యమంత్రి పదవిని తెలంగాణ వారికి ఇస్తామని చెప్పి కూడా ఇప్పనేలేదు కదా!

రాజ్యాంగవరమైన, చట్టబిధమైన రక్షణలు కూడా వ్యవస్థికృతం కావు. అవి అధికారంలో ఉన్న వ్యక్తులకు అనుగుణంగా మార్పుకు లోనపుతాయి. కాబట్టి తెలంగాణ ప్రాంతానికి మరిన్ని రక్షణలు కల్పించి, మరింత సాధికారత ఉన్న ప్రాంతీయ మండలిని ఏర్పాటు చేసినా పరిస్థితుల్లో మార్పు ఉండబోదు. మార్పు మిధ్యే, ఆశించడం అనవసరం. శ్రీకృష్ణ కమిటీ చెప్పిన అత్యుత్తమ పరిష్కార మార్గం గతంలో అనేకమార్పు అనేక రకాలుగా తూట్లు పొడిచిన మార్గమే. అందులో కొత్త అంశాలు, ప్రతిపాదనలు ఏవీ లేవు. తిరిగి తెలంగాణ వారు పవర్ సెంటర్ కు దానోహమనవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. తెలంగాణ ప్రజలు అటువంటి పరిస్థితిని ఇంకెంత మాత్రం భరించబోరు, సహించబోరు, అటువంటి అవసరం వారికి ఎంత మాత్రం లేదు.

మరి ప్రస్తుత సంక్లోభాన్ని తొలగించేందుకు మార్గాంతరమేమిటి? అంధ్రప్రదేశ్ ను రెండు రాష్ట్రాలుగా విభజించడమే. జస్టిన్ శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఈ పరిష్కారాన్ని సూచిస్తా కొన్ని సంబంధింత అంశాలను ప్రస్తావించింది. వీటిలో మొదటిది ప్రైదరాబాద్ లోని సీమాంధ్ర ప్రజల పెట్టుబడుల, ఆస్తుల, ఉపాధి, జీవనాధారాల పరిరక్షణకు సంబంధించినది. ఇది వాస్తవమైన, ధృష్టి సారించవలసిన ఎంతో ప్రాధాన్యమున్న అంశం. ప్రైదరాబాద్ మహానగరంతో సంబంధ బాంధవ్యాలు ఉన్న కోస్తా, రాయల్సీమ ప్రజల ఎక్కువగా ‘జై ఆంధ్రా’ ఉద్యమం తర్వాత వచ్చిన వారే. సీమాంధ్ర నాయకులు చేసిన పొరపాటుకు, ప్రైదరాబాద్ అభివృద్ధి ఫలాలను ఆ ప్రాంత ప్రజలకు దూరం చేయడం భావ్యం కాదుకదా. అలా దూరం చేయడం సరైనది కాదనే కనీస జ్ఞానం అందరికి ఉంది. అయితే ప్రైదరాబాద్ కేంద్రీకృత అభివృద్ధికి పరిష్కారంగా అభివృద్ధి వికేంద్రీకరణ జరగాలి. అటువంటి వికేంద్రీకరణ జరిగినప్పుడే సమతుల్య అభివృద్ధి సాధ్యమవుతుంది. అది అందరికీ మేలు చేస్తుంది. మరి ఇటువంటి సమతుల్య అభివృద్ధి సాధనకు మరొక పట్టణాన్ని సీమాంధ్ర రాజధానిగా అభివృద్ధి పరచవలసివుంది. ఇది తక్షణం జరగాల్సిన పని.

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడమనేది ఒక ‘ప్రైక్షకరలో’ మార్పు. తెలంగాణ ఉనికిలోకి వచ్చినప్పుడు అంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రస్తుతమున్న సామాజిక - ఆర్థిక - రాజకీయ నిర్మితి తప్పకుండా మార్పునకు లోనపుతుంది. తెలుగు ప్రజల ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ జీవనంలో మాలిక మార్పులు చోటుచేసుకుంటాయి. ఈ మార్పులు మన ప్రజాస్వామ్య పట్టప్రతకు, పరిణతికి తప్పక దారితీస్తాయి. ప్రజాస్వామ్య విఫూతానికి అది ఏ విధంగానూ దారి తీయదని భాయంగా చెప్పవచ్చు. ఇప్పుడు సామాజికంగా, ఆర్థికంగా బలమైన వర్గాలుగా ఉన్న కులాల స్థాయికి తెలంగాణలోని వెనుకబడిన కులాలు చేరుకునే అవకాశాలు ప్రత్యేక తెలంగాణ ఏర్పాటుతో మెండుగా ఉంటాయి. ఈ భావి పరిణామాలన్నీ అన్ని విధాలా సమీక్షిత అభివృద్ధికే దోహదం చేస్తాయి.

- ఇ. రేవతి

సీనియర్ ఫెలో, ఐపిఎస్ ఎన్సిఆర్

అంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక, జనవరి 12, 2011

ప్రజల్ని విస్తరించిన శ్రీ కృష్ణ నివేదిక

సత్యాన్ని గుర్తించని సత్యశోధన

‘వాస్తవాలను విస్మరించడం తప్పు. వాటిని సూటిగా ఎదిరించని ఎడల అవి కక్షతో తమ పగను సాధిస్తాయి’ – సర్దార్ పటేల్ చేసిన ఈ హెచ్చరికతో జ్ఞాన శ్రీకృష్ణ కమిటీ తన 461 పేజీల నివేదికను ముగించిది. తాము ప్రతిపాదించిన ఆరవ ప్రత్యామ్నాయాన్ని సత్యరం ఆచరించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి హెచ్చరికగా పై సూత్రాన్ని ఉటంకించారు. నివేదిక మొదటి భాగంలోనే ఆనాటి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రత్యేక తెలంగాణవాదులను ఓదార్థడాన్కి చేసిన వాగ్దానాలను ఒకటి తర్వాత మరొకటిగా, ఫోరంగా ఉల్లంఘించిన వైనాన్ని ఎత్తిచూపినందుకు సంతోషం. దాని ఘలితంగానే మరింత వాడిగా వేడిగా ఈనాటి ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమం ఊపందుకుంటున్న దని కూడా వారు చేసిన రోగ నిర్ధారణలో తెలియచేయడం ముదావహం. ఇంత తెలిసి గూడా తిరిగి రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వ నిర్వాహకుల ముందు సర్దార్ పటేల్ సుఖాపితాలను ప్రవేశపెట్టడం ఎంతవరకు హేతుబధం? ఈ కమిటీవారు దాదాపు ఒక సంవత్సర కాలం చేసిన పరిశోధన, విశ్లేషణలలో పై వాగ్దానభంగాల పరంపరలు, వాటి దుష్పలితాలు కనబడలేదనడానికి వీలులేదు. పందలు కాదు వేలాది నివేదికల ద్వారా తెలంగాణలోని బాధితులు వారి దృష్టిని ఆకర్షించియున్నారు. వాటిన్నటినీ సాకల్యంగా పరిశీలించి చక్కని నిర్ణయానికి వస్తామనే విశ్వాసాన్ని కమిటీవారు కల్పించారు. పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంలోని 14 అంశాలు అమలుపరిచినట్టయితే నేడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వేర్పాటువాదం తలెత్తే అవసరంగాని అవకాశంగాని ఉండేదికాదు కదా.

పెద్ద మనుషుల ఒప్పందం, ఆరు సూత్రాల ఘథకం ఆ తర్వాత ఎనిమిది సూత్రాల ఘథకం చివరకు 610 జి.ఎ. - వీటన్నటి ఉల్లంఘనులకు గల కారణాలను కమిటీవారు విశ్లేషించకపోవడం ఆ ‘వాస్తవాలను విస్మరించడం ఘలితంగానే అవి కక్షతో తమ పగను సాధిస్తున్నాయనే నిర్ధారణ చేయలేకపోవడం యాదృచ్ఛికం. సామాజిక శాస్త్ర, పరిపాలనా దక్కతలు గల సభ్యులు దేశ సర్వోస్తు న్యాయస్థాన మాజీ న్యాయమూర్తి అధ్యక్షతలో ఇంతటి సామాన్య సత్యాలను శోధించి వాటిని వెలుగులోకి తేలేకపోవడం ఆశ్చర్యకరం. సీమాంధ్రకు చెందిన సంపన్ములు గత యాభై ఏళ్ళగా తెలంగాణను తమ క్రీడా స్థలంగా మార్పుకున్నారు. చేసిన బాసలు, చేసుకున్న ఒప్పందాలన్నటినీ చూరుకు చెక్కి కోటలు దాటే మాటలతో కాలక్షేపం చేసే రాజకీయ నాయకులకు పరిపాలనా పగ్గాలను అప్పగించారు. విద్య, వైద్య, రవాణా, రియల్ ఎస్టేట్, వాణిజ్య వ్యాపార రంగాలన్నటినీ తమ గుప్పటిలోకి తెచ్చుకున్నారు. తెలంగాణ ప్రాంత అభివృద్ధిని కుంటుపర్చడం తోపాటు సీమాంధ్ర సంపన్ములు విశ్వంభంగా ప్రదర్శిస్తున్న అహంకారం ఇటీవలే కండ్ల తెరుస్తున్న స్థానిక పెట్టుబడిదారులు, మధ్యతరగతి విద్యావంతులందరి కోపాగ్నికి గురవుతున్నది. తెలంగాణ విద్యార్థి, వ్యాపార వాణిజ్య పగ్గాలు, మేధావి వర్గం, మైత్రీ సామాన్యంలో కూడా భావోద్దేకాన్ని ఇనుమడింప చేస్తున్నది. అభివృద్ధి లేమి సృష్టించే భావోద్దేకం కన్నా, అభివృద్ధిని అడ్డుకోవడంలో సృష్టించబడే భావోద్దేకం అత్యధికంగా ఉంటుందని సామాజిక శాస్త్రవేత్తలు గమనించకపోవడం, న్యాయమూర్తులు పసికట్టకపోవడం దురదృష్టకరం. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంబే శ్రీకృష్ణ కమిటీ నిజసిర్ధారణ, సత్యశోధనలలో విఫలమయింది. కేంద్రప్రభుత్వం తమకు అప్పగించిన పని పరిధిని కూడా ఈ కమిటీ వారు పెంచుకున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ యథావిధిగా ఉండాలా లేక తెలంగాణను ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా ఏర్పాటు చేయాలా అనేది వారికి ఇవ్వబడిన అంశం. ఇందుకు తమ పరిధిని పెంచుకుని ఎవరో కోరిన కోరికలన్నింటికి సుదీర్ఘ సమాధానాలు సంసిద్ధం చేశారు. ఆరు రకాల పరిపూర్వ మార్గాలను అన్వేషించారు. అయితే అనవసరంగా పరిశ్రమించి రూపొందించిన ప్రత్యామ్నాయాలలో ఒక దాన్ని ఎన్నుకోనవలసిన బాధ్యతను మనందరిపై నెట్టుకుండా ఆ బాధ్యతను తామే నిర్వహించడం వారి ఔదార్యానికి నిదర్శనం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రస్తుతమున్న రీతిలోనే కొనసాగించాలనే మొదటి ప్రత్యామ్నాయాన్ని వారే కూడదన్నారు. సీమాంధ్ర, తెలంగాణ పేరిట రెండు రాష్ట్రాలను ఏర్పరచి పైదారాబాదు నగరాన్ని కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా మార్చడం, ఆ తర్వాత రెండు కొత్త రాష్ట్రాలు తమ తమ రాజధానులను నిర్మించుకోవడం రెండవ ప్రతిపాదన. ఈ ప్రతిపాదనలో పైదారాబాదు

నగరాన్ని కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా అభివృద్ధి చేయడం చక్కని ప్రతిపాదన అని, ప్రపంచంలో ఇటువంటి పరిణామాలున్నాయన్నారు. తెలంగాణ వారికి పైదరాబాద్ నగరం చిరకాలంగా వారి సొంత నగరమనే భావాన్ని ఎదిరించడం కష్టసాధ్యమన్నారు. అందుకే ఈ రెండవ ప్రత్యామ్నాయం కూడా ఆచరణ సాధ్యం కాదు గదా అనూహ్వామైన అందోళనకు దారి తీయవచ్చని తెలియజేశారు. ఈ ప్రత్యామ్నాయాన్ని ఊహించింది వారే! సమాధానాన్ని ఊహించింది కూడా వారే!!! రాయలసీమను, తెలంగాణ ప్రాంతంలో కలుపుతూ పైదరాబాద్ నగరాన్ని అందులోనే భాగం చేస్తూ కోస్తాంధ్రను వేరు రాష్ట్రంగా ఉంచడం, ఆ విధంగా రాయల తెలంగాణ, కోస్తాంధ్ర అనే రెండు రాష్ట్రాలను ఏర్పాటు చేయడం మూడవ ప్రత్యామ్నాయం. పైదరాబాద్ నగరంలో ఎవరితోనూ పొత్తు కుదరదంటూ తెలంగాణవాటులు వాదిస్తారని, నిరోధిస్తారని అందుకే ఈ మూడవ ప్రత్యామ్నాయాన్ని ఎవరూ కోరడం లేదని తేల్చి చెప్పారు. ఎవరూ కోరని అంశాన్ని తామే చర్చించి కూడదని తేల్చివేసిన మేధోమథనం వారికి దక్కింది. విశాల పైదరాబాదు నగరాన్ని కేంద్ర పాలిత ప్రాంతంగా ఉంచుతూ సీమాంధ్ర, తెలంగాణ రాష్ట్రాలను నిర్మాణం చేయడం నాల్గవ ప్రత్యామ్నాయం. దీని ద్వారా పైదరాబాద్ నగరంతో మహబూబ్ నగర్ గుండా కర్మాలు జిల్లా కలిసిపోతుంది. నల్గొండ జిల్లా గుండా గుంటూరు కలిసిపోతుంది. ఈ విశాల పైదరాబాద్తో రెండు రాష్ట్రాలకు సన్నిహిత భౌగోళిక సంబంధాలేర్పడతాయి. పైదరాబాద్ను మినహాయించి ప్రత్యేక తెలంగాణను ఒక రాష్ట్రంగా మార్చితే తీవ్రవాద ప్రమాదం పెచ్చు పెరిగే అవకాశం కూడా ఉంటుందన్నారు. కాబట్టి ఈ నాల్గవ ప్రతిపాదన కూడా ఆచరణయోగ్యం కాదని ముక్కాయించారు.

పైదరాబాద్ నగరం రాజధానిగా ప్రస్తుత సరిహద్దులతోనే తెలంగాణా రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటుచేస్తూ సీమాంధ్రను వేరే రాష్ట్రంగా రూపొందిం చడం ఐదవ ప్రత్యామ్నాయంలోని ప్రత్యేకత. దీనిలో స్వప్తంగా అంధ్రప్రదేశ్ రెండుగా విభజించబడుతుంది. దీని ఔచిత్యం గురించి కమిషన్ నాలుగు పేజీలలో సుదీర్ఘంగా చర్చించింది. ఒక ప్రాంతం తనంతట తాను తన భవిష్యత్తును నిర్ణయించుకునే అవకాశాన్నిస్తే దేశవ్యాప్తంగా చిన్న రాష్ట్రాల కోరికలు వ్యాపిస్తాయి. కాబట్టి ఈ ప్రత్యామ్నాయంపై సాకల్యంగా ఆలోచించిన తర్వాతనే మూడు భాగాలుగానున్న ప్రజల మధ్య ఏకాభిప్రాయం కుదిరితేనే పరిశీలించాలన్నారు. ఈ ఐదవ ప్రత్యామ్నాయానికి గల అనుకూలతాంశాలను అతి జాగ్రత్తగా విపరించారు. సానుకూలత కంటే విముఖతే అత్యధికమని తేల్చి చెప్పారు. ఈ ప్రత్యామ్నాయం ప్రాధాన్యతలలో ప్రథమం కాదని కేవలం ద్వితీయమని తీర్పునిచ్చారు. అనివార్యం, ఆమోదయోగ్యమయితేనే దీని గురించి ఆలోచించాలని మరీ మరీ నొక్కి వక్కాణించారు. తెలంగాణ ప్రాంత సామాజిక అర్థకాభివృద్ధికి, రాజకీయ సాధికారత కొరకు నిద్రిష్ట, నిశ్చితమైన రాజ్యాంగబద్ధ, చట్టబద్ధ గ్యారంటీలతో కూడిన ఐక్య అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడం ఆరవ ప్రత్యామ్నాయంలోని ఆలోచించవలసిన అంశం. సీమాంధ్ర ప్రాంతం వారు దీనికి తమ సానుకూలతను తెలియచేసే అవకాశం అధికంగా ఉన్న తెలంగాణలో మాత్రం అప్పుడప్పుడే సానుకూలత రాకపోచ్చునని, పైగా వ్యతిరేక ఉద్యమాలు కూడా నిర్వహించబడే అవకాశం తీవ్రంగా ఉండవచ్చనేది కమిటీ నిశ్చితాభిప్రాయం. అన్నిటికంటే ఆరవ ప్రత్యామ్నాయామే మూడు ప్రాంతాల అభివృద్ధికి శ్రేయస్తరమనేది తమ విశ్వాసమన్నారు.

శ్రేకృష్ణ కమిటీ తమ నివేదిక చివరలో ఉంటంకించిన, నేను ప్రారంభంలోనే గుర్తు చేసిన సర్వార్థ పటేల్ హెచ్చరిక శిరోధార్యం. ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ నాటి నుంచి నేటివరకు శాసనసభ్యుడిగా, మాజీ ఎమ్మెల్యేగా, సంతకాలు చేసిన పెద్ద మనిషిగా ప్రత్యుష సాక్షిగా చెప్పగలిగేది ఒకడే. పెట్టుబడిదారుల స్వార్థపరత్వ రాజ్యంలో కలిసి ఉండడానికి ఎన్ని ఒప్పందాలు చేసుకున్నా అవి శాసనబద్ధమైనా ఆచరించబడవ. కాబట్టి కమిటీ వారు చారిత్రక నేపథ్యాన్ని తక్కువగా విశ్లేషించారు. ఐదు దశాబ్దాల కాలంలో జరిగిన ఉల్లంఘనల జాబితా నుంచి తగిన పాతాన్ని వెలికి తీయలేదు. మొదటి ఎస్సార్సీ సభ్యులు, చరిత్రకారులు కె.ఎమ్.పణికృష్ణ తన భిన్నాభిప్రాయంలో తెలియజేసినట్లు ప్రజాసామ్యంలో అభివృద్ధికి చిన్న రాష్ట్రాలు అత్యవసరం. అధికార వికేంద్రీకరణకు అదే అవసరం. రాజీవ్ గాంధీ సారథ్యంలో 73-74వ రాజ్యంగ సవరణలు ఏ మాత్రం ఆచరణకి నోచుకోలేదు. తెలంగాణ ప్రాంతియ కమిటీ సభ్యునిగా అనుభవించిన చేదు అనుభవాలు, ఆ తర్వాత అనుభవాలు, సమైక్యతను సంరక్షించడానికి చేసిన సరైన ప్రయత్నాలు బూడిదలో పోసిన పస్తీరుగా వృథా కావడాన్ని అనుభవించాను. మందబుద్ధిగలవారిని మార్చలేక వేర్పాటువాదిగా మారి విన్న వించుకుంటున్నాను. అభివృద్ధి అనగా పారిత్రామికాభివృద్ధి, సంపద పెరుగుదల మాత్రమే కాదు. అది మానవాభివృద్ధి అనే సత్యాన్ని కమిటీవారు గుర్తిస్తే వారే

ప్రతిపాదించిన ఐదవ ప్రతిపాదన అత్యంత ఉత్తమంగా ఉపకరిస్తుంది.

సుపరిపాలన, సమృద్ధితాభివృద్ధి గురించి నొక్కి చెప్పినందుకు సంతోషం. కానీ అవి వికేంద్రికృత పరిపాలనలో సాధ్యమయ్యే సత్యాన్ని కమిటీవారు గుర్తించక పోయినందుకు విచారం. శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక వాస్తవాలను పూర్తిగా విస్మరించిన నిర్ధారించక తప్పదు. నిజాలను నిజాయితీగా గుర్తించి వాటిని సూటిగా ఎదురించక తప్పదు. నిజం నిప్పులాంటిది. అనతి కాలంలోనే అది వ్యాపించి అక్రమాలన్నింటిని దహించివేస్తుంది. తెలంగాణ విద్యార్థి, యువకులు, బుద్ధి జీవులు తమ క్రియాశీల కార్యాచరణ ద్వారా ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని సాధిస్తారని, అసంపూర్ణంగా మిగిలిన స్వతంత్రం, ప్రజాస్వామ్యం అను కర్తవ్యాలను పూర్తిచేస్తారని పరిపూర్ణంగా విశ్వసిస్తాను.

- చెన్నమనేని రాజేశ్వరరావు

మాజీ ఎమ్మెల్యే, స్వతంత్ర్య సమరయోధులు

అంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక, 28-01-11

అభివృద్ధి బోర్డు కాదు - తెలంగాణ కావాలి

ముందు చెప్పినట్లుగానే జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ తమ నివేదికను సకాలంలోనే కేంద్ర హోంమంత్రి చిదంబరానికి సమర్పించారు. దాదాపు పది మాసాల కాలంపాటు రాష్ట్రంలోని మూడు ప్రాంతాల వ్యక్తుల, సంస్థల, ఉద్యమకారుల, ఉద్యమ సంస్థల, రాజకీయ పార్టీల వారి అభిప్రాయాలను సేకరించి తమకిచ్చిన మార్గనిర్దేశాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆ పరిధిలోనే నివేదిక రూపొందించి రాష్ట్రంలో నేడు నెలకొన్న పరిస్థితికి ఆరు పరిషార మార్గాలను సూచించారు. అందులో మొదటి మూడుపరిషార మార్గాలు ఆచరణ సాధ్యం కావని కమిటీ అభిప్రాయపడి నాలుగవ ప్రతిపాదనపైన కూడా రాజకీయ పార్టీల మధ్య ఏకాభిప్రాయం సాధించడం కష్టం అని పేర్కొంటూనే ప్రోదరాబాద్ ను కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా చేయడాన్ని తెలంగాణ ప్రజలు ఒప్పుకోరు అని అభిప్రాయపడింది. తెలంగాణ సమస్య పరిషారానికి చివరి రెండు పరిషార మార్గాలను పరిశీలించాల్సిందిగా కమిటీ తమ నివేదికలో పేర్కొంది. ఆ చివరి రెండింటిలోని ఐదవ ప్రతిపాదన, ఆరవ ప్రతిపాదనలు ఏమి చెపుతున్నాఁ పరిశీలించాల్సి ఉంది.

�దవ పరిషార మార్గంలో రాష్ట్ర విభజన అత్యుత్తమ పరిషార మార్గం కాబోదు. దీన్ని రెండవ ఉత్తమ మార్గంగా కమిటీ పరిగణిస్తుంది. రాష్ట్ర విభజన ఒకవేళ జరిగితే దాని ప్రభావం దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలపై ఉంటుంది. దానివల్ల నక్కలిజం, మత ఛాందసవాదం తెలంగాణలో పెరిగే అవకాశముందని, అనివార్య పరిస్థితులలో మాత్రమే అది కూడా రాష్ట్రంలోని మూడు ప్రాంతాల ప్రజల మధ్య సామరస్య అంగీకారం కుదిరిన పక్షంలో రాష్ట్రాన్ని విభజించవచ్చు అని సెలవిచ్చింది. ఇక ఆరవ ప్రతిపాదన అత్యుత్తమ పరిషారమార్గమని రాష్ట్రం లోని మూడు ప్రాంతాల ప్రజల ప్రయోజనాల కోసం సమైక్యమే అత్యుత్తమమని కమిటీ భావించి, తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించి ముఖ్యమైన సామాజిక ఆర్థిక అందీళనలను పరిష్కరిస్తూ తెలంగాణ ప్రాంత అభివృద్ధికోసం రాజ్యాంగపరమైన చట్టబద్ధ చర్యలు చేపట్టాలని కమిటీ నివేదించింది. దానికి చట్టబద్ధ అధికారాలున్న ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండలి లాంటి దాన్ని ఏర్పాటు చేసి, దానికి నిధులు బదిలీ చేయాలని సిఫారసు చేసింది. ఈ నివేదికతో పాటు రాష్ట్రం లోని శాంతిభద్రతలపై రూపొందించిన మరో నివేదికను సీల్చు కవర్లో చిదంబరానికి సమర్పించింది. అందులోని అంశాలను మాత్రం బహార్దతం చేయలేదు. అత్యుత్తమ పరిషార మార్గమని కమిటీ భావించిన ఈ ఆరవ ప్రతిపాదనను పరిశీలించాల్సిన అవసరముంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడినాటి నుండి నేటివరకు తెలంగాణ రాష్ట్ర డిమాండ్ మళ్ళీమళ్ళీ తెరపైకి వస్తుందంటే దానికి కారణం విలీనం బలవంతం కావడమే. తెలంగాణ ప్రజలు విలీనానికి ఎప్పుడు కూడా తమ సింసిద్ధతను తెలువలేదు. విలీనం బేపరతుగా జరుగలేదు. కొన్ని పరతులకు లోబడే జరిగింది. తెలంగాణ ప్రజలకు కొన్ని రక్షణలను కల్పిస్తూ వాటికి రాజ్యాంగపరమైన చట్టబద్ధత కల్పించి విలీనానికి పూనకున్నారు.

1956లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడినుందు తెలంగాణకు పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంలో భాగంగా చట్టబద్ధత కల్పించబడినటువంటి అంశాలు విద్యా, ఉద్యోగాలతో పాటు తెలంగాణ ప్రాంత అభివృద్ధికి నిర్దేశించబడిన రీజిసర్ కమిటీ విధులు.

రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా 1958లో రీజిసర్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. 1.2.1958లో ఏర్పడిన ఈ రీజిసర్ కమిటీకి తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించిన విద్యా, ఉపాధి అంశాలతో పాటు ఇక్కడి వ్యవసాయ భూముల క్రయవికర్యాలాలై కూడా చట్టబద్ధమైన అధికారాలుండేవి. 1964, 1969లలో పెక్కుసార్లు తెలంగాణ రీజిసర్ కమిటీ వాళ్ళ తెలంగాణ ప్రాంతంలోని ఉద్యోగాలు భర్త చేసేపుడు విధిగా పాటించవలసిన మల్చు నిబంధనల అమలు జరగటం లేవని ప్రభత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చినా ఘలితం దక్కలేదు. తెలంగాణ ప్రాంతంలోని వ్యవసాయ భూములను యథేచ్చగా రీజిసర్

కమిటీ అనుమతి లేకుండా ప్రాంతేతరులు కొనుగోలు చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొచ్చినా ఫలితం దక్కలేదు. రీజినల్ కమిటీ పరిధిని పెంచి 1970లో మరికొన్ని అధికారాలు దానికి కట్టబెట్టినా ఆశించిన ప్రయోజనాలు దానివల్ల తెలంగాణ ప్రాంతానికి జరుగలేదు. తెలంగాణ ప్రాంతానికి సంబంధించిన మిగులు నిధులను తెలంగాణ ప్రాంతపు అభివృద్ధికొర్కె ఖర్చుపెట్టాలనే నిబంధన ఉన్నప్పటికి ఆ నిధులను ఆంధ్రప్రాంతపు అభివృద్ధి కొరకు పెద్ద ఎత్తున తరలించారు. దీనిపై విచారణకు అప్పట్లో భాగ్రమ కమిటీని వేశారు. ఈ కమిటీ ఆ విషయాన్ని నిర్ధారించింది. ఈ విషయంపైన నాటి సియం బ్రహ్మసందర్భి జస్సిస్ వశిష్టతో విచారణ జరిపిస్తే ఆ విచారణలోను నిధులు దారి మళ్ళీనట్లు రుజువైంది. ఇవన్నీ వాస్తవాలు కావా? మొదటిసారిగా దేశంలో 1957లో పంజాబ్లో ఇలాంటి రీజినల్ కమిటీ అమలులో ఉండేది. పంజాబ్లోని హింది, పంజాబి భాషలు మాటల్లాడే రెండు ప్రాంతాల ప్రజలను కలిపి ఉండే నిమిత్తం 1957లో అక్కడ ఒక చట్టబడ్డమైన రీజినల్ కమిటీని నెలకొల్పడం జరిగింది. ఆశించిన ఫలితాలు దాని ద్వారా రాకపోవటం మూలంగానే అంతిమంగా పంజాబ్ 1966లో విభజనకు గుర్తింది అన్న చారిత్రకు సత్యాన్ని కమిటీ పరిగణనలోకి తీసుకున్నట్లు లేదు.

20 సంవత్సరాల క్రిందటే జార్ఫుండ్లో ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండలి ఉన్నా అనుమానతలు పెరిగి ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడింది. అస్సాంలో బోడోలకు ప్రత్యేక అభివృద్ధి మండలి ఉన్నా అక్కడ ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఉద్యమం నడుస్తున్న విషయాన్ని గమనించాలి. శ్రీకృష్ణ కమిటీ సూచించినటువంటి ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండలిలాంటి డెవలప్ మెంట్ బోర్డులు మహోరాష్ట్రాలోని విదర్భ, మరట్టాడ, గుజరాత్లోని సౌరాష్ట్ర, కచ్ ప్రాంతాలలో అమలులో ఉన్నవి. వాటికి కూడా రాజ్యాంగపరమైన చట్టబడ్డత ఆర్థికల్ 371 ప్రకారం కల్పించబడింది. ఈ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు ద్వారా మహోరాష్ట్రాలోని విదర్భ ప్రాంతం అభివృద్ధి సాధించి ఉంటే అక్కడ రైతులు ఆత్మహత్యలుగాని ఆకలి చావులుగాని జరిగేవి కావు. విదర్భ రాష్ట్రం డిమాండ్ ఇంకా అక్కడి ప్రజలల్లో సజీవంగానే ఉంది. అంటే డెవలప్ మెంట్ బోర్డులు నిప్పుయోజనం అని తేలినట్లు కాదా! ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండల ద్వారా ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఆకాంక్ష తొలగిపోదన్నది చరిత్ర చెప్పున్న సత్యం. జస్సిస్ శ్రీకృష్ణ భావించినట్లుగా ఈ ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండల ఏర్పాటు సాధ్యమేనా? అనే సందేహం పలువురికి కలుగుతుంది. ఎందుకంటే వీటిని ఏర్పాటు చేయాలంటే రాజ్యాంగ సపరణ అవసరం, ఉభయ సభల్లో మూడింట రెండువంతుల మెజారిటీ ఉంటేగాని రాజ్యాంగ సపరణ సాధ్యపడదు. అది యమిఎ వల్ల అవుతుందా అన్నది ప్రత్యు.

1972లో చెలరేగిన ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్ర ఉద్యమం ప్రధాన ధేయం తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఇవ్వబడిన రక్షణలను తొలగింపజేయటం. అందుకే సమస్య పరిష్కారంకూడా అదే కోణంలో జరిగింది. 1973లో ఆరు సూత్రాల పథకం ప్రకటించబడటంతో అప్పటివరకు తెలంగాణలో అమలులోవన్న రీజినల్ కమిటీ రద్దుయింది. ఆరుసూత్రాల పథకంలో భాగంగా వచ్చిన విద్యా, ఉపాధి రంగాలకు సంబంధించిన అంశాలకు రాజ్యాంగ సపరణ ఆర్థికల్ 371 (డి) ద్వారా చట్టబడ్డత కల్పించబడింది. అయినప్పటికి అవి యథేచ్చగా ఉల్లంఘించబడుతున్నట్లు సాక్షాత్తు ప్రభుత్వం నియమించిన కమిటీలు అయినటువంటి అఫీసర్ల కమిటీ, గిర్గ్లాని కమిటీ, హాస్ కమిటీలు అన్ని నిర్ధారించాయన్న వాస్తవాన్ని ఎవరన్నా కాదనగలరా? అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడిన నాటినుండి నేటివరకు తెలంగాణ ప్రాంత ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇవ్వబడిన చట్టబడ్డమైన రక్షణలన్నీ ఎప్పటికప్పుడు యథేచ్చగా ఉల్లంఘించబడుతున్నట్లు సాక్షాత్తు ప్రభుత్వం నియమించిన కమిటీలన్నీ నిర్ధారించిన విషయాన్ని శ్రీకృష్ణ కమిటీ పరిగణనలోకి తీసుకుని ఉంటే ప్రాంతీయ అభివృద్ధి మండల ప్రస్తావన చేసి ఉండేది కాదు.

రాష్ట్ర సాధన కోసం ఇక్కడి ప్రజలు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు. ఇప్పటివరకు దాదాపు 600 మంది ఆత్మహత్యలకు పాల్పడ్డారు. తెలంగాణ ప్రజలు హింసించబడుతున్నారే తప్ప ఎవ్వరినీ హింసించటంలేదు. ఆత్మహత్యను కూడా ఒక నిరసన. ఎవ్వరినీ హింసించటం లేదు. ఆత్మహత్యను కూడా ఒక నిరసన రూపంగా ఎంచుకొని రాష్ట్ర సాధనకై బలిదానాలకు పాల్పడుతున్నారు. ఈ విషయాన్ని కమిటీ పరిగణనలోకి తీసుకోవచ్చే వారికరం. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కొనసాగుతున్న సీమాంధ్రుల సాంస్కృతిక అధిపత్యం గురించి గానీ లేదా తెలంగాణ ప్రజలు కోరుకుంటున్న ఆత్మగౌరవం, స్వయంపాలనలాంటి విషయాలు కమిటీ పరిశీలనకు నోచుకోవచ్చే వారికరం విచారకరం. తెలంగాణ ప్రజలు చరిత్రలో సుదీర్ఘకాలంపాటు స్వయం నిర్ణయాధికారానికి దూరంగా కోరుకుంటున్నారు. బానిస బతుకుకున్న చావు మేలు అని ఆత్మగౌరవ నినాదంతో ముందుకు పోతున్నారు. తెలంగాణ సమస్య అర్థం కావాలంటే పణికర మల్లయ్య ఉదంతం చాలు.

2004 ఎన్నికలప్పుడు వరంగల్ జిల్లాలో చంద్రబాబు నాయుడు ఎన్నికలసభలో ప్రసంగిస్తున్నప్పుడు పణికర మల్లయ్య తెలంగాణ సంగంతేందో చెప్పమని బాబును నిలదీసాడు. మీడియా వాళ్ళ మల్లయ్యను నీకు తెలంగాణ ఎందుకు కావాలి అని ప్రశ్నిస్తే అతను ఇచ్చిన సమాధానం. ఇసో నేను ఇప్పటివరకు కాంగ్రెస్ గవర్నర్మెంటు చూసినా, తెలుగుదేశం గవర్నర్మెంటు చూసినా తెలంగాణ పస్తే ఆ గవర్నర్మెంటు ఎట్లవుంటుదో చూడాలని ఉంది అని సమాధానం ఇచ్చిందు. ఇది ఒక్క మల్లయ్య మనోగతం కాదు. తెలంగాణలోని సగటు వ్యక్తి మనోగతం అన్న విషయాన్ని అర్థం చేసుకుంటే తెలంగాణ సమస్యకు పరిష్కారం లభిస్తుంది.

- ప్రొఫెసర్ జి. లక్ష్మణ

ఉస్కానియాలో రాజకీయ శాస్త్ర అధ్యాపకుడు

వార్ దినపత్రిక, జనవరి 13, 2011

ఈ నేతల చేతిలో ఏదీ తెగదు, ముడిపడదు

ఏదో ఒకటి చేయాలి. యథాతథస్తితి మాత్రం కొనసాగకూడదు - అన్నది శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక గట్టిగా చెప్పిన ఒక అభిప్రాయం. కానీ, ఆశ్రూర్యకరంగా శ్రీకృష్ణ నివేదిక మాత్రం రాష్ట్రంలో నెలకొని ఉన్న స్థితిని ఏ మాత్రం ప్రభావితం చేయకుండా యథాతథ సంక్లోభ స్థితినే కొనసాగిస్తున్నది. ప్రభావశీలతనే సాఫల్యావైఫల్యాలకు ప్రమాణంగా పరిగణిస్తే కనుక, శ్రీకృష్ణ కమిటీ విఫలమైనట్టే. చిదంబరం తెలంగాణ ప్రకటన చేసిన వెంటనే దిగ్రాంతిని, ఆగ్రహివేశానలు ప్రకటించిన సమైక్యవాదులు శ్రీకృష్ణ నివేదిక ప్రథమతాంబూలం ఇచ్చిన సూచనను చూసి సంతోషించి ఉండాలి. సంబరాలు చేసుకుని ఉండాలి. ఏవో ఒకటి రెండు చోట్ల తప్ప అటువంటి హర్ష ప్రకటనలు కనిపించలేదు. అంటే, ప్రత్యేకవాదానికి పెద్ద దెబ్బ తగిలిందని, సమస్య ముగింపునకు వస్తున్నదని సమైక్యవాదులు కూడా అనుకోవడం లేదన్న మాట. లేదా, వారికి చిదంబరం ప్రకటన నాడు కలిగినంత తీవ్ర విముఖత ఇప్పుడు లేదన్న మాట. శ్రీకృష్ణ సూచనలు చూసి తెలంగాణ వాదులు ఆగ్రహించినమాట, ఆందోళన చెందుతున్న మాట నిజమే, విద్యార్థులు తీవ్రంగా ప్రతిస్పందిస్తున్న మాట నిజమే. కానీ, ఇక అశలేదు, అంతా అయిపోయిందన్న నిస్పుహా కానీ, ఉద్యమానికి ఏదో కోలుకోలేని దెబ్బతగిలిందన్న దృష్టి కానీ తెలంగాణలో కనిపించడం లేదు. అంటే - శ్రీ కృష్ణ కమిటీ నివేదిక మంచిచెడ్డలతో నిమిత్తం లేకుండా, దానికి ఇవ్వవలిసినంత ప్రాధాన్యం ఎవరూ ఇప్పడం లేదు. అందువల్లనే, నివేదిక వెల్లడి తరువాత పరిస్థితి మరింత జటిలం అయిందే తప్ప, సరళం కాలేదు. అంతిమ నిర్ణయం కేంద్రం తీసుకోవలసింది కాబట్టి, కమిటీ నివేదికకు ప్రాధాన్యం లభించడం లేదన్నది కూడా వాస్తవం కాదు. ఇదే శ్రీకృష్ణ విభజనకు అనుకూలంగా తీర్చు ఇచ్చి ఉంటే, ఇదే నివేదిక ప్రభావశాలిగా ఉండగలిగేది. అధ్యయనాలకు అందనంత గూఢంగానో, గాఢంగానో వాస్తవికత ఉన్నదా? లేక, అధ్యయనంతో సహ పరిస్థితి అంతా రాజకీయ వ్యాపోలకు, పరిగణనలకు లోబది ఉన్నదా?

రాష్ట్రంలో పరిస్థితిని మదింపు వేసిన తరువాత శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఆరు పరిష్కార అవకాశాలను సమర్పించింది. ఒక్కాక్కు పరిష్కార ప్రతిపాదన మంచి చెడ్డలను చర్చించి, సాధ్యాసాధ్యాలను కూడా చెప్పింది. రెండో ఉత్తమ ప్రతిపాదనగా చెప్పిన రాష్ట్ర విభజనతో పాటు, తాను మొగ్గుచూపిన తెలంగాణకు రాజ్యాంగరక్షణలతో సమైక్యాంధ - అన్న ప్రతిపాదనను కూడా వివరంగానే చర్చించింది. అత్యుత్తమ ప్రతిపాదనకు నూటికి నూరు మార్కులిచ్చినట్టు అనుకుంటున్నాము కానీ, దానికి ఎదురుయ్యే ప్రతిబంధకాలను కూడా ఊహించి, చర్చించింది. ఏమిటూ ప్రతిబంధకాలు? తెలంగాణ వారు నిరాక చెందవచ్చు. విద్యార్థులు, లాయర్లు మొదలైన ఉద్యమ ట్రైములు తీవ్ర నిరసనకు పాల్గుడవచ్చు. రాజ్యాంగ సంక్లోభం స్పష్టించడానికి ప్రజాప్రతినిధుల రాజీనామాల కోసం ఒత్తిడి పెరగవచ్చు. హింసాత్మక పరిస్థితులు కూడా నెలకొనవచ్చు. అయినప్పటికీ, ప్రభుత్వం చాకచక్కంగా దృఢంగా వ్యవహరిస్తే ఈ పరిష్కారాన్ని సుసాధ్యం చేయవచ్చు. ఇదీ శ్రీకృష్ణ భావించింది. చాలా వరకు ఈ అంచనాలు వాస్తవికంగానే ఉన్నాయి. కానీ, నివేదికలో ఎక్కడా భావోద్యేగాలకు, వాటి వల్ల మానసికంగా జరిగిన విభజనకు ఇప్పవలసినంత ప్రాధాన్యం ఇవ్వలేదనిపిస్తుంది. అంతేకాదు, ప్రస్తుత రాజకీయ వాతావరణంలో, రాష్ట్ర విభజనకు సంబంధంలేని వివిధ పరిణామాలను, అవకాశం కోసం చూస్తున్న శక్తులను పరిగణనలోనికి తీసుకోలేదు. నిజానికి, చిదంబరం ప్రకటన వెలువడిన నేపథ్యంలో కెసిఆర్ దీక్ష, దాని చుట్టూ రగిలిన అందోళన ఎంతటి పొషించాయో, రాజశేఖరరెడ్డి నిప్పుమించిన రాష్ట్ర రాజకీయపటంపై అదిప్పానం వేయదలచుకున్న ప్రభావం కూడా అంతటి పొషించింది. ఈరోజు కేంద్రం తెలంగాణపై వెనక్కి తగ్గడానికి 2009 డిసెంబర్ 9 తరువాత సీమాంధ్ర ప్రాంతాలలో వచ్చిన వ్యతిరేకతకు ఎటువంటి పాత్ర ఉన్నదోరాష్ట్ర రాజకీయాలలో ఒక గణనీయమైన శక్తిగా వైపును జగన్నోహన్రెడ్డి అవతరణ ప్రభావం కూడా అంత ఉన్నది. ప్రజల భావోద్యేగాలు, ఆత్మహత్యలు, హింస వంటివాటి కంటే, జాతీయ స్థాయిలో, రాష్ట్రంలో పార్టీ ప్రయోజనాలే ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్ పరిగణిస్తుంది. తన కార్యాచరణను తక్కు, దిర్ఘకాలిక స్వీయ ప్రయోజనాల తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్

లెక్కలోనే తీర్చిదిద్దుకుంటుంది. జగన్ పెడుతున్న చిరాకు కారణంగా, తెలంగాణను వాయిదావేయాలని కాంగ్రెస్ అధిష్టానం అనుకోవచ్చును. కానీ, జగన్వర్గం కానీ, తెలంగాణను కోరుకునే రాజకీయశక్తులు కానీ పై ఎత్తులు కూడా వేయవచ్చును కదా. కాంగ్రెస్ వ్యాహమే నెగ్గాలని లేదు కదా? శ్రీకృష్ణ నివేదిక సాధారణ తెలంగాణ ప్రజనీకంపై పెద్దగా ప్రతికూల ప్రభావం వేయలేదు కానీ, అన్ని పార్టీల ప్రజాప్రతినిధులూ ఒకానొక అగమ్యగోచర స్థితి లోకి వెళ్లిపోతున్నారు. ఇన్ని వీరాలాపాలు పలికిన కాంగ్రెస్ నేతలు రేపు రాజ్యంగ రక్షణలకు తలూపి, పదవులు స్థీకరించి ప్రజలను ఎదురొస్తగలరా? తెలంగాణలో ఉనికిని కాపాడుకుని బలపడాలనుకుంటున్న తెలుగుదేశం పార్టీ స్థానిక ప్రజాప్రతినిధులు కాంగ్రెస్ కంటె అధిక తెలంగాణవాదులుగా కనిపించాలన్న తాపత్రయం ఇప్పటికే ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఈ పోటీ పెరిగేదే కానీ తరిగేది కాదు. తెలంగాణ రంగస్థలాన్ని ఫూర్తిగా వదిలి పెట్టి, సీమాంధ్రకే పరిమితం కావాలని చిరంజీవి అనుకోవచ్చును కానీ, జగన్ అట్లా అనుకునే అవకాశం లేదు. ఏమైనా ప్రయోజనం పొందగలుగుతారా లేదా అనేది వేరే విష యం కానీ, చేతనెనంత వరకు తెలంగాణ కాంగ్రెస్ ను ఇబ్బంది పెట్టుడానికి ఆయన వర్గం ఇప్పటికే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించింది. వీటిన్నింటి మధ్య, చాకచక్కంగా, దృఢంగా వ్యవహారించే శక్తి ప్రభుత్వానికి ఉంటుందా? విద్యార్థులపై అణచివేతకు పాల్పడుతున్న ప్రభుత్వంగా పేరుతెచ్చుకుంటున్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, తెలంగాణ ప్రజలకు మరింతగా దూరమైతే, ఎన్నికల రాజకీయాలపై దాని ప్రభావం ఉండదా?

నిజానికి, శ్రీకృష్ణ కమిటీ మృగతృష్ణలో కూడా నీరు తాగవచ్చ. ఆ నివేదికలోని గణాంకాలు, వివరాలు, వ్యాఖ్యలు అవన్నీ పక్కనబెడితే, ఆరు పరిపూర్వావకాశాల సూచనలోని అసంబద్ధతను మరచిపోతే, అంతిమ పరిశీలనలో రెండే రెండు సిఫార్సులు మిగులుతాయి. రెండు సిఫార్సుల సారాంశం ఒకటే - సమైక్యాంధ్రను కొనసాగిస్తే తెలంగాణకు రక్షణలు కల్పించడం, విభజన చేస్తే తెలంగాణలోని సీమాంధ్రుల ప్రయోజనాలకు రక్షణలు కల్పించడం. రెండిటినీ ఒక గాటన కట్టడం, అందులో ఒకదానికి మొగ్గుమాపడం ఎంతవరకు సమంజసమనేది కూడా పక్కబెడదాం. అయినప్పటికీ, ఆ రెండు ప్రతిపాదనలను అర్థం చేసుకోవచ్చ. ఆలోచించవచ్చ. విస్తృత చర్చ కోసం ఆహ్వానించవచ్చ. తెలంగాణకు రక్షణలు కల్పించిన గతానుభవాలన్నీ సానుకూలం కాలేదు కాబట్టి, దానికి వ్యతిరేకత వచ్చే మాట నిజం. ఆ వ్యతిరేకతను పూర్వపక్కం చేసేంతటి గొప్ప రక్షణలు ఏమి కల్పిస్తారో, వాటిని ఎందువల్ల నమ్మివలసి ఉంటుందో నమ్మకం కలిగేలా చెప్పాలి. లేదంటే, సీమాంధ్రుల ప్రయోజనాలను రక్షిస్తూ తెలంగాణను ఏర్పాటు చేయడం - మరో ప్రతిపాదన. అందులో న్యాయమైన ప్రయోజనాలేమిటో, అన్యాయమైనవేమిటో చర్చించవలసి ఉంటుంది. ఇటువంటి చర్చను కృష్ణ నివేదిక తరువాత అన్ని రాజకీయపక్కాలు, ముఖ్యంగా రెండు ప్రాంతాలలోనూ బలంగా ఉన్న రాజకీయ పక్కాలు ముందుకు తీసుకువెళ్లాలి. కానీ, పిల్లి మెడలో గంట కట్టే ప్రధాన రాజకీయపక్కం ఏది? గాలివాటంగా జనం నుంచి ఓట్లు కొల్పగొట్టడమే కానీ, జనాభిప్రాయాన్ని అలకించి లేదా జనాభిప్రాయాన్ని మలచి ఓటును గెలుచుకునే పక్కమేది? ఎవరూ ఆ సనిచేయరు కాబట్టి, ఎక్కడ వేసిన కుంపటి అక్కడే ఉంటుంది. ఏలినవారి తక్షణ, వ్యాహోత్స్వక ప్రయోజనాలను కాపాడుకోవడానికి ఏదో ఒకటి చేస్తారు. ఏ నిర్ణయాన్ని విధిస్తే, దాని తలవంచి ఆమోదించే స్థితిలో జనం లేకపోవడం ఒక కొత్త సమస్య.

- కె. శ్రీనివాస్

ఎడిటర్, ఆంధ్రజ్యోతి

ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక, 9 జనవరి 2011

చెల్లని నాటం ‘ఆరో సూత్రం’

శ్రీకృష్ణ కమిటీ ప్రత్యేక తెలంగాణ సమస్యకు ఆరు పరిష్కారాలను సూచించింది. నిర్ణయం తీసుకోవాల్సింది కేంద్రమేసని అంటునే ఆరో సూచన అత్యుత్తమమైనదని తన అభిప్రాయాన్ని స్పష్టం చేసింది. రాష్ట్రాన్ని సమైక్యంగా ఉంచుతూనే తెలంగాణ ప్రాంత సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ సాధికారత కోసం ప్రాంతీయ మండలిని ఏర్పాటు చేయాలని అది ఆరో సూచనగా ప్రతిపాదించింది. ఆరో సూచన అమలుతో విస్తృత ఆర్థిక, రాజకీయ వికేంగ్రీకరణ జరిగి, మూడు ప్రాంతాలూ అభివృద్ధి చెందుతాయని విశ్వసిస్తున్నట్టు పేర్కొంది. మూడు ప్రాంతాల అభివృద్ధికి, ప్రయోజనాలకు, అని ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రాధాన్యాన్ని ఇచ్చి చూస్తే ఆరో మార్గమే ఉత్తమమైనదని అది తేల్చి చెప్పింది. తెలంగాణకు కొంత అన్యాయం జరిగిన మాట నిజమేనన్న కమిటీ, చట్టబడ్డత గలిగిన తెలంగాణ ప్రాంతీయ మండలి ఏర్పాటుతో దానిని సవరించవచ్చని చెప్పింది. 1956 నాటి పెద్దమనుషుల ఒప్పందం స్ఫూర్తితో ప్రాంతీయ మండలికి నిధులను సమకూర్చాలని, విధులను నిర్దేశించాలని సూచించింది. దానికి రాజ్యాంగ రక్షణను కల్పించాలని కోరింది.

ఈ ప్రతిపాదన ఆచరణలోకి రావాలంటే ముందుగా ప్రాంతీయ మండలికి రాజ్యాంగ బద్ధతను కల్పించడం కోసం రాజ్యాంగంలోని 371వ అధికరణాన్ని సవరించాల్సి ఉంటుంది. అందుకోసం కాంగ్రెస్ పార్టీ పార్లమెంటులో మూడింట రెండు వంతుల మెజారిటీని కూడ గట్టాల్సి వస్తుంది. యూపీ పక్కాలన్నీ సహకరిస్తాయని అనుకున్నా, ప్రధాన ప్రతిపక్షమైన బీజేపీ మద్దతులేనిదే అది అసాధ్యం. బీజేపీ మద్దతు పొందడమూ అంతే అసాధ్యం. ఎందుకంటే, అది ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలిందేనన్న విస్పష్ట పైఫారితో ఉంది. శ్రీ కృష్ణ కమిటీ సంప్రదింపులకుగానీ, ఇటీవల హోం మంత్రి చిదంబరం ఏర్పాటు చేసిన సమావేశానికిగానీ ఆ పార్టీ హాజరు కాలేదు. శ్రీకృష్ణ కమిటీని అది గుర్తించనే గుర్తించలేదు. పైగా “తెలంగాణ రాష్ట్ర బిల్లును పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టండి. ఎన్డీఎ పక్కాలన్నీ సమర్థిస్తాయి” అని కేంద్రాన్ని నిలదీస్తోంది. ఆరో పరిష్కారాన్నే కేంద్రం అత్యుత్తమమైనదిగా నిర్ణయించినా, దాని మిత్రపక్కాలూ ఘన విజయాన్ని సాధించాల్సి ఉంటుంది. అది అంతకంటే అసంభవం.

ఆరో సూచన అమలుకు పూనుకోవడానికి ముందు మరో రాజ్యాంగ సవరణ కూడా తప్పనిసరి. ప్రాంతీయ మండలికి, శాసనసభకు (రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి) మధ్య పలు శాసన కమిటీ గుర్తించింది. ఆ వివాదాల పరిష్కారానికి ఇరు ప్రాంతాల సమాన ప్రతినిధ్యంతో ఒక అత్యున్నత కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలని కూడా సూచించింది. ఇరు ప్రాంతాల ప్రతినిధులు సమాన సంబూలో ఉండే ఆ కమిటీలో ఎటూ తేలని వివాదాలపై గవర్నర్కు ‘నిర్ణయక ఓటు’ అధికారం ఉండాలని అది సూచించింది. అలాంటి ఏర్పాటు తప్పనిసరి అని చెప్పుని మాట నిజమే. కానీ, అదే లేకపోతే ఇరు ప్రాంతాల మధ్య తెగని వివాదాలతో సమస్య తిరిగి మొదటికి వస్తుంది. మండలి ఏర్పాటు ఏ మాత్రం అర్థవంతమైనది కావాలన్నా ఆ ఏర్పాటు తప్పనిసరి. అది భారతదేశంలో ఇంతవరకు లేని కొత్త ఏర్పాటు. అందుకోసం మరో కీలకమైన రాజ్యాంగ సవరణ అవసరం. రాజ్యాంగంలోని 100వ అధికరణం లోక్సభ స్పీకర్కు మాత్రమే ‘నిర్ణయక ఓటు’ అధికారాన్ని కల్పించింది. స్పీకర్ ప్రజలు ఎన్నుకున్న ప్రతినిధి అయినందునే అది ఆ అవకాశాన్ని కల్పించింది. లోక్సభలో ప్రతిష్టంభన నెలకొన్న సందర్భాలలో నిర్ణయక ఓటును ఉపయోగించుకునే అవకాశాన్ని స్పీకర్కు ఇచ్చింది. స్పీకర్లాగా గవర్నర్ ప్రజాప్రతినిధి కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వపు ప్రతినిధి. గవర్నర్కు నిర్ణయక ఓటును ఇప్పడం ప్రజాప్రతినిధ్య స్ఫూర్తికి విరుద్ధం, అప్రజాస్యామికం. ఒక ప్రత్యేక పరిస్థితిగా పరిగణించి, నిర్ణయక ఓటు అధికారాన్ని ఒక్క అంద్రప్రదేశ్ గవర్నర్కు మాత్రమే కల్పిద్దామనుకున్నా దానికి ప్రతిపక్కాల మద్దతును కూడ గట్టడం అసంభవం. కేంద్రం ఏజెంట్లుగా గవర్నర్లు అధికార దుర్యాన్యామికి పాల్గొంటున్నారంటూ ఇప్పటికే తీవ్ర వివాదం నెలకొంది. గవర్నర్ అసాధారణ అధికారాలకు కత్తెర వేయాలని పలు పార్టీలు కోరుతున్నాయి. ఈ పరిస్థితులలో గవర్నర్కు నిర్ణయక ఓటును ఇప్పడం అంటే నిర్ణయధాకారాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి

దాఖలు పరచడమేనన్న ఆభ్యంతరాలు తప్పవు.

ఇన్ని అడ్డంకులనూ దాటినా అది ఆచరణ సాధ్యంకానిదని తేలుతుంది. ఆ విషయం ఇప్పుడు కొత్తగా చెప్పునవసరంలేదు. 1956 నుంచి 1973 వరకు రాష్ట్రంలో అమలులో ఉన్న తెలంగాణ ప్రాంతీయ కమిటీ అనుభవమే ఆ విషయాన్ని చెబుతుంది. ఆనాటి తెలంగాణ ప్రాంతీయ కమిటీ కూడా రాజ్యంగబధ్యంగానే ఏర్పాత్తింది. రాజ్యంగంలోని పన్నెండవ భాగం (371వ అధికరణం) దానికి రక్షణను కల్పించింది. అప్పుడు కూడా ప్రాంతీయ కమిటీకి, ప్రభుత్వం లేదా శాసనసభకూ మధ్య తలెత్తే వివాదాలను గవర్నర్కు నివేదించే ఏర్పాటు ఉంది. కాకపోతే గవర్నర్కు అప్పుడు ‘నిర్ణాయక ఓటు’ అధికారాన్ని ఇప్పులేదు.

నాటి తెలంగాణ ప్రాంతీయ కమిటీకి రాజ్యంగబధ్యతను కల్పించడం కోసం రాజ్యంగంలోని 371వ అధికరణాన్ని సవరించారు. తెలంగాణ ప్రాంతీయ మండలికి అలాంటి రాజ్యంగబధ్యతను కల్పించగల శక్తి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లేదు. ఆ విషయాన్ని పక్కటుపెట్టి, అది జరుగుతుందనే అనుకున్న అది వృథా ప్రయాసే. ఎందుకంటే, 1956 నుంచి 1974 వరకు పదవరేళ్ళ ఆచరణలో ప్రాంతీయ కమిటీ ఎందుకు కొరగానిదని, తెలంగాణ అభివృద్ధిని, సాధికారతను సాధించడంలో అది ఫోరంగా విఫలమైందని తేలిపోయింది. అందుకే అది అంతర్ధానమైంది. తెలంగాణ సమస్య మాత్రం మిగిలింది. ప్రాంతీయ కమిటీని నామమాత్రంగా చేసి అధికారణలో ఉన్నవారు నిధుల మళ్ళింపునకు పాల్పడ్డారని భాగ్గవ కమిషన్ పైతం తేల్చి చెప్పింది. మొట్టమొదటి నుంచీ కొనసాగుతున్న సీమాంధ్ర ఆధి పత్య రాజకీయాలే రాజ్యంగ ప్రతిపత్తి గలిగిన తెలంగాణ ప్రాంతీయ కమిటీని నిరీక్ష్యం చేశాయి. ఆ విషయాన్ని మేమే చెప్పుడం కాదు. ఆనాటి తెలంగాణ ప్రాంతీయ కమిటీ పనితీరునూ, అది విఫలమైనక్రమాన్ని శ్రీవేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయం ఆచార్యులు కేవీ నారాయణ రావు తన ‘తెలంగాణ : ఏ స్టడీ ఆఫ్ రిజిసర్ కమిటీ ఇన్ ఇండియా’ అనే పుస్తకంలో వివరించారు. అలాగే ఉన్నానియా విశ్వవిద్యాలయ ఆచార్యులు కేఅర్ ఆచార్య తన ‘తెలంగాణ అండ్ అంధ్ యాజిటేషన్స్’ అనే పరిశోధనాత్మక వ్యాసంలో (స్టేట్ గవర్నమెంట్ అండ్ పాలిటిక్స్ ఇన్ అంధ్రప్రదేశ్) కూడా ఆ అంశాలను వివరించారు. తెలంగాణ ప్రాంతీయ కమిటీయే కాదు, అప్పట్లో ఏర్పడ్డ విదర్భ, మరర్యాదా, సారాష్ట ప్రాంతీయ బోర్డులు కూడా ఆచరణలో విఫలమయ్యాయని నిపుణులు తేల్చి చెప్పారు. శ్రీకృష్ణ కమిటీ కూడా, తన నివేదిక మొదటి అధ్యాయం లోనే పై రచనలను ఉటంకిస్తూ ‘పెద్దమనుఘుల ఒప్పందం’, తెలంగాణ ప్రాంతీయ కమిటీ ఎలా బుట్ట దాఖలయ్యాయో స్థాలంగా వివరించింది.

ఎందుకూ కొరగానిదిగా అందరికి తెలిసిన అతి పాత ప్రతిపాదనకు అతిశయ్యాక్తుల రంగులద్ది తెలంగాణ ప్రాంతీయ మండలి’ పేరు తో శ్రీకృష్ణ కమిటీ ‘కొత్త సీసాలో పాత సారా’ను నింపింది. దానితోనే తెలంగాణకు జరిగిన అన్యాయాన్ని సరిదిద్దగలమని ధంకా భజాయించింది. రాజ్యంగ సవరణల గడపే దాటలేని పరిష్కారాన్ని ఆచరణాత్మక ప్రతిపాదనగా చెప్పుడంలో శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఆంతర్యం ఏమిటీ? అది, ఒట్టి చేతులతోనే ‘అందరినీ సంతృప్తిపరచే’ కనికట్ట విద్యను ప్రదర్శించిందని అనుకోక తప్పదు. ‘చరిత్ర గమనంలో ఎదురయ్యే సమస్యలకు శాశ్వత పరిష్కారాలను అన్వేషించి పరిష్కరించకపోతే అవే సమస్యలు తిరిగి తిరిగి ప్రత్యక్షమవుతాయి’ అన్న సూక్తిని శ్రీకృష్ణ కమిటీ రుజువు చేసింది. కమిటీ నివేదిక చివరల్లో “వాస్తవాలను అలక్ష్యం చేయడం మూడుత్వం” అన్న సర్దార్ పల్లబ్రథాయ్ పటీల్ మాటలను ఉటంకించింది. సరిగ్గా అది ఆ హనే చేసింది. ‘ఎవరూ ఓడిపోకుండా, అందరూ సమాన విజేతలుగా నిలిచినప్పుడే అది నిజమైన విజయం’ అన్న బుద్ధుని సూక్తి నిజం కావాలంటే, బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్ ఆలోచనల స్వార్థితో రాష్ట్రాన్ని తెలంగాణ, సీమాంధ్రలుగా విభజించాలి. అప్పుడే ఆర్థిక, రాజకీయ సాధికారతకు నోచుకోని మెజారిటీ ప్రజల చిరకాల ఆకాంక్షలు నెరవేరడం సాధ్యం.

- డా॥ ఎం. చెన్న బసవయ్య,

డా॥ డి. రవీందర్,

రాజనీతిశాస్త్ర ఆచార్యులు, ఉన్నానియా యూనివర్సిటీ.

సాక్షి దినపత్రిక, 14-01-2011

నివేదికలో డొల్లతనం

అధ్యయనం, శాస్త్రీయత పూజ్యం

శ్రీ కృష్ణ కమిటీ సూచించిన ఆరు పరిష్కార మార్గాలలో మొదటి మూడు అభిప్రాయాలు అమలుకు సాధ్యం కావని వారే ప్రకటించారు. అలాగే 1వ, 6వ సూచనలు, అలాగే 2వ, 4వ సూచనలు కూడా దాదాపు ఒకలా ఉన్నాయి. రాయల తెలంగాణ అంశం కొత్తగా ఈ కమిటీ తెరపైకి తెచ్చిందే. ప్రథాన సమస్య, హైదరాబాద్ కేంద్రంగా పది జిల్లాలలో కూడిన తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు కోసమే. ఆరో అభిప్రాయంలో వారు చెప్పిన అభివృద్ధి మండశ్శ ఇప్పటికే ఏర్పాటయి ఉన్న విషయం వారికి తెలియదా? మరి ఈ కమిటీ ఒక నిర్దిష్టమైన, శాస్త్రీయమైన కోణంలో ఏమైనా పరిష్కారం చూపగలిగిందా అన్నది ప్రత్యుధకం.

ఐదుగురు సభ్యులతో కూడిన శ్రీ కృష్ణ కమిటీ రాష్ట్రంలో ఏడు అంశాలపై అధ్యయనం చేసి, ఆరు అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేసి అందులో మూడు పనికి రావని తెల్చింది. ఏడాది కాలం పాటు రాష్ట్రంలో వందలాది పర్యాటనలు, సమీక్షలు, సభలు, పర్యాటనలు చేసిన కమిటీ రెండు సంపుటాలుగా 688 పేజీల నివేదిక అందజేసింది. తాము చేసిన సూచనల్లో సగం పనికిరావని వారే స్వయంగా తేల్చుడంలోనే ఈ కమిటీ శాస్త్రీయత వెల్లడవుతున్నది. రాజకీయ పార్టీలదే తుది నిర్దయమని ప్రకటించిన ప్రభుత్వం - గతంలో ఇదే అంశంపై ప్రణబ్ ముఖ్యీ కమిటీకి రాజకీయపార్టీలు అందజేసిన నివేదికలు, అభిప్రాయాల గురించి పట్టించుకోవడం లేదు. ఏడాది పాటు రోజులు గడిపిన కేంద్రం ఇక ఎంతో కాలం ఈ అంశాన్ని పక్కన పెడితే ఇక్కడ శాంతి భద్రతలే కాదు, కాంగ్రెస్ పార్టీ రాజకీయంగా కూడా దెబ్బతినదం ఖాయమన్న అభిప్రాయాలు వ్యక్తం అవుతున్నాయి.

2011 డిసెంబర్ 31 నాటికి రాష్ట్ర పరిస్థితులపై నివేదిక ఇవ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం గత ఏడాది ఈ కమిటీని నియమించింది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వందలాది పర్యాటనలు చేసి లక్షలాది విజ్ఞాపులు తీసుకున్న ఈ కమిటీ తనకు ఇచ్చిన గడవు కంటే ఒక రోజు ముందుగానే నివేదిక సమర్పించింది. ఈ నివేదికను వెన తేదీన అభిలప్పక్క సమవేశం ఏర్పాటు చేసి హోమ్ మంత్రి చిదంబరం రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులకు అందజేశారు. ఆరు సూత్రాల పథకం వలె ఆరు ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలను కమిటీ నివేదించింది. రాష్ట్ర ప్రజలు ఎంతో ఆత్మతగా ఎదురుచూస్తున్న ఈ నివేదిక సారాంశం మాత్రం రాష్ట్రంలో ఎవరినీ మెప్పించలేకపోయింది. అందరికీ ఆమోదయోగ్యంగా తమ నివేదిక ఉంటుందని అనేక సంచర్యాలలో కమిటీ చెప్పినప్పటికీ వారు చేసిన అధ్యయనాలు శాస్త్రీయంగా, ఆచరణాత్మకంగా, ఆమోదయోగ్యంగా ఎంత మాత్రం కనుపించడం లేదు. ఏడాది కాలం పాటు లోతుగా అధ్యయనం చేశామన్న కమిటీ మాటలు నివేదికలో మాత్రం పెద్దగా ప్రస్తుతం కాలేదు. ఒక పక్కన అభిప్రాయాన్ని కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఒక దిశా నిర్దేశం కానీ, ఒక ప్రణాళికా కానీ సూచించలేకపోవడమే ఈ కమిటీ అధ్యయన ప్రత్యేకత. ఇది ఏ ప్రాంతానికి ఆమోదయోగ్యంగా గాని, వ్యతిరేకంగా గాని లేకుండా ఉండి, సమస్యను మళ్ళీ మొదటికి తెచ్చింది. ఇక ఇప్పుడు పరిష్కారం మీ ఇష్టం అన్నట్టుగా కమిటీ తెల్చింది. ఇప్పుడు తిరిగి కాంగ్రెస్ పార్టీపైన, కేంద్ర ప్రభుత్వంపైన ఒత్తిడి పెరిగింది. ఏడాది పాటు సమస్యను వాయిదా వేయడానికి మాత్రమే ఈ కమిటీ ఉపయోగపడింది. అయితే అందరూ శంకించిన విధంగానే ఈ నివేదిక అంశాలున్నాయి.

తెలంగాణ ప్రత్యేకరాష్ట్ర ఏర్పాటు అనే డిమాండ్ ఎన్ని ఏళ్ళ నుంచి ఆ ప్రాంతంలో ఎంత బలంగా ఉందో పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా, పైపై పరిస్థితులనే కమిటీ విశేషించుకున్నట్టు అర్థం అవుతోంది. గతంలో భాగోళికంగా ఒక రాష్ట్రంగా ఉన్న తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని రాష్ట్రాల పునర్వ్యాపాదన, భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల ఏర్పాటు సమయంలో అంద్రా ప్రాంతంలో కలిపిన విషయాన్ని ఇప్పుడు తప్పకుండా ప్రస్తావించాలి. 1956 నవంబర్ 1న అంద్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఏర్పాటు సమయంలో పెద్ద

మనముల ఒప్పందం చేసుకొని, తెలంగాణకు సంబంధించి అప్పుడే ప్యాకేజీని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఆ అంశాన్ని ఇప్పుడు తప్పకుండా పరిగణలోకి తీసుకోవాలి. 60 ఏళ్ళుగా తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర కాంక్ష ప్రబలంగా ఉన్నా ఆ విషయాన్ని, అక్కడున్న పరిస్థితులను కమిటీ అంత తీవ్రంగా తీసుకోలేదు. ఆరు సూచనలలో ఒకటిగా మాత్రమే ఈ అంశాన్ని వారు ప్రస్తావించారు. అభివృద్ధి, జిడిపి ప్రతిపాదకన రాయలసీమ వెనుకబడిందని, ఆంధ్రప్రాంతంతో పాటు తెలంగాణ కూడా అభివృద్ధి సాధించిందని, సెటిలర్సు నమస్కులు ఎదుర్కొంటున్నారని, ఆంధ్ర ప్రాంత వ్యాపారులు, పెట్టుబడిదారుల వల్ల ప్రౌదరాబాద్ అభివృద్ధి చెందిందన్న అభిప్రాయాలను కమిటీ వెల్లడించడం చరిత్రను విస్మరించడమే. దశాబ్ద కాలంగా రాష్ట్రంలో ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమం బలంగా విస్తరించి రాజకీయాలను శాసించే శక్తిగా ఎదిగింది. రాష్ట్రంలో తెలంగాణ అంశాన్ని ప్రస్తావించకుండా ఏ రాజకీయ పార్టీ ఏమీ మాట్లాడలేని పరిస్థితి నెలకొంది. ప్రత్యేక తెలంగాణ ఏర్పాటు అంశమే కీలకంగా మారిన ప్రస్తుత తరుణంలో, కేసిఆర్ అమరణ నిరాపోర దీక్షల ఫలితంగా రాష్ట్రంలో తెలంగాణ అంశం తేల్చుకుండా ఉండలేని పరిస్థితుల్లోనే 2009 డిసెంబర్ 9న తెలంగాణ ప్రక్రియను ప్రారంభిస్తున్నట్టు హోమ్ శాఖ మంత్రి ప్రకటించారు. తర్వాత సీమాంధ్ర ప్రాంతంలో అలజడి ప్రారంభమయింది. అయితే, దశాబ్దాల కాలంగా ఉన్న తెలంగాణ ఉద్యమానికి, పది రోజుల సీమాంధ్ర ఉద్యమానికి పోలికే లేదు. కానీ, ఆ ఉద్యమాన్ని తెలంగాణ ఉద్యమంతో సమానంగా చూసిన కేంద్రప్రభుత్వం శ్రీకృష్ణ కమిటీ పేరట ఏడాది కాలం గడిపేందుకే ప్రయత్నించిందని తేఱతెల్లమవుతోంది. తిరిగి అభిలప్ప అభిప్రాయాలు చెప్పమని కోరుతోంది. అభిలప్ప అభిప్రాయాలే ప్రత్యేక తెలంగాణకు ప్రాతిపదిక అయితే, శ్రీకృష్ణ కమిటీ పనే అవసరం లేదు. మన్యసీమ, రాయల తెలంగాణ, ప్రౌదరాబాద్ కేంద్ర పాలితప్రాంతం వంటి అంశాలను శ్రీకృష్ణ కమిటీ ప్రభుత్వం ముందు పెట్టింది. అసలు మన్యసీమ గురించి, రాయల తెలంగాణ గురించి అడిగిందవరు? ఆ ఒకటి రెండు అభిప్రాయాలను 4 కోట్ల తెలంగాణ ప్రజలు దీర్ఘాలిక ఆకాంక్షలను కలపి చెప్పడం ఈ కమిటీకి ఎలా భావ్యం అనిపించింది? ఈ డిమాండ్స్‌పై వారికి వచ్చిన విజ్ఞాపులు ఎన్ని? ఏ ప్రాతిపదికపై ఆ అంశాలను వారు పరిగణన లోకి తీసుకున్నారో పరిశీలిస్తే శ్రీకృష్ణ కమిటీ అనలు తెలంగాణ అంశంలో లోతైన అధ్యయనం చేయలేదన్న విషయం స్పష్టమవుతోంది.

సుమారు ఆయపందల మంది విద్యార్థినీ విద్యార్థులు ప్రత్యేక తెలంగాణ కోసం ఆత్మ బలిదానాలు చేసుకుంటే ఆ ప్రాణ త్యాగాలకు శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఎక్కడ విలువనిచ్చింది? ఏళ్ళ తరబడి నష్టాల పాలవుతూ.... అవమానాల పాలై ఉద్యోగాలు కోల్పోయి, తమ ప్రాంతంలోనే తాము పరాయి వాళ్ళగా జీవిస్తూ ఉనికి కోసం పోరాచుతున్న తెలంగాణ వారి ఆత్మపోవ ఈ కమిటీకి ఎందుకు వినిపించలేదు?

శ్రీకృష్ణ కమిటీకి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా మొత్తం వచ్చిన విజ్ఞాపులు ఎన్ని, అందులో ఏ ప్రాంతం నుంచి ఎన్ని విజ్ఞాపులు ఏ డిమాండ్స్ పై వచ్చాయి అనే వివరాలను కూడా శ్రీకృష్ణ కమిటీ బహిర్భతం చేయాలి. లక్షకుపైగా వచ్చిన అభిప్రాయాలను, రాజకీయ, సామాజిక, సాంస్కృతిక, కుల, వర్గ సంఘాలతో జరిపిన అనేక చర్చలు, సమీక్షలు, సమావేశాల ఫలితంగా కమిటీ ఈ అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేస్తే - మరి వారు ప్రకటించిన అభిప్రాయాలకు ఎంత శాతం ప్రజా మద్దతు ఉండో కూడా ప్రజలకు తెలియాలి.

పదే పదే ఇతర పార్టీలపై నెపం మోపి సమయాను రాజకీయంగా దాటవేసి తమ పబ్లికునే ధోరణిని కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రదర్శిస్తోంది. మరోసారి కూడా తెలంగాణ విషయంలో తప్పుటడుగులే వేయకుండా సరైన జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే తప్ప తెలంగాణలో కాంగ్రెస్ పార్టీకి మనుగడ ఉండదు.

- కప్పర హరిప్రసాద్ రావు

సూర్య దినపత్రిక, 8-01-2011

పద్మవ్యాహంలో కాంగ్రెస్

మా వ్యాహం ప్రకారమే శీకృష్ట కమిటీ నివేదిక ఉంటుంది... అని ధిల్లీలో కాంగ్రెస్ అధికార ప్రతినిధి ఒకరు గత నెలలో విలేకరులతో ఇష్టాగోష్టిగా మాట్లాడుతూ అన్నారు. మీ వ్యాహం ప్రకారం నివేదిక ఉంటుందా ... అని ఒక విలేకరి అడిగినప్పుడు ఆయన నాలుక కరుచుకున్నట్లు నటించారు. లేదు.... లేదు.... నివేదిక ప్రకారం వ్యాహం ఉంటుంది... అని మాట మార్చారు. బహుశా ఆయన నిజంగానే పొరపాటుగా మాట్లాడి ఉంటారని విలేకరులు అనుకున్నారు కాని కాంగ్రెస్ ప్రతినిధులు ఏదీ అనాలోచితంగా మాట్లాడరని వారికి తర్వాత అర్థం అయింది. శీకృష్ట కమిటీ నివేదిక వెలువడిన తరువాత ఇదే అధికార ప్రతినిధి మళ్ళీ మాట్లాడుతూ చెప్పానుగా మా వ్యాహం ప్రకారమే నివేదిక ఉంటుందని... అనడంతో తెల్లబోవడం విలేకరులవంతైంది. అంటే నిష్పక్షపాతిగా పేరుపడ్డ జస్టిష్ శీకృష్ట కాంగ్రెస్ వ్యాహం ప్రకారమే తన నివేదిక రచించారన్న విషయం స్పష్టమవుతుంది. లేదా శీ కృష్ట ఆలోచనలు, కాంగ్రెస్ ఆలోచనలు ఒకే రకంగా ఉండే అవకాశాలు కూడా లేకుండా పోలేదు. నిజానికి శీకృష్ట కమిటీ నివేదిక వెలువడక ముందు నుంచీ నివేదిక తీరుతెన్నుల గురించి కమిటీ సభ్యులు రకరకాల సందర్భాల్లో వేర్చేరుగా వెల్లడిస్తూనే ఉన్నారు. తాము అభివృద్ధికి ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నామన్న విషయంలో వారు తమ ఆలోచనలను దాచుకోలేదు. శీకృష్ట కమిటీ సభ్య కార్యదర్శి దుగ్గల్ కామన్వెల్ట్ క్రీడల సందర్భంలో జరిగిన విందులో ఒక తెలంగాణ ఎంపితో తన ఆలోచనలను కూడా పంచుకుని తాము తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు సుముఖంగా లేమని చెప్పారు. ఇక హోంశాఖకు చెందిన అధికారులు కూడా కమిటీ నివేదిక ఏ రకంగా ఉండదాటున్నదన్న విషయంలో తమ అఫిప్రాయాలను ఎప్పటికప్పుడూ చెబుతూనే ఉన్నారు. నిజానికి దుగ్గల్ కూడా గతంలో హోంశాఖ కార్యదర్శిగా ఉన్నారు కనుక, ఆయన ఆలోచనలు, హోంశాఖ ఆలోచనలూ పరస్పరం పంచుకునే ఉంటారన్న విషయంలో అనుమానాలు అవసరం లేదు. శీకృష్ట కమిటీ అధ్యాయం 8లో శాంతిభ్రంతలకు సంబంధించి చేసిన పరిశీలనలను దుగ్గల్ స్వయంగా రచించి ఉంటారు. అయితే వాటిని రహస్యంగా ఒక సీల్ కవర్లో ఆయన హోం మంత్రికి ప్రత్యేకంగా అందించారని, వాటిని ప్రజలకు వెల్లడించడం లేదని నివేదికలోనే వెల్లడించారు. శీకృష్ట కమిటీ తుది నిర్ధారణలకు రావడానికి ఈ అధ్యాయమే కీలకమైనదన్న విషయంలో సందేహం లేదు. తెలంగాణ ఏర్పాటు చేసేందుకు శాంతి భ్రంతల సమస్య అడ్డుపడుతున్నదా? కమిటీ రహస్యంగా ఉంచిన ఆ అంశాలేమిటి? వాటిని ప్రజలు తెలుసుకునే అవకాశం లేదా? అందులో వాస్తవం ఉంటే వాటిని ప్రజలతో అంగీకరింపజేయాలిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి లేదా?

తెలంగాణకు సుముఖంగా వచ్చే అవకాశం లేదు మిత్రమా... అని ఒక కేంద్రమంత్రి, ఒక కాంగ్రెస్ వర్షింగ్ కమిటీ సభ్యుడు నివేదిక వెలువదేందుకు ముందే వ్యాఖ్యానించారు. నివేదిక తెలంగాణకు అనుకూలంగా ఉంటే తెలంగాణలో పెద్ద ఎత్తున బలగాలను ఎందుకు దించుతారని వారు ప్రశ్నించారు. హేతుబద్ధంగా చూసినా కూడా వారి ఆలోచన సరైనదేనని నివేదిక వచ్చిన తరువాత అర్థమైంది. నివేదిక లోని అంశాలు ఎంత గొప్పగా ఉన్నాయి, వారు తాము చెప్పుదలుచుకున్న విషయానికి ఆధారంగా ఎంత శాస్త్రీయ పరిశోధన చేశారు, ఆ పరిశోధన వెనుక ఏ సంస్థలున్నాయి? అందులో తప్పాప్పులేమిటి? అనేది ఈ పాటికే రాష్ట్రంలో మేధావులు ఏకి పారేస్తున్నారు. ఏ నివేదిక వచ్చినా దానిపై జనం తమ తమ దృష్టితో విమర్శించడం, విశ్లేషించడం సహజం... దాన్ని పక్కన బడితే నివేదిక సాధించిందేమిటి? అన్న విషయంపై దృష్టి సారించడం అవసరం.

తమ నివేదిక అందర్నీ సంతోషపెడుతుంది ... అని జస్టిష్ శీకృష్ట స్వయంగా కితాబు ఇచ్చుకున్నారు. ఇది చాలా విచిత్రం. ఏ నివేదికా అందర్నీ సంతోషపెట్టుదు. తన నివేదిక కొందరికి బాధ కలిగించినా, ఎక్కువ మందికి సంతోషం కలిగిస్తుంది అని శీకృష్ట అంటే నిజాయితీగా ఉండేది.

అనుకున్న విధంగానే జస్టిష్ శీకృష్ట నివేదిక వెల్లడైన తరువాత అది అందర్నీ సంతోషపెట్టేదన్న విషయం

స్వప్తమైంది. కాంగ్రెస్ అధిష్టానం ఎంత నచ్చచెప్పాలని చూసినా తెలంగాణ కాంగ్రెస్ నేతలు వినే పరిస్థితిలో కనిపించడం లేదు. నివేదిక తమకు వ్యతిరేకంగా ఉండబోతున్నదని తెలిసిన కొందరు తెలంగాణ ఎంపీలు, ప్రణబ్ ముఖ్యీ కాళ్ళమీద కూడా పడి తెలంగాణ ఇవ్వాలని కన్నీరు మన్నీరుగా ఏడ్చారు. అంధోనీని కంటతడి పెట్టించారు. కాని రాజకీయాలు దుర్భాగ్యమైనవి. అవి ఒకరి కన్నీళ్ళకో, మనోభావాలకో కరిగేవి కావు. కాంగ్రెస్ రాజకీయాలు మరీ దుర్భాగ్యమైనవి. తెలంగాణపై తమ అభిప్రాయం చెప్పకుండా ప్రజలతో, తమ పార్టీ సభ్యులతో చెలగాటమాడడం వల్ల పరిస్థితి ఇంత దూరం వచ్చిందని తెలిసినా, వారు స్వప్తంగా ఒక నిర్ణయానికి రాలేరు. ఇప్పటికైనా శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికలో ప్రధాన సిఫారసుకు తాము కట్టుబడి ఉంటామని కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రకటించే స్థితిలో లేదు. నిజానికి తన నివేదిక వెల్లడైన తర్వాత రాష్ట్రంలో గందరగోళం ఏ స్థాయిలో ఉండబోతుందో జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ నివేదికలోనే ఊహించారు. కాని ఆ గందరగోళాన్ని వ్యాపోత్కంగా, ధృఢంగా ఎదుర్కొపాలని సూచించారు. సత్యర నిర్ణయాలు తీసుకొని ప్రజలకు సర్వార్థమైన విశ్వాసం కలిగించాలని పేర్కొన్నారు. న్యాయమూర్తులకు రాజకీయ అనుభవం ఉండదు కనుక వారు చెప్పినట్లు చేయగల శక్తి రాజకీయ నాయకులకు ఉండదు. ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ నేతలు సంఖ్యాబలం ఆధారంగా నిర్ణయం తీసుకుంటారు కాని ఇక మరే విషయాలైనా వారికి అప్రధానం.

కేంద్రంలో 2జి స్పెక్ట్రమ్ కుంభకోణం విషయంలో లక్షా 75 వేల కోట్ల కుంభకోణం జరిగిందని రాజ్యంగ సంస్థ సిఎచ్ చెప్పినప్పటికీ దాన్ని అంగీకరించడానికి ప్రభుత్వమే సిద్ధంగా లేదు. సీఎచ్చీవి కాకిలెక్కలని కేంద్రమంత్రి కపిల్ సిబాల్ చెప్పడం అత్యంత దారుణమైన విషయం. పార్ట్ మొంటరీ కమిటీ అయిన పభ్లిక్ అకొంట్ కమిటీ పరిశీలించే వచ్చే సీఎచ్ నివేదికలోని మంచి చెడ్డలను తీర్చానించేదెవరు? కపిల్ సిబాల్ చేసిన ఈ వ్యాఖ్యలు ఆయనవి కావు. ఆయన మేడమ్గా భావించే సోనియాగాంధీవేనని స్వప్తంగా తెలుస్తున్నది. కేంద్రంలో మనోహన్ సింగ్ సర్వార్థను కాపాడుకునేందుకు రాజ్యంగ సంస్థలమైనా దిగజార్చేందుకు కాంగ్రెస్ వెనుకాడక పోవడం ఇది మొదటిసారి కాదు. ఎమర్జెన్సీలోనూ ఇదే జరిగింది. అప్పుడు సుట్రీంకోర్చు కూడా కాంగ్రెస్ చేతుల్లో పాప అయింది. కాంగ్రెస్ వ్యాపోనికి అనుగుణంగా, తెలంగాణకు వ్యతిరేకంగా శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక ఇచ్చేందుకు, ప్రస్తుత లోక్ససభలో బలాబలాలు ఒక కారణం కావచ్చు. బహుశా రాజకీయంగా తాము నష్టపోతామని కూడా కాంగ్రెస్ భావించినట్లుంది. కాని, రాష్ట్రంలో సర్వార్థ మాటేమిటి? ఇప్పుడిప్పుడే కిరణ్ ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టుకుని తమ స్థానాలు కోల్పోయేందుకు తెలంగాణ కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్చేలు సిద్ధంగా లేరని, వారు తెగేదాకాలాగకపోవచ్చునని కాంగ్రెస్ అధిష్టానం ధృఢవిశ్వాసంతో ఉన్నది. తెలంగాణ ఉద్యమం జోరుగా ఉన్న సమయంలో కూడా కిరణ్ మంత్రివర్గంలో పదవులు సాధించేందుకు తెలంగాణ కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్చేలు పైరవీలు చేయడం ఈ విశ్వాసానికి కారణం కావచ్చు.

తాము చిన్న రాష్ట్రమై వ్యతిరేకం కాదని అన్నాము కాని అనుకూలమని ఎక్కడైనా చెప్పామా? అని మరో కాంగ్రెస్ ప్రతినిధి అన్నారు. నరం లేని నాలుకలు కాంగ్రెస్ వారికే ఎక్కువగా ఉన్నాయేమానని దీన్ని బట్టి అనుమానం కలుగుతుంది. జగన్ విషయంలో కూడా కాంగ్రెస్ తాత్పారం చేస్తూ వచ్చింది. మొక్కె వంగనిది మానై వంగునా అన్న సామేత ఈ విషయంలో రుజువైంది. ఓదార్పు యాత్ర విషయంలో కాంగ్రెస్ అధిష్టాన్ని ధిక్కరించినప్పుడే సామదాన భేద దండోపాయాలను వెంటవెంటనే ఉపయోగించకుండా తాత్పారం చేసినందువల్లే కాంగ్రెస్ ఇప్పుడు ఏమీ చేయలేని నిస్సహాయ పరిస్థితిలో పడింది. తెలంగాణ, జగన్ వ్యవహరాలలో కాంగ్రెస్ అవలంబించిన నీతి తమ గొయ్యాని తాము తవ్వుకోవడమే. కాంగ్రెస్ పరిభాషలో ఇదే వ్యాహం అయితే అది తన చుట్టూ తానే అల్లుకున్న పద్మవ్యాహమై ఉండాలి.

- ఎ. కృష్ణరావు

(ఆంధ్రజ్యోతి ధిల్లి ప్రతినిధి)

ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక, జనవరి 12, 2011

అవ్యవహరంగా కమిటీ నివేదిక

తమ ఆకాంక్షలకు విరుద్ధంగా ఏర్పడ్డ సమైక్యంద్రప్రదేశ్ నుంచి ప్రత్యేక తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని విడదిసి దానిని ప్రత్యేక రాష్ట్రంగా అవతరింపజేయాలని కోరుతూ అరవై సంవత్సరాలుగా తెలంగాణ ప్రజలు పోరాచుతున్నారు. సమైక్యంద్రప్రదేశ్ అనే భావాన్ని బలవంతపు వివాహంగా పేర్కొంటూ 'పరస్పర సామరస్యం కొరవడిననాడు ప్రజలు వేర్పాటును కోరవచ్చునని అప్పటి ప్రథానమంత్రి జవహర్లాల్ నెప్రశాగారే అభయమిచ్చారు.

కేంద్రప్రభుత్వం వారైనా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా నియమింపబడిన ఏ కమిషన్ లేక కమిటీ అయినా తేల్చివలసింది జవహర్లాల్ నెప్రశాగారు ప్రస్తావించిన 'సామరస్యం' కుదిరిందా లేదా అనునది మాత్రమే. కుదరకపోతే 'విడాకులు' కోరిన వారిన కోరికను అంగీకరించడం మాత్రమే. మరొకటి కాదు. సామరస్యం కుదరలేదని అరవై ఐదేళ్ళ పైచిలుకు ప్రత్యేక తెలంగాణ పోరాటం నిరూపించనే నిరూపించింది. ఇక ఇంకా నిరూపించవలసిందేముంది? అరవై ఏక్కుగా కుదరని 'దాంపత్యం' ఇక ముందు కుదురుతుందా? అదెలా సాధ్యం? ఆంద్రా, తెలంగాణల మధ్య జరుగుతున్న పోరాటం ఒక విధమైన 'విడాకుల పోరాటం'. అది శ్రీకృష్ణ కమిటీ అధ్యక్షులు, స్వయంగా న్యాయవేత్తలయిన జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ గారు గమనించకపోవడం, గుర్తించకపోవడం శోచనీయం. ఆ ఒకే ఒక అతి శక్తివంతమైన ఆధారంగా వారి ఆభరు నిర్ణయం ప్రకటించకపోవడం మరీ శోచనీయం.

బల ప్రయోగం ద్వారా, కొన్ని తాత్కాలిక ఉపకమన చర్యలతో వాయిదా వెయ్యటం, కొన్ని కమిషన్లను, కమిటీలను వేయటం ద్వారా సమస్యను పరిష్కరించే ప్రయత్నాలు జరిగాయి. కాని ముందే ఊహించిన విధంగా అవన్నీ విఫలమయ్యాయి. నిజానికి కుటుంబాలైనా, వ్యాపార సంస్థలైనా ఒక మేరను దాటి విస్తరించి వాటి కార్యకలాపాలను సరిగ్గా నిర్వహించలేని పరిస్థితి ఏర్పడ్డప్పుడు సమర్థవంతమైన నిర్వహణ కోసం తమకు తాముగానే విడిపోతాయి. విడిపోవడం అనివార్యమని తెలిసినప్పుడు అవి వేరుపడటానికి వెనుకాడవు. "A businessman should not only know how and when to get out of business as he has to know how and when to get into it" అను సామెతొకటుంది. ఈ విషయాన్ని గుర్తించే వారే వివేకులు, వికాసవంతులు.

ఒక రాష్ట్రాన్ని ఏర్పరచటమనునది ఆ రాష్ట్రంలోని వనరులను ప్రజల ప్రయోజనం కోసం సమ్యంగా నిర్వహించటమను 'వ్యా పారం' కోసమే. అన్ని వ్యాపారాలకు వర్తించినట్టే రాజకీయ వ్యాపారానికి కూడా వ్యాపారానికి చెందిన అవసరాలు, అగత్యాలు వర్తిస్తాయి. ఒక రాష్ట్ర నిర్వహణ చాలాకాలం చాలామందికి అనుకూలంగా సమ్యంగా సాగకుంటే ఆ రాష్ట్ర అవతరణ లోపభాయిష్టమైనదనే అనాలి. కనుక దాన్ని పునరాలోచించి, పునర్వ్యాస్టికరించాలి. అప్పుడు ఆ కొత్త వ్యవస్థకు తన సొంత వ్యవహారాలను సాధ్యమైనంత చక్కగా నడిపేందుకు కావలసిన స్వాతంత్యం, అనుకూలత లభిస్తాయి. ఏ వ్యవహారానికి చెందిన క్లిప్పపరిస్థితివైనా, విషమ పరిస్థితివైనా (రాజకీయ వ్యవహారాల విషమ పరిస్థితిని కలుపుకుని) పరిష్కరించే విధానం ఇదే. అంతే తప్ప ఏదో ఒక వ్యక్తినో లేక కొందరు వ్యక్తులనో నియమించి విభజన అవసరమా కాదా అని అడగటం ద్వారా కాదు. గత అరవై సంవత్సరాలుగా సమైక్యరాష్ట్రంలో జరుగుతోన్న విషయాలను గమనిస్తే విభజన అవసరం అని స్పష్టంగా తెలిసిపోతుంది. రెండు ప్రాంతాల ప్రజలు ఎందరో ప్రాణాలు కోల్పోతూ, ఆర్థిక నష్టాలు చవిచూస్తా తమ భవిష్యత్తు గురించి నిరవధిక అనిశ్చితత్వానికి గురొతున్నారు. గతంలో వచ్చిన ఉద్యమాలు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాల కోసమైతే, ఇప్పటి ఉద్యమాలు చిన్న రాష్ట్రాలతో కలిగే పాలనాపరమైన వెసులుబాటు కోసం. ఎందుకంటే పెద్ద రాష్ట్రాలలో భూ వైశాల్యం, జనాభా ఎక్కువగా ఉండడం వలన పాలకులు ప్రజలందరికి సరైన సేవలు అందించజాలరు కనుక.

అంధప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు దాని జనాభా మూడు కోట్లు మాత్రమే. ఇప్పుడి దాదాపు పది కోట్లు అంటున్నారు. భవిష్యత్తులో అది ఇరవై లేక ముపై కోట్లకు పెరుగవచ్చ. జనాభా ఎంత పెరిగినా రాష్ట్రాన్ని విభజించకుండా

అలనే ఉంచుదామా? అధిక జనాభా, అధిక విస్తరణల వల్ల నుపరిపాలన సాధ్యం కాదనే విషయాన్ని రుజువు చేసేందుకు మనకు ఉత్తర ప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, బీహార్ రాష్ట్రాలు ఇప్పటికే రెండుగా, మూడుగా చీల్చబడ్డాయి. అక్కడ ఇంకా ఎన్నో ప్రజాభీష్టాలు మిగిలున్నాయి. కనుక రేపో మాపో అని మరిన్నా విభజింపబడవచ్చు.

ప్రాదరాబాద్ అభివృద్ధికి సీమాంధ్రులు తోడ్పడ్డారు కనుక ఆ నగరాన్ని ఒక వివాదాన్పద విషయంగా ఉంచాలనడం అర్థరహితం. ఎందుకంటే ఇదే ప్రాతిపదికమీద గతంలో గుజరాతీలు బొంబాయిని అడిగి నష్టుడు, ఆంధ్రా వారు మద్రాసును అడిగినష్టుడు వారి కోరికలు నిస్సంకోచంగా నిరాకరింపబడినాయి. భాషాప్రాతిపదిక మీద రాష్ట్రాన్ని సమైక్యంగా ఉంచాలనడం కూడా తప్పుడు అభిప్రాయమే అనక తప్పదు. ఎందుకంటే భాషాప్రయుక్త ప్రాంతంగా ఉంచటం కోసమే భాషను ఉపయోగించాలని భావించే తెలుగువారు, వారి నిరిష్టత వల్లనే తెలుగు భాష ఇప్పుడు తెలుగువారికి కాకుండా పోయిందని, పోతోందని గ్రహించాలి. (ఆంధ్రులకు తెలుగు కంటే ఆంగ్లం పైనే మోజెక్కుపని అందరికి తెలిసిందే.)

కమిటీ నివేదిక, విశ్వాసయోగ్యం కాని ప్రభుత్వ సమాచారాన్ని పాక్షికమైన, ఏకపక్షమైన ఆధారాలను పునాదులుగా చేసుకొని ఒక విద్యార్థి సమర్పించిన పాక్షిక సత్యాల కలగూరగంప లాంటిదని మా అభిప్రాయం. ఒక పీపోచ్చీ పరిశోధకుడు అయివు తెచ్చుకున్న ఆధారాల సహాయంతో అస్తవ్యస్తంగా రాసిన సిద్ధాంత గ్రంథం లాంటిది. అది ఎవరినీ సంతృప్తిపరచదు. దానిలో ఐక్యపరచడం కన్నా విడగొట్టే ధోరణే అధికంగా ఉంది. సరళీకృతం చేయటంకన్నా క్లిఫ్పపరచే ధోరణే ఎక్కువ. నిజం చెప్పులంటే అదొక పరస్పర విరుద్ధమైన, అయోమయమైన, స్వవిమర్ఖ, స్వభండనలాంటి నివేదిక. కనుక దానితో ప్రమేయం లేకుండానే నిర్ణయం తీసుకోవాలి.

ఆ నివేదికలో పేర్కొనబడిన ఒకే ఒక తెలంగాణకు అనుకూలమైన వ్యాఖ్య - వి.పి. మీనన్ రాసిన ‘ఇంటిగ్రేషన్ అఫ్ ది ఇండియన్ స్టేట్స్ అనే’ గ్రంథంలోని వాక్యం. మనదేశపు మొట్టమొదటటి హోంశాఖ మంత్రి సర్దార్ వల్లభాయిపటేల్ ఉటంకించిన ఆ వాక్యం ఇలా ఉంది. “వాస్తువాలను అంగీకరిం చకపోవటమన్నది మూర్ఖత్వం. నిజాలను సూచిగా, సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొనకపోతే అవే ప్రతీకారాన్ని తీర్చుకుంటాయి”. ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసం తెలంగాణలో ప్రస్తుతం నెలకొని ఉన్నవే కచ్చితమైన వాస్తవాలు అనే విషయంలో ఏ సందేహమూ లేదు. వాటిని గుర్తించకపోతే అవే ప్రతీకారాన్ని తీర్చుకుంటాయనడంలో కూడా ఏ సందేహమూ లేదు.

- డాక్టర్ వెల్చల కొండలరావు

తెలంగాణ కల్పరల్ ఫోరం కన్సీనర్

అంద్రజ్యోతి దినపత్రిక, 20 జనవరి 2011

సూచనల్లో మూడింటిని కమిటీయే తిరస్కరించింది కేంద్ర హోంమంత్రి చిదంబరం వివరణ

స్వాధిలీ : తెలంగాణా, సమైక్యంధ్ర ఉద్యమాల నేపథ్యంలో ఏర్పాటైన జస్టిష్ శ్రీకృష్ణ కమిటీ చేసిన సిఫార్సుల్లో మొదటి మూడింటిని ఆ కమిటీయే తిరస్కరించిందని కేంద్ర హోం మంత్రి పి.చిదంబరం తెలియజేశారు. ఈ మూడు సిఫార్సులా కూడా ఆచరణాత్మకమైనవి కావని కమిటీయే పేర్కొన్నదని ఆయన తెలిపారు. కమిటీ తాను చేసిన ఆరు సిఫార్సులకూ బొమ్మ, బొరుసులు రెండింటినీ వివరించిందని చిదంబరం చెప్పారు. కమిటీ తన అభిప్రాయాలను కూడా ఈ నివేదికలో పొందుపర్చిందని ఆయన చెప్పారు. కమిటీ నివేదికను శ్రద్ధగా చదివితే, మొదటి మూడు సిఫార్సులనూ కమిటీయే తిరస్కరించిందన్న విషయం స్పష్టం అవుతుందని ఆయన చెప్పారు.

చివరి మూడు సూచనలు ఆచరణాత్మకమైనవని కూడా కమిటీ పేర్కొంది. మొదటి సూచన యథాతథ పరిస్థితిని కొనసాగించడం. ప్రస్తుతం నెలకొన్న పరిస్థితుల్లో ఇది ఆచరణ సాధ్యం కాదని కమిటీ అభిప్రాయపడింది. ఇక రాష్ట్రాన్ని సీమాంధ్ర, తెలంగాణలుగానూ, సైదరాబాద్‌ని కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగానూ ప్రకటించడం. రెండు రాష్ట్రాలకు కాలక్రమంలో రాజధానులను నిర్మించడం. కాగా, ఈ సిఫార్సు వల్ల తెలంగాణా భగ్గుమనే అవకాశం ఉందనీ, అన్ని కోణాల నుంచి పరిశీలిస్తే ఇది ఆచరణ సాధ్యం కాదని కమిటీ అభిప్రాయ పడింది. ఇక మూడవ సిఫార్సు రాష్ట్రాన్ని రాయల తెలంగాణ, కోస్తాంధ్ర రాష్ట్రాలుగా విభజించడం, సైదరాబాద్‌ని రాయల తెలంగాణలో భాగంగా గుర్తించడం.

ఈ సిఫార్సును తెలంగాణ వాదులు కానీ, సమైక్యరాష్ట్రవాదులు కానీ ఆమోదించే అవకాశంలేదనీ, అందువల్ల ఇది కూడా ఆచరణ సాధ్యం కాదని కమిటీ అభిప్రాయపడింది. అన్ని పార్టీలు ఓపెన్‌మైండ్‌తో ఈ నివేదికను అధ్యయనం చేసి న్యాయమైన పరిష్కారం కనుగొనడానికి ప్రభుత్వానికి సహకరించాలని చిదంబరం విజ్ఞప్తిచేశారు.

ఈ విషయంలో జాప్యమేమీ లేదని, సాధ్యమైనంత త్వరలో సంప్రతింపుల ప్రక్రియ ఘర్తిచేసి పరిష్కారం కనుగొనగలమని అశిస్తున్నామన్నారు. ఏదాది పాటు శ్రమించి శ్రీకృష్ణ కమిటీ అత్యద్యుతమైన నివేదిక ఇచ్చిందన్నారు. రాష్ట్రప్రజలు, రాజకీయపార్టీల సహకారంతోనే ఇది సాధ్యమైనదని ఆయన చెప్పారు. అయినా సమావేశానికి కొన్ని పార్టీలు గైరాజ్రాజుకూ విషయం చిదంబరం విజ్ఞప్తిచేశారు.

ఆంధ్రప్రభ దినపత్రిక, 07/01/2011

జనం నవ్యతున్నారు

ఆంధ్రభూమి బ్యారో

స్వాధిలీ, జనవరి 6 : తెలంగాణ ప్రజలు చిరకాలంగా కోరుకుంటున్న ప్రత్యేక రాష్ట్రం సాధించి చరిత్రలో చిరస్నేహింగా మిగిలిపోవటమా? లేక లక్ష్మీన్ని సాధించటంలో విఫలమై చరిత్రహినులుగా మారిపోవటమా? అన్న విషయాన్ని తేల్చుకోవలసిన తరుణం ఆసన్నమయ్యాందని కాంగ్రెస్ ఎంపీల ఫోరం కన్స్యూనర్ పొన్నం ప్రభాకర్ అన్నారు. తెలంగాణ అంశంపై అధ్యయనం చేసి పరిష్కారాన్ని సూచించటంలో శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఫోరంగా విఫలమయ్యాందని ఆయన ఆరోపించారు. శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఇచ్చిన నివేదికను చూసి ప్రతి ఒక్కరు నవ్యతున్నారు. సమస్యను పరిష్కరించటానికి కచ్చితమైన సూచనలు చేయకుండా విద్యార్థులకు బిట్ పేపర్లో చాయిస్ మాదిరిగా ఆరు ఆప్సన్స్ ఇష్టుడం మేధావులుగా ముద్ర పడిన వారి సత్తాకు నిదర్శనమా? అని ఆయన ప్రశ్నించారు. తెలంగాణను సాధించే విషయంలో తాము పార్టీ ఆదేశాలను ఉల్లంఘించటం లేదని ఆయన చెప్పారు. కాంగ్రెస్ లో ఉన్నందునే తాము తెలంగాణ గురించి మాట్లాడగలుగుతున్నామని పొన్నం తెలిపారు. అనకాపల్లి ఎంపీ సబ్బంహారి, నెల్లూరు ఎంపీ మేకపాటి రాజమోహన్‌రెడ్డితో పాటు కొంత మంది పార్టీ క్రమశిక్షణను వ్యతిరేకంగా వ్యవహరిస్తున్నారని ఆయన ఆరోపించారు. తెలంగాణను సాధించేందుకు తమ వంతు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామని లక్ష్మీసాధనకు పోరాటం కొనసాగుతుందని ఆయన వెల్లడించారు. ఈ విషయంలో రాజకీయ నాయకులు విఫలమైతే విద్యార్థి, ఉద్యోగ సంఘాలు రంగంలో దిగి ప్రభుత్వాన్ని స్థంభింప చేస్తాయని ఆయన తీవ్ర పొచ్చరిక చేశారు. తెలంగాణ ప్రజల దీక్షను పోలీసు బలగాలు నిర్వ్యర్యం చేయలేవని ఆయన అన్నారు.

కాగా రానున్న బడ్జెట్ సమావేశాల్లో తెలంగాణ ఏర్పాటుకు సంబంధించిన బిల్లును ప్రవేశపెట్టాలని ప్రోకమాండ్ ను కోరుతామని మరో ఎంపీ డాక్టర్ జి.వివేకానంద చెప్పారు. ప్రోదరాబాద్ రాజధానిగా తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని జస్టిస్ శ్రీకృష్ణకమిటీ చేసిన సిఫార్సును అమలు చేసి ఆ ప్రాంత ప్రజల కలను నిజం చేయాలని రాజ్యసభ సభ్యుడు వి.హనుమంతరావుకోరారు. తెలంగాణ ప్రజలకు ఇచ్చిన హామీని తమ అధినేత్రి సోనియాగాంధీ నిలబెట్టుకుంటారన్న విశ్వాసాన్ని విపోచ్ వ్యక్తం చేశారు.

ఆంధ్రభూమి దినపత్రిక, 07-01-2011

విద్యార్థులే ఉద్యమనేతలు

పైదరాబాద్, న్యూసెలైన్ : ఇక విద్యార్థులు తమ చదువులకు స్ఫుర్తి చెబుతారో.... కొనసాగిస్తారో ఆలోచించుకోవాల్సిన తరణం ఆసన్నమైందని తెలంగాణ ప్రజాప్రంట్ (టీపీఎఫ్) ఛైర్మన్ గడ్డర్ కోరారు. విద్యార్థులే తెలంగాణ ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించాలని కోరారు. శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక విడుదలైన నేపథ్యంలో గురువారం నాంపల్లిలోని మదీనా ఎడ్యూకేషన్ సెంటర్లో నిర్వహించిన ఓపెన్ఫోరంలో ఆయన మాట్లాడారు. కమిటీ నివేదికను తిరస్కరిస్తున్నామని పేర్కొన్నారు. ఈ నివేదికతో సంబంధం లేకుండా తెలంగాణ బిల్లును పొర్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టాలని డిమాండ్ చేశారు. చేతివృత్తుల వారంతా సహాయ నిరాకరణ చేయాలని, ముస్లింలు నమాజ్కు ముందు ముందు తెలంగాణ సాధిస్తామని చెప్పి నమాజ్ చేయాలని కోరారు. ఎమ్ముచ్చి చుక్కారామయ్య మాట్లాడుతూ తెలంగాణకు సంబంధించి శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఐదు సలహాలివ్వడం ఆ కమిటీలో ఉన్న గందరగోళాన్ని బయటపెట్టిందని అన్నారు. ఉద్యమాన్ని నడిపిస్తున్న విద్యార్థులకు సంఖీభావంగా నిలిచి ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తేవాలని రత్నమాల చేసిన సూచనను ఝోరం ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించింది. చుక్కారామయ్య, గడ్డర్, రత్నమాల, సాంబశివరావు తదితరులు నేరుగా ఉస్కానియా యూనివర్సిటీకి వెళ్లి విద్యార్థులకు సంఖీభావం ప్రకటించారు.

ప్రజాప్రతినిధుల ఇళ్ల ముట్టడి

న్యూసెలైన్ నెట్వర్క్ : శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక నేపథ్యంలో గురువారం తెలంగాణవాచులు పలువురు ప్రజా ప్రతినిధుల ఇళ్ల ముట్టడించారు. పార్టీకి రాజీనామా చేయాలంటూ టీఆర్ఎస్ కార్యకర్తలు జగిత్యాల ఎమ్ముచ్చే ఎల్.రమణ ఇంట్లోకి చొచ్చుకునిపోయారు. రాజీనామా చేయాలంటూ మాజీ మంత్రి జీవన్రెడ్డి ఇంటి వద్ద నినాదాలు చేశారు. కామారెడ్డిలో టీడీపీ ఎమ్ముచ్చే గంప గోవర్ధన్ ను ఏబీవీపి విద్యార్థులు ఘురావ్ చేశారు. బిచ్చుండలో ఎమ్ముచ్చే హన్సుంతీషిందేను అడ్డుకున్నారు. ఆదిలాబాద్ జిల్లా కేంద్రంలో టీడీపీ ఎమ్ముచ్చే జోగు రామన్న ఇంటిపై టీఆర్ఎస్ నాయకులు దాడి చేసి ఫర్నిచర్ ధ్వంసం చేశారు. నల్గొండలో మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకటెరెడ్డి ఇంటిని ముట్టడించడానికి విద్యార్థులు విఫలయత్తం చేశారు.

సాక్షి దినపత్రిక, 07-01-2011

దిక్కుమాలిన ప్రతిపాదనలు

- శ్రీకృష్ణ నివేదిక ఆగమాగముంది
- పైదరాబాద్తో కూడిన తెలంగాణ ఇవ్వాలి
- బడ్జెట్ సమావేశాల్లో బిల్లు పెట్టాల్సిందే
- అవసరమైతే దీక్ష చేస్తా
- కేసీఆర్ వ్యాఖ్యలు

పైదరాబాద్ - న్యూసెట్టుడే

పైదరాబాద్తో కూడిన తెలంగాణ రాష్ట్రం తప్పా మాకేమి వద్ద. 4 కోట్లమంది తెలంగాణ ప్రజలు ఇదే కోరుతున్నారు. విశాలాంధ్రప్రదేశ్‌లో విలీనమయ్యేనాటికి అంటే 1956 అక్టోబరు 31నాటికి తెలంగాణ ఎలా ఉందో అలాగే మాకు కావాలి. ఇంచు కూడా అటూ ఇటూ వద్ద. వచ్చే పార్లమెంటు బడ్జెట్ సమావేశాల్లోనే బిల్లు పెట్టాలి. తెలంగాణ రాష్ట్రం సాధించుకునే వరకు ఉద్యమాన్ని ఆపేది లేదు” అని తెరాస అధ్యక్షులు కె. చంద్రశేఖరరావు స్పష్టం చేశారు. గురువారమిక్కడ ఇందిరాపార్టు వద్ద తెలంగాణ రాజకీయ, ప్రజాసంఘాల ఐకాన ఆధ్వర్యంలో ధర్నా జరిగింది. దీనికి హజరైన కేసీఆర్ మాట్లాడుతూ శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక ఎవరికి వాటం ఉన్నట్లు వారు తమకే అనుకూలం అని చెప్పుకునేలా ఉందన్నారు. ఆరు ప్రతిపాదనలంటూ ఆగమాగం చేసేలా ఉందని మండివడ్డారు. దాన్ని చెత్తబుట్టలో పారేద్దామన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఇవ్వాలనుకుంటే పైదరాబాద్, రంగారెడ్డి, సల్గొండ, మహబూబ్‌నగర్లలో కలిపి కేంద్రపాలిత ప్రాంతం చేయాలంటూ శ్రీకృష్ణ కమిటీ పేరొన్నడం దిక్కుమాలిన ప్రతిపాదనగా అభివర్షించారు. 4 జిల్లాలను తీసేసిన తర్వాత ఇక తెలంగాణలో మిగిలేదేమిటని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. పెళ్ళి తర్వాత పెళ్ళిచూపులు ఏర్పాటు చేసినట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం 2009 డిసెంబర్ 9న తెలంగాణ ప్రకటించి కమిటీని వేసిందన్నారు. అది కూడా పైదరాబాద్తో కూడిన తెలంగాణ ఇవ్వాలని తన ప్రతిపాదనల్లో పేరొన్నదని వివరించారు. నివేదికలో ప్రాంతియ అభివృద్ధి బోర్డులు, ఫార్మాలాలంటూ చెప్పడం విడ్డారంగా ఉందన్నారు. అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఏర్పాటే విఫలమైందని శ్రీకృష్ణ కమిటీ కూడా ఒప్పుకుందన్నారు. నివేదికలోని పైదరాబాద్తో కూడిన 1956 నాటి తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు ప్రతిపాదన ఒక్కదానికి మద్దతిస్తామని, అదే తమకు కావాలని కేసీఆర్ తేల్చిచెప్పారు. జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీకి దిమార్క(బుర్) లేదని, పైదరాబాద్ ను కేంద్రపాలిత ప్రాంతంగా ఎలా ప్రతిపాదిస్తారని ప్రశ్నించారు. పైదరాబాద్ నగరాన్ని మా (తెలంగాణ) తాతముత్తాతల తహీసీల్ రకం (పన్నులు)తో నిర్మించారని చెప్పారు. ఇన్నేళ్లా అంధ్రవారితో కల్పి ఉన్నందుకు రాన్ని కోల్పేవాలా అని ప్రశ్నించారు. తెలంగాణ ప్రజలు అందుకు సిద్ధంగా లేరని స్పష్టం చేశారు.

విద్యార్థులు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడొద్దు

తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించే వరకు తమ పోరాటం ఆగదని కేసీఆర్ స్పష్టం చేశారు. తెలంగాణలోని రాజకీయ బెట్టాలియన్లు కదిలితే దెబ్బకు దెయ్యం దిగివస్తుందని, కేంద్రం తెలంగాణ ఇచ్చి తీరుతుందని పేరొన్నారు. విద్యార్థులు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడొద్దని సూచించారు. దైర్యంగా ఉండి కొసదాకా కొట్లాడుడా మన్నారు. అదనపు బలగాలను

ఉపసంహరించడానికి తెలంగాణ కాంగ్రెస్ నేతులు ముందుకు రావాలన్నారు. కాంగ్రెస్, తెదేపా నాయకులు అమాయక్కుం నటించోద్దని, రాజీపడితే ప్రజలు క్షమించరని చెప్పారు. రాఘ్వ సాధనకు కలిసికట్టగా ప్రాఫెసర్ కోదండరాం ఇచ్చే పిలుపు మేరకే ఆందోళనలు చేద్దామన్నారు. తప్పని పరిస్థితులు వస్తే తెలంగాణ కోసం మరోసారి దీక్క చేయడానికి సిద్ధమని ప్రకటించారు.

తెలంగాణ ప్రజలు ఆంధ్రపాలకుల నుంచి స్వేచ్ఛ, ఆత్మగౌరవాన్ని కేరుకుంటున్నారని కేసీఆర్ తెలిపారు. 2009 డిసెంబర్ 9 ప్రకటనకు కట్టబడి పార్లమెంటు బడ్జెట్ సమావేశాల్లో బిల్లు పెట్టాలని కెంద్రాన్ని డిమాండ్ చేశారు. లేకపోతే తెలంగాణ ప్రజాప్రతినిధులందరూ రాజీనామా చేద్దామని పిలుపునిచ్చారు. వ్యవహారికంగా ముందుకు వెళ్లామని, ఎలాంటి భయాలు వద్దన్నారు.

ధర్మాలో తెలంగాణ ప్రజాప్రంట అధ్యక్షులు గద్దర్, ఎమ్మెల్యేలు ఏనుగు రపీందర్రెడ్డి, కల్వకుంటల్ విద్యాసాగర్రావు, పోచారం శ్రీనివాస్సరెడ్డి, కేంద్రమాజీ మంత్రి సీపోచ్ విద్యాసాగర్రావు, భాజపా సీనియర్ నేత బందారు దత్తాత్రేయ, తెరాస సిద్ధాంతకర్త ప్రాఫెసర్ జయశంకర్, ఐకాస షైర్కన్ ప్రాఫెసర్ కోదండరాం, ఐకాస కన్సైనరు స్టోమిగోడ్, గజిటెడ్ అధికారుల సంఘం నేత శ్రీనివాస్సగోడ్, ఉద్యోగుల సంఘం నేత విరల్, కవి, గాయకుడు రనమయి బాలకిషన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అనిల్ను అడ్డుకున్న తెలంగాణవాదులు

ధర్మాకు వచ్చిన బాల్యండ ఎమ్మెల్యే అనిల్ను తెలంగాణవాదులు అడ్డుకున్నారు. ఆయన ప్రజారాజ్యం పార్టీ అధ్యక్షుడు చిరంజీవి, వై.ఎస్.జగన్నకు ఏజెంట్ అంటూ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తూ దాడిచేశారు. వెంటపడి తరిమారు. ఈ సంఘటనను తెలంగాణ బీసీ వేదిక కన్సైనరు ఎర సత్యనారాయణ ఖండించారు. బీసీ ఎమ్మెల్యేపై తెరాస దాడి చేయించిందన్నారు.

వ్యాఖ్యలు చేయను : ఆజాద్

తెలంగాణ అంతాన్ని కేంద్ర హోం శాఖ చూస్తుందని, ప్రస్తుతం దీనిపై తాను ఏ వ్యాఖ్యలూ చేయనని కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి గులామ్ నబీ ఆజాద్ స్పృష్టం చేశారు. గురువారం రాత్రి ప్రౌదరూబాద్లో జరిగిన ఒక కార్యక్రమంలో పాల్గొనేందుకు వచ్చిన ఆయన మీడియాటో మాట్లాడారు. శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక తాను చదవలేదని తెలిపారు. రాఘ్వ ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి డీఎల్ రపీంద్రారెడ్డి మాట్లాడుతూ - రాఘ్వంలో అన్ని ప్రాంతాల వారికి న్యాయం చేసేలా కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుందని ఆశిస్తున్నా మని చెప్పారు.

- కేసీఆర్

ఈనాడు దినపత్రిక, 07-01-2011

శ్రీ కృష్ణ కమిటీ నివేదికపై ప్రముఖుల అభిప్రాయాలు

పాలన స్తంభింపజేస్తాం : హరీష్ రావు

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక కొండను తవ్వి ఎలుకను పట్టిసట్లు ఉండని టిఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్చే టి.హరీష్ రావు వ్యాఖ్యానించారు. కొత్తగా చెప్పిన విషయాలు ఏమీలేవన్నారు.

ఉద్యమం తీవ్రంగా ఉంది : దిలీప్ కుమార్

తెలంగాణ ఉద్యమం తీవ్రంగా ఉందని, ఒక పార్టీ ఒక వైఫారినే ప్రకటించాల్సివుందని ఎమ్మెల్చీ దిలీప్ కుమార్ అన్నారు. శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికలో స్పష్టత లోపించిందని, తెలంగాణ వాదులను నిరాశ పరిచిందన్నారు.

కాంగ్రెస్ కు నష్టం లేదు : జేసీ దివాకర్ రెడ్డి

శ్రీకృష్ణ కమిటీ రిపోర్టు అనందపెట్టలేదు, బాధపెట్టలేదని, కాంగ్రెస్ పార్టీకి కూడా ఎటువంటి నష్టం జరగదని సీనియర్ ఎమ్మెల్చే జేసీ దివాకర్ రెడ్డి వ్యాఖ్యానించారు. అంతిమ నిర్ణయం కేంద్రమే తీసుకోవాలన్నారు.

త్యాగాలకు సిద్ధమే : వివేక్

తెలంగాణ బిల్లు పార్లమెంట్లో యాధావిధిగా పెట్టాలని, లేకపోతో ఎటువంటి త్యాగాలకైనా సిద్ధమని పార్లమెంట్ సభ్యుడు జి.వివేక్ స్పష్టం చేశారు.

నివేదిక కాదు ప్రశ్నాపత్రం : చుక్కరామయ్

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక ప్రశ్నాపత్రం మాదిరిగా ఉందని ఎమ్మెల్చీ చుక్కరామయ్ వ్యాఖ్యానించారు.

5వ అంశం కలిసాచ్చే విధంగా ఉంది : పొంగులేటి

శ్రీకృష్ణ కమిటీ చేసిన సిఫార్సుల్లో 5వ అంశం తెలంగాణ ప్రాంతానికి కలిసాచ్చే విధంగా ఉందని, ప్రైదరూబాద్ లోని సెటిలర్స్ లో నెలకొన్న అభిర్మతా భావం తొలగించేందుకు అన్ని రాజకీయపార్టీలు కృషి చేయాలని ఎమ్మెల్చీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి కోరారు.

అభివృద్ధికి దోహదపడదు : ధూళిపాళ నరేంద్ర

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికి రాష్ట్రాభివృద్ధికి దోహదపడే విధంగా లేదని, అభివృద్ధిని వెనక్కి నెట్టే విధంగా ఉందని తెదేపా ఎమ్మెల్చే ధూళిపాళ నరేంద్ర అన్నారు.

సీరియస్ నెస్ తగ్గింది : పయ్యావుల

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక ఉద్యమం సీరియస్ నెస్ తగ్గించే విధంగా ఉందని తెదేపా ఎమ్మెల్చే పయ్యావుల కేశవ్ అన్నారు.

పనికిరాని కమిటీ : ఇంద్రసేనారెడ్డి

జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీ పనికిరానిదని ప్రజలకు వివరిస్తామని భాజపా రాఘ్వ కమిటీ మాజీ అధ్యక్షుడు నల్లు ఇంద్రసేనారెడ్డి అన్నారు. కేంద్రహోంమంత్రి సొంతంగా రాసుకున్న స్థితి మాదిరిగా కమిటీ నివేదిక ఉండన్నారు. తెలంగాణ ఏర్పాటుపై అంతిమంగా రాజకీయ నిర్ణయం తీసుకోవాలన్నారు.

కమిటీలు, నివేదికలతో కాలయాపన వద్దు : బిజెపి అధికార ప్రతినిధి పౌన్చాజ్ హుస్సేన్

తెలంగాణ రాఘ్వం ఏర్పాటు విషయంలో కాంగ్రెస్ ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టుకోవాలని బిజెపి అధికార ప్రతినిధి పౌన్చాజ్ హుస్సేన్ అన్నారు. కమిటీలు, నివేదికలతో కాలయాపన చేయడం తగదన్నారు. కమిటీల వల్ల అంతగా ప్రయోజనం ఉండదన్నారు. ఇంకా జాప్యం చేస్తే కాంగ్రెస్ పార్టీకి నష్టమని వ్యాఖ్యానించారు. రాఘ్వమంతటా మోహరించిన భద్రతా దళాలను వెంటనే ఉపసంహరించుకోవాలన్నారు. తెలంగాణ విషయంలో కాంగ్రెస్ మాటకు కట్టుబడి ఉంటుందనే తాము అనుకుంటున్నామని, ఒకవేళ అల్లా కాకపోతే తమపార్టీ ప్రత్యేక తెలంగాణ ఇస్తుందని హుస్సేన్ అన్నారు. 2014లో ఎలాగూ తమపార్టీ అధికారంలోకి వస్తుందని అప్పుడు తామే ప్రత్యేక తెలంగాణ ఇస్తుమని ఆయన చెప్పారు.

మజ్జిన్ నాయకుడు అక్కరుద్దిన్ ఒవైసి విలేఖయలతో మాట్లాడుతూ అల్లర్లు సృష్టించేంది కాంగ్రెస్ వారేన్సీ, తమ పార్టీ వారు కాదనీ అందుకే తాము ఈ విజ్ఞాపనపై సంతకం చేయలేదని చెప్పారు. కాంగ్రెస్ వాదులు ముందుగా తమ ఇంటిని చక్కదిద్దుకోవాలని ఆయన సూచించారు.

అంద్రప్రభ దినపత్రిక, 07-01-2011

సాక్షి దినపత్రిక, 07-01-2011

నివేదికపై కస్పుబుస్సులు

కమిటీపై నమ్మకం లేదని అభిప్రాయం

తెలంగాణ బిల్లు పెట్టాల్సిందేనని డిమాండ్

సిటీబ్యార్టో, న్యూన్‌లైన్ : ఏడాదికాలంగా తీవ్ర కసరత్తు చేసిన శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికపై భిన్నాభిప్రాయాలు వ్యక్తమయ్యాయి. ఎవరేమన్నారో వారి మాటల్లోనే..

ఎందుకూ పనికిరాని నివేదిక

కమిటీ నివేదికలో కొత్త విషయం ఒక్కటి కూడా లేదు. మూలకు పదేసేందుకు తప్ప ఎందుకూ పనికి రాదు. ఆ కమిటీ ఏర్పాటు, అభిలపక్క సమావేశాలు, అన్నీ ఒక నాటకంలో భాగమే. వెంటనే రాఘ్వ ఏర్పాటు బిల్లు పెట్టండి.

- దాశరథి రంగాచార్య, స్వాతంత్ర్యసమరయోధుడు

బిల్లే లక్ష్మీంగా పోరాటం

నివేదికకు, తెలంగాణ ప్రజల పోరాటానికి ఎలాంటి సంబంధం లేదు. ప్రశ్నేక రాష్ట్రం కోసం పార్లమెంటులో బిల్లే లక్ష్మీంగా పోరాటాలి. ఆ దిశగా ఉద్యమాన్ని ఉధృతం చేయాలి.

- సాంబశివుడు, మాజీ మాహోయిస్టు

కమిటీ అమ్ముడుపోయింది..

శ్రీకృష్ణ కమిటీ సీమాంధ్ర నేతలకు అమ్ముడుపోయింది. నాలుగు కోట్ల తెలంగాణ ప్రజల మనోభావాలను సభ్యులు అర్థంచేసుకోలేదు.

- కట్టెల శ్రీనివాసయాదవ్, టీఆర్ఎస్ నేత

వెంటనే పార్లమెంట్లో బిల్లు పెట్టాలి.

శ్రీకృష్ణకమిటీ ప్రకటించిన అంశాల్లో నాలుగు అంశాలను ఫూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాం. పార్లమెంట్ సమావేశాల్లో తెలంగాణ బిల్లును ప్రవేశపెట్టాలి. లేదంటే తీవ్ర అందోళన చేస్తాం.

- పిడమర్చి రవి, జాక్ ఛైర్మన్

కాలయాపనకే కమిటీ...

కాలయాపనకే శ్రీకృష్ణకమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. ఇలాగే వ్యవహారిస్తే కాంగ్రెస్ ను భూస్థాపితం చేస్తాం.

- రాజరాం యాదవ్

జాక్ అధ్యక్షుడు

కొత్తదనం ఏమీ లేదు

శ్రీకృష్ణ కమిటీలో కొత్తదనం ఏమీలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్లో విలీనంకాకమందు 1956 అక్టోబరు 31నాడున్నట్లు పైఅధారా రాజధానిగా రాష్ట్రాన్ని పునరుద్ధరించాలనేది ఒక ప్రతిపాదన. తెలంగాణ ప్రజలు కోరింది, కోరుతున్నది అదే. రాష్ట్రాన్ని యథాస్థాత్మికి కొనసాగించాలని మరో ప్రతిపాదన సాధ్యంకాకపోవచ్చునని నివేదికలోనే చెప్పారు. రాయల తెలంగాణ ఏర్పాటు చేయాలనే ప్రతిపాదన ఊహజనితమైందని, సరైంది కాదని కూడా కమిటీ నివేదికలోనే పేర్కొన్నారు. పైఅధారా, రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ జిల్లాలను కేంద్ర పాలిత ప్రాంతంగా ప్రకటించాలనేది మరో ప్రతిపాదన. ఇలాంటి ప్రతిపాదనను బహుశా సీమాంధ్ర నేతలు కూడా ఆశించి ఉండరు. ఇది మోస్తు స్టోర్స్ అండ్ డేంజర్స్ ప్రపోజల్. ఇప్పటి తరం వాళ్ల నమ్మడానికి, మోసపోవడానికి సిద్ధంగా లేదు. ఇది ఆఖరి పోరాటం కాదు, తెలంగాణ వచ్చేదాకా ఇది ఆగని పోరాటం.

- జయశంకర్

కమిటీ నివేదికపై ఎవరేమన్నారంటే...

తుదినిర్ణయం తీసుకోండి

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక మాకు సంబంధించిన వారే కాదు. ఆ నివేదికకు ఎలాంటి చట్టబద్ధత లేదు. ప్రజల మద్దతు లేదు. కమిటీ సిఫార్సులు అర్థరహితం. వీటిపై చర్చ అనవసరం. తాంబూలాలు ఇచ్చాము, తన్నుకు చావండి అన్నట్లుగా రిపోర్ట్ ఇచ్చాము. ఇక మీరు కొట్టుకు చావండి అని చెప్పారు. ప్రజలు ఉద్రేకాలకు లోనుకావడ్డు, మీడియా సంయువనం పాటించాలి. కాంగ్రెస్ పార్టీ అహంకారం, అవకాశవాదం, అపరిపక్వతతో వ్యవహరిస్తోంది. కాలక్షేపం కోసం బతానీ మాదిరిగా కాలయాపన కోసం కమిటీని వేశారు. ప్రస్తుత సమస్యలై రాజకీయ పరమైన తుది నిర్ణయం తీసుకోవాలి. సున్నితమైన, భావోద్రేకాలతో కూడుకున్న చారిత్రాత్మక అంశంపై ప్రభుత్వం చూపాలిన వైభరి ఇదేనా? ఈ తమాషా అంతా ఏమీటసులు? నివేదిక కాపీ ఇవ్వడానికి డిలీకి పిలవాలా?

- వెంకయ్యనాయుడు, బీజేపీ సీనియర్ నేత

శాశ్వత పరిష్కారం చూపాలి

‘నివేదికలో కొత్త విషయాలేమీ లేవు. పార్టీలు, ప్రజల మధ్య నలుగుతున్న అభిప్రాయాలనే పొందుపరిచారు. వారిచ్చిన నివేదికను కేంద్రం క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం చేసి రాష్ట్రంలోని పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకుని శాశ్వత పరిష్కారం చూపించాలి. మరోసారి అభిలపక్కం ఏర్పాటు చేసేలోపు స్పష్టమైన విధానం ప్రకటించాలి. మీటింగ్లు, కమిటీలతో సాగదీయకుండా ప్రకటించాలి.

- జూలకంటి రంగారెడ్డి, సీపీఎం శాసనసభాపక్క నేత

తెలంగాణ అనివార్యం

ఆరు ఆప్షన్స్ ఇచ్చి మూడింటిని వాళ్లే ఆచరణ సాధ్యం కాదని చెప్పారు. వాళ్ల ఉద్దేశం ప్రకారం తెలంగాణ ప్రజలు ఒప్పుకుంటే ఆ ప్రాంత అభివృద్ధికి మూడు రాజ్యాంగ బద్ధమైన బోర్డులు ఏర్పాటు చేసి సమైక్య రాష్ట్రాన్ని కొనసాగించాలన్నది అత్యుత్తమ మార్గం. అయితే ఈ ప్రయత్నం ఇప్పటికే అనేకసార్లు జరిగి విఫలమైంది. కాబట్టి కమిటీ చెప్పిన ప్రకారమే రెండో అత్యుత్తమ మార్గమయిన తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు అనివార్యమవుతుంది.

-ఆర్. విద్యాసాగర్ రావు, కేంద్ర జిలవనరుల సంఘం మాజీ సభ్యుడు

తెలంగాణ ప్రజలను కించపరిచేలా ఉంది

ఈ నివేదిక కొండను తవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లు ఉంది. తెలంగాణ ప్రజల మనోభావాలను గాయ పరిచే విధంగా ఉంది. ఓయు జేపీసీ ప్రకటించిన బంద్కు మద్దతు ఇస్తున్నాం. శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక ఎలా ఉన్న తెలంగాణ ప్రజల మనోభావాలను అనుగుణంగా రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి.

- నాగం జనార్థనరెడ్డి, టీడీపీ ఎమ్మెల్సీ

తెలంగాణ ఆమోదయోగ్యం

తెలంగాణ ప్రాంతంలో మెజారిటీ ప్రజలు ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని కోరుకుంటున్నారు. కమిటీ ఇచ్చిన ఆరు సూచనల్లో ఐదో అంశం తెలంగాణకు సానుకూలంగా ఉంది. కాబట్టి అదే మాకు ఆమోదయోగ్యమని చెప్పారు.

- ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి

కేంద్ర నిర్ణయం వెల్లడించాలి

ప్రస్తుత పరిస్థితి కొనసాగడమే మంచి పరిపూర్వమని కమిటీ అభిప్రాయపడింది. ఇక కేంద్ర ప్రభుత్వమే తమ నిర్ణయం వెల్లడించాల్సి ఉంది. త్వరలో ఏర్పాటు చేయనున్న అఫిలపక్ష సమావేశానికి తప్పకుండా ఒక అభిప్రాయంతో వస్తామని చిదంబరం చెప్పారు.

- రాఘవులు

కొన్ని వారాల్లోనే పరిష్కరించాలి

రాష్ట్ర, దేశ విశాల ప్రయోజనాల దృష్ట్యా ఆంధ్ర-తెలంగాణ సమస్యను వచ్చే కొన్ని వారాల్లోనే పరిష్కరించాలి. కమిటీ నివేదికను అందరూ లోతుగా పరిశీలించాలి. కమిటీలోని సభ్యుల విశ్వసనీయత, నిప్పుక్కిక సందేహాలకు అతీతం. వారికి స్వప్రయోజనాలను ఆపాదించాల్సిన పని లేదు.

- జేటీ

సాక్షి, 07-01-2011

ఆంధ్రప్రభ దినపత్రిక, 07-01-11

నిరాశ కలిగించింది

శ్రీకృష్ణ నివేదిక నిరాశ కలిగించిందని అయితే, కమిటీ నివేదికలోని సిఫార్సుల్లో తాము ఐదవ అంశం రాష్ట్ర విభజనకు అనుకూలంగా ఉన్నట్లు చెప్పారు. అభివృద్ధి మండళ్లతో ప్రాంతాల మధ్య సమానత్వాన్ని సాధించాలని పేర్కొనుడాన్ని తాము ఆమోదించమన్నారు.

- మధుయాష్టు

పార్లమెంట్‌లో బిల్లు పెట్టాలి

పార్లమెంట్‌లో బిల్లు పెట్టి తెలంగాణ తేవాలని తేదేపొ సీనియర్ నాయకుడు నాగం జనార్థన్‌రెడ్డి డిమాండ్ చేశారు. తెలంగాణ ప్రజల మనోభావాలతో ఆడుకోవడని, తక్కణమే తెలంగాణ ప్రకటించాలని అన్నారు. తెలంగాణ సాధన దిశగా తమ పార్టీ నిర్ణయాలు తీసుకుంటుందన్నారు.

- నాగం

‘శ్రీకృష్ణ’ నివేదికపై నేతల స్వందన

(ఆంధ్రప్రద్రాబాద్ : రాష్ట్ర విభజన ఉద్యమం నేపథ్యంలో కేంద్రం నియమించిన జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఒక సంవత్సరం పాటు పరిస్థితులను అధ్యయనం చేసి ప్రభుత్వానికి సమర్పించిన నివేదికలో పేర్కొన్న 6 సూచనల పట్ల ప్రజలలోనూ, నేతల్లోనూ, ప్రజాసంఘాల్లోనూ మిశ్రమ స్వందన వచ్చింది. ఎవరికి వారు తమకు అనుకూలంగా నివేదిక వచ్చిందని చెప్పుకుంటూ కావల్సిన అంశాలను స్వాగతించారు.

ఉంటే, ఉంటా, పోతే పోతా

తాను బ్రతికి ఉంటే ఉంటా! పోతే పోతా!! తెలంగాణ ఇవ్వకపోతే మళ్ళీ దీక్ష చేపడతానని టిఆర్ఎస్ అధినేత కె.చంద్రశేఖరరావు ప్రకటించారు. తెలంగాణా సాధన కోసం ఎంతవరక్కునా పోరాటుతానని ఆయన అన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం మినహా శ్రీకృష్ణ కమిటీ సిఫారసుల్లో వేటినీ అంగీకరించనన్నారు.

- కెనీశర్

జై ఆంధ్ర ఉద్యమానికి శ్రీకారం : కిషన్‌రెడ్డి

త్వరలో జై ఆంధ్ర ఉద్యమానికి శ్రీకారం చుడతామని భాజపా రాష్ట్రశాఖ అధ్యక్షుడు కిషన్‌రెడ్డి ప్రకటించారు. శ్రీకృష్ణ కమిటీ పేరున కాంగ్రెస్ చేసిన ఉచ్చులో కొన్నిపార్టీలు చిక్కుకున్నాయని అన్నారు. విద్యార్థులు పోరాటం చేయాల్సింది వ్యాపారులపైన కాదని, పార్టీల పైన చేయాలని ఆయన విజ్ఞప్తి చేశారు.

రాష్ట్రవిభజనే ఆమోదయోగ్యం

స్వాధిలీ: ఆంధ్రపదేశ్సు రెండు భాగాలుగా విడగొట్టడమే తెలంగాణ వివాదానికి స్వరూపమని కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యే ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి పేర్కొన్నారు. కేంద్రం తెలంగాణా అంశంపై చర్చించేందుకు ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో ఆయన సభ్యుడైన విషయం తెలిసిందే. ఎ.ఎస్.రావుతో పాటు ఆయన ఈ సమావేశంలో కాంగ్రెస్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహించారు. తమ ముందున్న అభిప్రాయాలలో రాష్ట్రాన్ని ఆంధ్ర, తెలంగాణాలుగా విడగొట్టి, తెలంగాణ ప్రాంత రాజధానిగా ప్రాదుర్బాబ్ కు ప్రకటించాలన్న ఐదవ సూచనే తమకు ఆమోదయోగ్యమని ఆయన స్వప్తం చేశారు. అయితే తెలంగాణ అంశంపై యథాపూర్వ స్థితి కొనసాగించాలని సిపిఎం నాయకుడు బి.వి.రాఘవులు పేర్కొన్నారు. ఈ అంశం విషయంలో యథాపూర్వ స్థితి కొనసాగాలని, దీనికి కేంద్రం ఒక పరిష్కారం కనుగొనాలని తాము కేంద్రాన్ని కోరుతున్నట్టు ఆయన తెలిపారు. ఇటువంటి చర్చల వల్ల ఉపయోగం ఉండదు. వచ్చే సమావేశంలో కేంద్రం కొన్ని పరిష్కారాలతో రాగలదని భావిస్తున్నట్టు ఆయన తెలిపారు. తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి గత ఏడాది జనవరిలో కేంద్రం ఏర్పాటు చేసిన ఇదే మాదిరి రాజకీయపక్షాల సమావేశంలో సైతం తెలంగాణకు ప్రాతినిధ్యం వహించారు. శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికని బహిరంగ పరిచే ముందు దానిపై చర్చించేందుకు హామ్ మంత్రి ఈ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు.

- ఉత్తమ్ కుమార్ రెడ్డి

తెలంగాణ రాష్ట్రమే అంతిమ పరిష్కారం

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షను అవమానపర్చే విధంగా సీమాంధ్ర పాలకులకు పక్షపాత ధోరణితో ఉండడం గమనించిన తరువాత 60 సంవత్సరాల నుంచీ జరుగుతున్న అన్యాయం నేటి తరానికి మరోసారి కళ్ళముందు కనిపించింది. తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని, తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షను మూడు తరాల నుంచి ఏ విధంగా వివక్షకు గురి చేస్తున్నారో గమనించిన తరువాత కమిటీలతో, సమావేశాలతో, చర్చలతో కాలయాపన చేయకుండా తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాం.

- తెలంగాణ విద్యార్థి గౌంతుక

శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఆరో ఆప్సన్కు అడ్డు తగులనున్న బీజేపీ

ప్రాంతీయ మండళ్ళ ఏర్పాటు రాజ్యాంగ సవరణకు మద్దతు నిరాకరించే అవకాశం

తెలంగాణపై శ్రీకృష్ణ కమిటీ సూచించిన ఆరో ఆప్సన్ ను గనుక అమలు చేయాలని కేంద్రం గనుక సంకలిష్టే, పార్లమెంట్లో ప్రధాన ప్రతిపక్షమైన బీజేపీ ఏం చేస్తుంది? ప్రాంతీయ మండళ్ళ ఏర్పాటుకు గాను యూపీల ప్రభుత్వం రాజ్యాంగాన్ని సవరించాలిన అవసరం ఉన్న నేపథ్యంలో ఈ ప్రశ్న ఎంతో ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది. శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక ప్రకారం, దాని దృష్టిలో అన్నింటికంటే బాగా పనికొచ్చే అంశం ఇదొక్కటే.

ఆ సలహా ప్రకారం, ఈ సలహా మండళ్ళ రాజ్యాంగాధికారాలు కలిగి ఉంటాయి. అదే సమయంలో రాష్ట్రం ఐక్యంగా ఉంటుంది.

రాజ్యాంగాన్ని సవరించాలంటే మాత్రం, కేంద్రానికి పార్లమెంట్లో బీజేపీ మద్దతు తప్పని సరి అవుతుంది.

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటుకు అనుకూలంగా ఉన్న బీజేపీ, ఈ యోచనను (ప్రాంతీయ మండళ్ళ) వ్యతిరేకించడమే గాకుండా, ఈ ప్రాంతీయ మండళ్ళ ఏర్పాటుకు ఉద్దేశించిన ఏ బిల్లుకైనా వ్యతిరేకంగా ఓటు వేసే ఉద్దేశంతో ఉంది. తెలంగాణ ఏర్పాటును సమర్థించే ఏ బిల్లునైనా అది సమర్థించనుంది.

“మేము ప్రత్యేక తెలంగాణను డిమాండ్ చేస్తున్నాం. మరే ప్రతిపాదననూ మేము సమర్థించం” అని బీజేపీ జాతీయ ఉపాధ్యక్షుడు ముఖ్యాల్ అబ్బాస్ నఫ్ఫీ స్పష్టం చేశారు.

తెలంగాణ టీడీపీ ఫోరం కన్వీనర్ ఎన్. జనార్థన్‌రెడ్డి కూడా, అలాంటి సవరణ బిల్లును బీజేపీ సమర్థించబోదని అభిప్రాయపడ్డారు. “ శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఐదో సూచనను అమలు చేయడం (ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడం) ఒక్కటే మార్గమని” జనార్థన్‌రెడ్డి ఈ సందర్భంగా అన్నారు.

కేంద్ర మాజీ మంత్రి సీపోవ్ విద్యాసాగర్ రావు మాట్లాడుతూ, ఆరో సూచన అమలుకు అవసరమైన రాజ్యాంగ సవరణలను చేసేందుకు తగిన సంభ్యాబలం కాంగ్రెస్ లేదని అన్నారు. ఆరో సూచన అమలును బీజేపీ వ్యతిరేకిస్తుందని స్పష్టం చేశారు. ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడం మినహాయిస్తే కేంద్రానికి మరో మార్గం లేదన్నారు. “శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా కేంద్రం ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఇవ్వాలని” విద్యాసాగర్ రావు డిమాండ్ చేశారు.

- బి.జె.పి.

ఎక్స్‌ప్రెస్ స్టోర్స్, హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 11

టి.ఆర్.సి. ఉద్ధవశ్యలు

తెలంగాణ సమాజాన్ని పరిశీలిస్తే మిగతా ప్రాంతాలకు పూర్తిగా భిన్నమైన సమాజంగా కన్నించకమానదు. ఈ ప్రాంత ప్రజల జీవితంలో పోరాటం ఒక భాగమైంది. అధిపత్య పోకడలో ఉన్న ఆంధ్ర నాయకులు ఇక్కడి ప్రజల, ఆర్థిక, సామాజిక అంశాలయిన, భూమి, నీరు, ఉద్యోగాలు, వనరులమైన మాత్రమేగాక ఇక్కడి ప్రజల చరిత్రను, సంస్కృతిని, భాష, యానసలను నాశనం చేసి మన ఆత్మగౌరవం మీద దెబ్బతీనే ప్రయత్నంలో సఫలమవుతున్న ప్రతిసారి.... తెలంగాణ ప్రజలు పోరాటం చేస్తూ ఆత్మగౌరవాన్ని రక్షించు కోవడం కోసం తపన పదుతున్నారు. ఆ తపన, అదే దీక్ష అదే పట్టుదలతో మూడుతరాల నుంచి తెలంగాణ ప్రజలు ఎన్నో మోసాలకు, వ్యతిరేకంగా పోరాడుతూనే ఉన్నారు.

ఎన్నో పరిశేధనలు, ఎన్నో పోరాటాలు. కాని ఆ పోరాటాన్ని, ఆ సంస్కృతిని, ఆ చరిత్రను, అపారమైన వస్తు, శిల్ప సాహిత్య సంపదను వెలుగులోకి రాకుండా తొక్కి పట్టినా, సమైక్యంధ్ర, విశాలాంధ్ర ముసుగులో తప్పుడు చరిత్రను లిఫీంచిన వారిని ప్రశ్నిస్తూ, తెలంగాణ చరిత్ర పునర్నిర్మాణం కోసం.... తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్ ను స్థాపిస్తున్నాం. వెలికి తీయ్యాల్సిన విషయాలను, ప్రతి గ్రామ చరిత్రను, సంస్కృతిని, ప్రజల ముందు పెడదాం... భావితరాల కోసం భద్రపరుచుదాం.

ఇందులో భాగంగా తెలంగాణ సంస్కృతి, పోరాటం, జీవితం లాంటి విభిన్న అంశాలమై వెలువడిన సాహిత్యంతో ఒక గ్రంథాలయాన్ని కూడా నెలకొల్పాం. తెలంగాణవాదంపై ఆసక్తిగలవారెవరైనా ఈ గ్రంథాలయ సేవలను ఉపయోగించుకోవచ్చు. అంతేగాకుండా తెలంగాణకు సంబంధించిన వివిధ అంశాల (జానపదం, కథలు, నవలలు, నాటికలు, కవితలు, ఇతరత్రా సాహిత్యరూపాలు)పై తమ వద్ద ఉన్న పుస్తకాలను దాతలు ఈ గ్రంథాలయానికి విరాళంగా ఇవ్వాలని కూడా అభ్యర్థిస్తున్నాం. ఆ విధంగా విరాళంగా అందిన ద్వారా ఆ పుస్తకాలు నలుగురికీ అందుబాటులోకి వస్తాయి. తద్వారా తెలంగాణవాదం మరింత పటిష్టమయ్యిందుకు, భవిష్యత్తు తరాలవారికి తెలంగాణ సాహిత్యంపై అవగాహన పెంచుకునేందుకు తోడ్పడుతుంది.

తెలంగాణ చారిత్రక సత్యాలను సమాజానికి అందించాలనే తపన ఉన్న వారందరు భాగస్వాములు కండి.....

తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్, హైదరాబాద్

నేడు తెలంగాణ జిల్లా కేంద్రాలలో నిరసనలు : ఉద్యమ కమిటీ

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక నేపథ్యంలో ప్రచార, ప్రసార మాధ్యమాలమై ఆంక్షలు విధించడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ శనివారం తెలంగాణలోని అన్ని జిల్లా కేంద్రాలలో పెద్దవెత్తున నిరసనప్రదర్శనలు జరపాలని నిర్ణయించినట్లు తెలంగాణ ఉద్యమ కమిటీ చైర్మన్ డాక్టర్ రాజేశ్వరరావు విలేకర్చకు తెలిపారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నైతికంగా అధికారంలో కొనసాగే హక్కులేదన్నారు.

వార్త దినపత్రిక, 08-01-11

ఇది.. దిశలేని నివేదిక! - జె.డి.యు. విమర్శ

స్వాధీని: : జనవరి 6 : తెలంగాణ సమస్యపై శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఇచ్చిన నివేదిక దిశలేకుండా ఉన్నదని విపక్ష జనతాదళ్-యు పేర్కొంది. తగిన నిర్దయం తీసుకోవడంలో కాంగ్రెస్ ఊగినులాట ధోరణి అవలంబిస్తోందంటూ విమర్శించింది. అసలు ఈ నివేదిక అధికార పార్టీ ప్రభావానికి లోనే ఉన్నట్టు కనబడుతోంది. సమస్యకు పరిష్కారం సూచించమంటే.. కేవలం సలహాలిచ్చి ఊరకుందని ఆరోపించింది. ఈ సమస్యను ఎప్పటికీ నానబెట్టాలనే కేంద్రం వాంఛిస్తోందని పార్టీ అధినేత యాదవ్ విమర్శించారు అయితే తెలంగాణకు మీరు అనుకూలామా? కాదా? అని విలేకర్చ అడిగిన ప్రశ్నకు ఆయన సమాధానం చెప్పిలేదు! అయితే అత్యంత సంక్లిష్టమైన ఈ సమస్యపై హోంమంత్రి చిదంబరం తొందరపడ్డారంటూ ఆయన విమర్శించారు.

అంధ్రభాషా దినపత్రిక, 07-01-2011

తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్

దిశానిర్దేశం లేని 'శ్రీకృష్ణ' నివేదిక

స్వాధిభీ, జనవరి6 : తెలంగాణపై జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికను 'దిశానిర్దేశం లేనిది'గా ప్రతిపక్ష జేడీయూ గురువారం అభివర్షంచింది. నిర్ణయం తీసుకోవడంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ 'అనవసర తాత్సారం' చేస్తోందని జేడీయూ అధ్యక్షుడు శరద్ యాదవ్ ఆరోపించారు. ఇది దిశానిర్దేశం లేని నివేదికని, దీనికి ప్రాముఖ్యం లేదని అన్నారు. పాలక పార్టీ ప్రభావంతోనే ఇది వచ్చిందని, నిర్ణయం తెలపడానికి బదులు సలహోలను ఇచ్చిందని, డాంతో సమస్య అలాగే ఉందని ఆయన చెప్పారు. సమస్యను ఒకేసారి, పూర్తిగా పరిష్కరించాలని అధికార పార్టీ కోరుకోవడం లేదని యాదవ్ ఆరోపించారు. తెలంగాణకు మద్దతుగా ఉన్నారా అన్న ప్రశ్నకు ఆయన జవాబివ్వకుండా దాటవేశారు. సమస్యాత్మక పరిస్థితులను కాంగ్రెస్ సరిగా చక్కిధ్యకపోవడంతోనే ఈ స్థాయికి వచ్చిందని, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు కట్టుబడ్డ టీఆర్ఎస్‌టో కాంగ్రెస్ చేతులు కలిపిందని, కానీ విషయాన్ని అనవసర తాత్సారం చేస్తోందని ఆయన అన్నారు.

- జేడీయూ అధ్యక్షుడు శరద్ యాదవ్

అంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక, 07-01-2011

శ్రీకృష్ణ కమిటీపై న్యాయపోరాటం - తెలంగాణ ఉద్యోగుల సంఘం నిర్ణయం

ప్రాదరూభాద్, న్యాయస్తుడే : శ్రీ కృష్ణ కమిటీ పూర్తిగా పక్షపాత నివేదిక ఇచ్చిందని, దీనిపై న్యాయపోరాటం చేయాలని నిర్ణయించినట్లు తెలంగాణ ఉద్యోగుల సంఘం అధ్యక్షుడు విరల్ తెలిపారు. ఆదివారం ప్రాదరూభాద్లో జరిగిన సంఘం కార్యవర్గ సమావేశానికి ఆయన అధ్యక్షత వహించి మాట్లాడారు. నివేదిక ఏకపక్షంగా ఉందని, సంఘానికి సమర్పించిన మొత్తం 1.25 లక్షల వినతుల్లో, 1.10 లక్షలు తెలంగాణా ప్రజలవే అయినా వారికి సంబంధించిన ఏ ఒక్క అంశాన్ని కూడా నివేదికలో ప్రస్తావించలేదని విరల్ అన్నారు. కొందరు సీమాంధ్ర రాజకీయ నాయకులు చెప్పినవే నివేదికలో చేర్చారని తెలిపారు. కమిటీపై త్వరలోనే ప్రాకోర్టులో ఒప్పంద ఉల్లంఘన కేసు నమోదుకు ఫిర్యాదు చేస్తామని చెప్పారు.

ఈనాడు దినపత్రిక, 10-01-2011

కేంద్రం స్పృష్టమైన నిర్ణయం ప్రకటించాలి - సిపిఎం డిమాండ్

స్వాధిభీ, జనవరి 6, తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుపై కేంద్రం ఏదో ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలని సిపిఎం స్పృష్టం చేసింది. వివిధ రాజకీయ పార్టీల అభిప్రాయలు తెలుసుకొనే దశ దాటిపోయిందన్న సంగతి కేంద్రం గుర్తుంచుకోవాలని కోరింది. తెలంగాణ ఏర్పాటుపై మా అభిమాతాలు ఎప్పుడో వెల్లడించాం. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమే ఏంచేయాలనుకుంటుందో అది చేసే తరుణం వచ్చేసింది అని సిపిఎం సీనియర్ నేత సీతారాం ఏచూరి పేర్కొన్నారు. ప్రస్తుతానికి యథాతథ స్థితి కొనసాగిస్తూ, తర్వాత తన నిర్ణయం తెలియజేయాలని అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సిపిఎం కార్యదర్శి రాఘవులు కోరారు. కనీసం తర్వాత అభిల పక్ష సమావేశంలో నైనా కేంద్ర ప్రభుత్వం తన నిర్ణయాన్ని ప్రకటిస్తుందని ఆశిస్తున్నానన్నారు. రాష్ట్రంలో వెనుకబాటు తనానికి విభజన పరిష్కారం కాదని సిపిఎం మొదటిసుంచీ వాదిస్తోంది. వెనుకబాటు తనాన్నంచిరాప్పొన్ని బయటపడేయాలంటే కొన్ని ప్రత్యేక చర్యలు చేపట్టడం ద్వారా మాత్రమే సాధ్యం. అంతే కానీ రాప్టొన్ని విభజిస్తే దేశంలో ఈ దిశగా మరిన్ని డిమాండ్లు ఉత్పన్నమవుతాయని సిపిఎం కుండబద్ధులు కొట్టింది. మూలాల్లోకి వెళితేనే వెనుకబాటు తనానికి పరిష్కారం లభిస్తుందని పేర్కొంది.

అధ్రభూమి దినపత్రిక, 07-01-2011.

తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షలకు చిత్తి పేర్చిన శ్రీకృష్ణ కమిటీ: గద్దర్

పైదరాబాద్: జనవరి7, ప్రభాతవార్త : ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని కోరుకుంటును తెలంగాణ ప్రజల చిరకాల ఆకాంక్షలపై శ్రీకృష్ణ కమిటీ చిత్తి పేర్చిందని తెలంగాణ ప్రజాప్రంట అధ్యక్షుడు, ప్రజాగాయకుడు గద్దర్ మండిపడ్డారు. శ్రీకృష్ణ కమిటీ సిఫారసులను, ఉన్నానియా, కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయాల్లో విద్యార్థులపై పోలీసులు కాల్పులు, లారీచార్జీని జరపడాన్ని నిరసిస్తూ తెలంగాణ కమర్సియల్ టాక్సెన్ జాయింట్ యాక్స్ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో శుక్రవారం నాంపల్లిలోని గగన్ విహార్ కాంప్లెక్స్లో నిర్వహించిన సభలో గద్దర్ ప్రసంగించారు. ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటుచేస్తూ పార్లమెంట్ బడ్జెట్ సమావేశాల్లోనే బిల్లు పెట్టడంతపు మరో ప్రత్యామ్నాయం లేదని గద్దర్ స్పష్టం చేశారు. శ్రీకృష్ణ నివేదిక సిఫారసులు తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఏ ఒక్కరికీ ఆమోదయోగ్యం కాదన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రంపై కాంగ్రెస్ ఇక్కడి ప్రజల ఆకాంక్షలను నెరవేర్చేలా చర్యలు చేపట్టక పోతే తగు మూల్యం చెల్లించకతప్పదని గద్దర్ పొచ్చరించారు.

వార్త దినపత్రిక, 8-01-2011

సీమాంధ్ర కాంగ్రెస్ నేతలు రాసిచ్చిందే నివేదికగా ఇచ్చారు: కడియం

పైదరాబాద్ : న్యాన్సెటుడే : సీమాంధ్ర కాంగ్రెస్ నేతలు రాసిచ్చిన దాన్నే శ్రీకృష్ణ కమిటీ తన నివేదికగా ఇచ్చిందని తెదేపా నేత కడియం శ్రీహరి విమర్శించారు. ఎమ్ముళ్లేలు నగేష్, గుంగుల కమలాకర్, మహేందర్ రెడ్డిలతో కలిసి ఆయన శుక్రవారమిక్కడ విలేకరులతో మాట్లాడారు. శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక పక్షపాతంతో ఉందని, 54 ఏళ్లగా జరుగుతున్న తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని కించపరిచిందని దుయ్యబట్టారు. మరోవైపు పార్టీ అధినేత చంద్రబాబును శనివారం కలవాలని తెలంగాణ తెదేపా నేతలు నిర్ణయించారు.

వార్త దినపత్రిక, 8-01-2011

కమిటీ నివేదిక బోగ్స్...

పైదరాబాద్, న్యూస్టోన్ : కమిటీ నివేదిక బోగ్స్. ప్రభుత్వ, ప్రజల ధనాన్ని, సమయాన్ని వృధా చేశారు. ప్రభుత్వరంగ కార్యకలాపాలు, తెలంగాణ ప్రాంత అభివృద్ధి కుంటుపడ్డాయి. సమస్యను పరిపూర్ణించడానికి బదులు పెంచారు. కొత్తగా చెప్పిందేమీ లేదు. ఈ మొత్తం నాటకానికి మొదటి ముద్దాయిలు కాంగ్రెస్, సోనియగాంధీనే.

- కూనంనేని సాంబశివరావు, సీపీఎ ఎమ్ముళ్లే

ఆనాటి సూచనలే ఉన్నాయి...

ఆనాడు పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంలోని సూచనలనే శ్రీకృష్ణ కమిటీ తెలియజేసింది. ఈ రిపోర్టు మూలంగా ప్రజలు గందరగోళానికి గురై మరింత తీవ్రమైన స్థాయిలో ఉద్యమం వచ్చే అవకాశముంది. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు పార్లమెంటులో బిల్లు పెట్టాల్సిందే

- కంచర్ల ధర్మారెడ్డి, అధ్యక్షుడు, తెలంగాణ లోకసభా పార్టీ

సాక్షి దినపత్రిక, 07-01-2011

కమిటీపై సీమాంధ్ర తెలంగాణ నేతల స్పందనలు

(ఆన్నలైన్ మ్యాప్ నెట్వర్క్)

శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికపై గురువారం సీమాంధ్ర తెలంగాణ ప్రాంత నేతలు పలు రకాలుగా స్పందించారు. అధికారపక్ష నాయకులు నివేదికను స్వాగతించగా, ప్రతిపక్ష నేతలు తిరస్కరించారు. సీమాంధ్రనేతలు సమస్యను సంయుమనంతోనే పరిష్కరించుకోవాలని అభిప్రాయపడ్డారు. తెలంగాణనేతలు నివేదికతో విభేదం చారు.

నివేదికకు కట్టబడి ఉంటాం : పనభాక

రాష్ట్ర విభజనపై జస్టిస్ శ్రీకృష్ణ కమిటీ చేసిన సూచనలకు కట్టబడి ఉంటామని కేంద్రమంత్రి పనభాక లక్ష్మి స్పష్టం చేశారు. ఆ కమిటీ చేసిన సూచనలను కాంగ్రెస్ వారంతా ఆమోదించాల్సిందేనన్నారు.

తెలంగాణను అడ్డుకునే దమ్ము ఎవడికీ లేదు : సంధ్యక్క

తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని అడ్డుకునే దమ్ము ఎవడికీ లేదని పీఎంబ్స్ రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు సంధ్య ఘాటుగా పొచ్చరించారు. తీర్చు చెప్పుటేని శ్రీకృష్ణ కమిటీ ఒక పనికిమాలిన కమిటీ అని ఆమె తీవ్రంగా ధ్వజమెత్తారు.

రాష్ట్రాన్ని సమైక్యంగా ముందుకు తీసుకెళ్లాలి : దేవినేని ఉమా

రాష్ట్రాన్ని సమైక్యంగా ముందుకు తీసుకువెళ్లాల్సిన అవసరం ఉందని కృష్ణ జిల్లా టీడీపి అధ్యక్షుడు దేవినేని ఉమామహారావు అన్నారు. కమిటీ నివేదికపై కేంద్రం తన వైభరిని స్పష్టం చేయాలన్నారు.

అంద్రజ్యోతి దినపుత్రిక, 07-01-2011

ఆరు దారులా?

రాష్ట్రంలో సమైక్యంధ్ర, తెలంగాణ దారులు మాత్రమే ఉండేవి. కమిటీ ఆరు దారులు చూపింది. తాంబూలాలు ఇచ్చేశాం, తన్నుకు చాపండి ఆస్తుట్టు నివేదికిచ్చింది. దేశాన్ని పాలిస్తున్నది రాజకీయపార్టీలే కానీ కమిటీలు కాదు కాబట్టి రాజకీయ నిర్ణయం తీసుకోకుండా సమస్య పరిష్కారం కాదు.

- నారాయణ

ఈనాడు దినపుత్రిక, 07-01-2011

స్వందన

మ్యాధిల్

తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేయడంలో కాంగ్రెస్ నేతృత్వంలోని యూపీవీ బాధ్యతారహితయంగా, పిల్ల చేష్టలా వ్యవహరిస్తోంది. ఈ సమస్యను నాస్కుడానికి శ్రీకృష్ణ కమిటీ తన నివేదిక ఇచ్చినట్లు ఉంది. రాష్ట్ర ఏర్పాటులో ఎలాంటి అలస్యానికి తెలంగాణ ప్రజలు సిద్ధంగా లేరు.

- భాజపా నేత ఫానవాజ్ హస్సేన్

శ్రీకృష్ణ కమిటీ దిశానిర్దేశం లేని నివేదిక ఇచ్చింది. అర్థవంతం కాని సిఫారసులతో సమస్య మరింత జటిలంగా మారింది. పరిష్కారం చూపడానికి బదులు సిఫారసులతో సరిపెట్టింది. అధికార పార్టీ ప్రభావం కమిటీపై ఎక్కువగా ఉంది. కాంగ్రెస్ వల్లనే పరిస్థితి ఇంతవరకు వచ్చింది. సున్నితమైన తెలంగాణ అంశాన్ని మళ్ళీ వాయిదా వేయాలని ఆ పార్టీ ప్రయత్నిస్తోంది.

- జీదీయూ అధినేత శరద్ యాదవ్

ఈనాడు దినపత్రిక, 07-01-2011

హోం' దా స్ట్రీట్.. 'శ్రీకృష్ణ' ది డ్రాప్ట్ నివేదికపై నిప్పులు చెరిగిన బిజెపి

హైదరాబాద్, జనవరి 7, ప్రభాతవార్త :

తెలంగాణకు వ్యతిరేకంగా కేంద్ర మంత్రిత్వ శాఖ రూపొందించిన స్ట్రీట్ నే శ్రీకృష్ణ కమిటీ పేరుతో డ్రాప్ట్ చేసి విడుదల చేశారని భారతీయ జనతా పార్టీ నిప్పులు చెరిగింది. ఆ పార్టీ జాతీయ మాజీ కార్యదర్శి నల్ల ఇంద్రసేనారెడ్డి శుక్రవారం పార్టీ కార్యలయంలో విలేకర్ల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ కాంగ్రెస్ మరో మారు తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని నిలువునా ముంచిందని ఆరోపించారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఇచ్చేదిలేదన్న తమ నిర్దయాన్ని సూటిగా చెప్పకుండా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం శ్రీకృష్ణ కమిటీ పేరుతో తతంగం చేసి మొండిచేయి చూపించిందని ధ్వజమెత్తారు. ఆ కమిటీని తమ పార్టీ గుర్తించలేదని, కమిటీ పర్యాటనల సందర్భంగా నిరసనలు కూడా చేశామని ఆయన తెలిపారు.

కమిటీలతో పనిలేకుండా తెలంగాణపై రాజకీయ నిర్దయం తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉన్నా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అలా చేయకుండా మిగిలిన పార్టీలను తన ప్రాప్తిలో వేసేందుకు కుట్టలు చేస్తోందని ఆరోపిస్తూ కాంగ్రెస్ ఉచ్చులో చిక్కుకో వద్దని పార్టీలకు విజ్ఞాపించేశారు. శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికలో పేరొన్న ప్రతి అంశం తెలంగాణకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నా మరో మీటింగ్ పేరుతో కాంగ్రెస్ కపటనాటకమాడుతోందన్నారు. రాష్ట్రాన్ని చింతా సాంబమూర్తి మాట్లాడుతూ తెలంగాణ విద్యార్థులపై దమనకండ సాగుతోందని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు.

వార్త దినపత్రిక, 08-01-2011

టి.ఆర్.సి. ఉద్దేశ్యాలు

తెలంగాణ సమాజాన్ని పరిశీలిస్తే మిగతా ప్రాంతాలకు పూర్తిగా భిన్నమైన సమాజంగా కన్నించకమానదు. ఈ ప్రాంత ప్రజల జీవితంలో పోరాటం ఒక భాగమైంది. అధిపత్య పోకడలో ఉన్న అంధ నాయకులు ఇక్కడి ప్రజల, ఆర్థిక, సామాజిక అంశాలయిన, భూమి, నీరు, ఉద్యోగాలు, వనరులపైన మాత్రమేగాక ఇక్కడి ప్రజల చరిత్రను, సంస్కృతిని, భాష, యానలను నాశనం చేసి మన ఆత్మగౌరవం మీద దెబ్బతిసే ప్రయత్నంలో సఫలమవుతున్న ప్రతిసారి.... తెలంగాణ ప్రజలు పోరాటం చేస్తూ ఆత్మగౌరవాన్ని రక్షించు కోవడం కోసం తపన పదుతున్నారు. ఆ తపన, అదే దీక్ష అదే పట్టుదలతో మూడుతరాల నుంచి తెలంగాణ ప్రజలు ఎన్నో మోసాలకు, వ్యక్తిరేకంగా పోరాడుతూనే ఉన్నారు.

ఎన్నో పరిశోధనలు, ఎన్నో పోరాటాలు. కాని ఆ పోరాటాన్ని, ఆ సంస్కృతిని, ఆ చరిత్రను, ఆపారమైన వస్తు, శిల్ప సాహిత్య సంపదను వెలుగులోకి రాకుండా తొక్కి పట్టినా, సమైక్యంధ్ర, విశాలాంధ్ర ముసుగులో తప్పుడు చరిత్రను లిఖించిన వారిని ప్రశ్నిస్తూ, తెలంగాణ చరిత్ర పునర్నిర్మాణం కోసం.... తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్ ను స్థాపిస్తున్నాం. వెలికి తీయ్యాల్చిన విషయాలను, ప్రతి గ్రామ చరిత్రను, సంస్కృతిని, ప్రజల ముందు పెడదాం... భావితరాల కోసం భద్రపరుచుదాం.

ఇందులో భాగంగా తెలంగాణ సంస్కృతి, పోరాటం, జీవితం లాంటి విభిన్న అంశాలపై వెలువడిన సాహిత్యంతో ఒక గ్రంథాలయాన్ని కూడా నెలకొల్పాం. తెలంగాణవాదంపై ఆసక్తిగలవారెవైనా ఈ గ్రంథాలయ నేవలను ఉపయోగించుకోవచ్చ. అంతేగాకుండా తెలంగాణకు సంబంధించిన వివిధ అంశాల (జానపదం, కథలు, సవలలు, నాటికలు, కవితలు, ఇతరత్రా సాహిత్యరూపాలు) పై తమ వద్ద ఉన్న పుస్తకాలను దాతలు ఈ గ్రంథాలయానికి విరాళంగా ఇవ్వాలని కూడా అభ్యర్థిస్తున్నాం. ఆ విధంగా విరాళంగా అందిన పుస్తకాలు నలుగురికీ అందుబాటులోకి వస్తాయి. తద్వారా తెలంగాణవాదం మరింత పటిష్టమయ్యాందుకు, భవిష్యత్తు తరాలవారికి తెలంగాణ సాహిత్యంపై అవగాహన పెంచుకునేందుకు తోడ్పడుతుంది.

తెలంగాణ చారిత్రక సత్యాలను సమాజానికి అందించాలనే తపన ఉన్న వారందరు భాగస్వాములు కండి.....

తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్, హైదరాబాద్

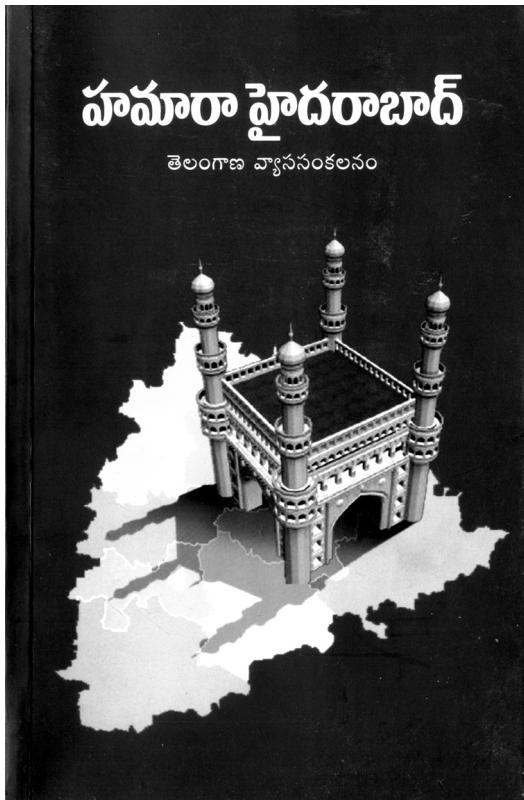
‘తెలంగాణ’ పరిశోధకులకు ఆహ్వానం

తెలంగాణాకు సంబంధించి మరుగున పడిపోయిన వివిధ చారిత్రక, జానపద, సామాజిక అంశాలను పరిశోధించి వెలుగులోకి తీసుకువచ్చేందుకు, వివిధ సామాజిక, ఆర్థిక అంశాలపై, సమకాలీన స్థితిగతులపై వాస్తవాలు వెల్లడించేందుకు అవసరమైన పరిశోధనలను నిర్వహించాలని తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్ (టీఆర్సీస్) సంకల్పిస్తోంది. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా పరిశోధకుల (రీసెర్చ్ స్టూలర్స్) నేవలను ఉపయోగించుకోవాలని కూడా భావిస్తోంది. నిర్దిష్ట అంశాలపై పట్టుతో పాటు తెలంగాణ ఉద్యమ తీరుతెన్నాలపై అవగాహన, ఆసక్తి గల వారినుంచి టీఆర్సీ దరఖాస్తులను ఆహ్వానిస్తోంది. అభ్యర్థులు telanganaresource@gmail.com మెయిల్ కి తమ దరఖాస్తులను వంపించవచ్చు.

తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్

చంద్రం, 490, స్ట్రీట్ నెం. 11, హిమయత్నగర్, హైదరాబాద్.

telanganaresource@gmail.com; Mobile : 9030626288

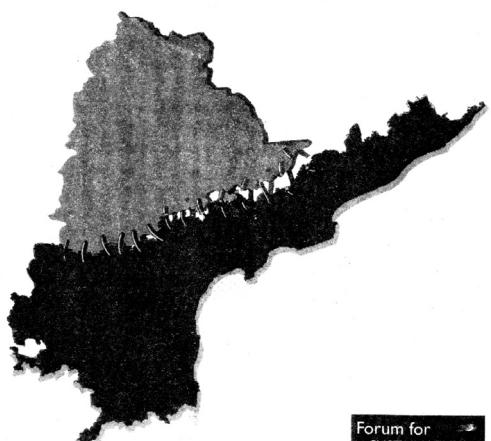
తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటు దశకు
వచ్చిన ప్రతిసారి ఏదో ఒక సాకుతో
వాయిదా వేయిస్తూ హైదరాబాదును
కేంద్రపాలిత ప్రాంతం చేయమని,
దేశానికి రెండవ రాజధాని చేయమని
వెప్రి కూతలు కూస్తున్న
సీమాంధ్ర రాజకీయ నాయకుల వాదనలకు
సరియైన సమాధానం
ఈ హమరా హైదరాబాద్

తెలంగాణ విద్యార్థి గొంతుక ప్రచురణలు
ప్రతులకు : సహచర, దిశ బుక్ షాపులు

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆకాంక్షను ప్రజలు
కోరుకునే విధానంలో చర్చిస్తున్న అంశాలను
సీమాంధ్ర పాంత్రం వారు వాదిస్తున్న
తప్పుడు వాదనలను తిప్పి కొడుతు అవి
అబద్ధాలని చెబుతూ వాస్తవాలను బయటకు
తెచ్చిన పుస్తక రూపమే
తెలంగాణ - సమైక్యాంధ్ర
భ్రమలు - అబద్ధాలు - వాస్తవాలు

తెలంగాణ - సమైక్యాంధ్ర

భ్రమలు - అబద్ధాలు - వాస్తవాలు
ఎన్. వేణుగోపాల్

SUSTAINABLE TELANGANA

ప్రతులకు : సహచర, దిశ బుక్ షాపులు

Forum for
SUSTAINABLE
TELANGANA

“శీకృష్ణ న్యాయమూర్తి కాబట్టి న్యాయాన్ని చేస్తారనే
భ్రమలు తొలగిపోయాయి. పెట్టుబడిదారీ విధానాన్ని
న్యాయమైన ఆర్థిక నమూనాగా అంగీకరించడంతో
పెట్టుబడికి, పెట్టుబడిదారులకు న్యాయం చేశాడే కానీ,
తీవ్ర అసంతృప్తితో ఉన్న తెలంగాణ ప్రజలకు కానీ,
ప్రజల ఆకాంక్షలకు కానీ న్యాయం చేయలేదు.”

తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్

“చంద్రం” 490, ట్రైట్ నెం. 11, హిందూయుద్ధమ్మనగర్, హైదరాబాద్ -29.

Telanganaresource@gmail.com; Mobile : 9030626288